Redacció i Administració: Passeig de Gràcia, 32.—Telèfon 14091-2
Telegrams: PUBLICITAT
Madrid, Mont-ti, 12.—Telèfon 1019-2

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
EDICIÓ DIÀRIA

	Pts.	
Barcelona . . .	3	mes
Península Ibèrica . .	7'50	trimestre
América llatina . .	8'50	»
Altres països . .	25	»

LA PUBLICITAT

ANY XLV—NUM. 15,593—PREU: 10 CÈNTIMS

BARCELONA, DIJOUS, 20 DE DESEMBRE 1923

LES AMBIGÜETATS AUTONÒMIQUES

Som una mica lluny—més de tres mesos—d'aquell dia en què el senyor Puig i Cadafalch, amb l'aprovació unànime del Consell de la Mancomunitat de Catalunya, donava a la premsa la nota on era relatada la seva visita al general Primo de Rivera. El president havia establert una mena de programa polític, en el qual ocupava un lloc preferent la reorganització territorial de l'Estat espanyol, a base d'un règim d'autonomies. L'esquema contingut a la nota corresponia, si fa o no fa, als principis del federalisme.

Hi devia haver aleshores algun malentès, puix que tots dos ilustres interlocutors van quedar satisfets de l'entrevista, segons en l'aludida nota es declarava. D'aquest malentès nasqueren les esperances repetidament manifestades per part dels regionalistes catalans, en les primeres setmanes del règim nou, respecte a la molt pròxima instauració d'un ample sistema autonòmic.

Avui les coses s'han aclarit. El primer que ha tingut interès a aclarir-les és el president del Directori militar. Ara sabem d'una manera positiva que mai no ha estat plantejat realment pels homes que ara governen el problema de l'autonomia de les anomenades regions. El diari maldrileny "El Sol" ha recollit recentment unes declaracions fetes a darrers d'octubre pel marquès d'Estella a l'enviat especial d'un periòdic cubà i no rectificades fins ara. I en aquestes declaracions hom llegeix textualment: "No havem pensat mai que les regions siguin autònomes, sinó ben unides, formant una sola nació, encara que descentralitzant alguns serveis i delegant-ne d'altres."

La fórmula és perfectament clara. Qualsevol que tingui nocions de dret polític, veurà en la distinció feta pel marquès d'Estella entre l'autonomia, d'una banda, i la descentralització i les delegacions, d'una altra banda, un criteri sòlid per fixar el pensament del Directori militar en aquesta important matèria. Així es comprèn que en la nota oficial sobre el balanç del primer trimestre del nou règim publicada dies enrera, es faci constar en l'actiu de la situació militar "la definició almenys del problema regional en relació al separatisme i a les ambigüetats autonòmiques".

El Directori considera ambigu el concepte d'autonomia. Quan s'aplica a aquest concepte la teoria federalista, l'ambigüetat desapareix. Però no es tracta ara d'una ambigüetat de caràcter doctrinal, sinó més aviat de caràcter sentimental. El concepte d'autonomia federalista és ben definit. La seva definició la donen els tractadistes del sistema federatiu i les Constitucions vigents en els nombrosos Estats federals del món. Tanmateix, és innegable que quan el principi autonomista ha d'aplicarse a un poble amb marcada personalitat, es pot crear una zona confosa entre el regionalisme i el nacionalisme. Les llibertats federals aplicades a un poble-regió, són una cosa. Les mateixes llibertats aplicades a un poble-nació, són una cosa diferent en la pràctica. Cal tenir la lealtat de fer aquesta declaració.

Heu's aquí perquè trobem explicable el parer que sobre l'autonomia ha manifestat el Directori. Aquells catalans que van creure possible de mantenir aquesta ambigüetat, han sofert un engany, del qual ara comencen tot just a guarir-se. I qui sap si el malentès havia arribat molt més enllà. No ens estranyaria que vinguessin nous aclariments a esvair fins l'última ombra d'ambigüetat.

Tothom sap, dones, d'una manera segura, que en opinió del Directori militar el principi de l'autonomia "regional" és un principi perillosament ambigu i per tant recusable. Tot allò a què arribarà és a una descentralització administrativa, amb l'afegidura d'algunes delegacions de serveis. I cal creure que en el moment de venir aquestes disposicions descentralitzadores, vindrien acompanyades del reforçament dels lligams que constitueixen la unitat de l'Estat.

Full de dietari

EVOCACIÓ

Un temps, tan llunyà que l'esperit ha de fer un gran esforç per recordar-lo, hi havia a Barcelona una mena d'agitació política. A la Rambla, cada vespre, com obeint a una consigna, uns grups començaven a estar altres grups començaven a apallissar-los. Era una diversió? Era una pura comèdia com les que fan el clown i el pallasso quan arriba l'hora de simular bofetades?

No. Els autors afirmen que no era comèdia. Els que pegaven, pegaven de debò, i els que rebien, rebien tan de debò, i els que rebien, rebien tan de debò hi va haver un mort, un mort autèntic, que va ésser dut al cementiri en mig de la pena i el dol de la ciutat.

Però la Providència, que mai deixa del tot els pobres ciutadans de Barcelona, va combinar les coses de manera que els aldarulls esclatessin precisament en aquest mes de desembre que compta amb els meravellosos sedants de Nadal i de Sant Esteve. Els meravellosos sedants van fer llur feina. Gairebé d'una manera instantània, els aldarulls de la Rambla van cessar. Prou orelles esqueixades; prou nassos sanguejants; prou esquenes amicades. Treva!

D'aquella treva algú en va dir la treva del tortell. El mot, baldament, no fos d'una exactitud absoluta, puix que per damunt el tortell hi ha els torrons i el gall, va fer fortuna.

La treva fou llarga, val a dir-ho. Però no fou definitiva. Encara, en la història de les batusses barcelonines, hi ha d'altres capítols sagnants.

També ara, en aquest aspecte concret de l'acció passiva, n'hi ha una, de treva. Déu vulgui que sigui llarga i fecunda! Déu vulgui que no sigui únicament el tortell o el gall d'indi, el secret d'aquesta sanitosa abstinència! Déu vulgui que un sever examen de consciència faci comprendre a tothom que és fàcil cridòria i la buida bravata tenen una influència minúscula en la marxa dels pobles i de les civilitzacions!

Carles Soldevila

Converses filològiques

No és rar de trobar, àdhuc en impressions acurades, *perquè* en lloc de *per què*: "Ells no s'explicaven *perquè* se n'havia anat tan enutjada".

Perquè (en un sol mot) és exclusivament una conjunció: *perquè* serveix o per a introduir una proposició causal, i llavors correspon a l'espanyola *porque*, o per a introduir una proposició final, i llavors correspon a l'espanyola *para que*:

"No hi puc anar *perquè* no tinc temps". Exemple antic: "E nos sofrim-ho *perquè* ells nos en pregaven". (Causal.)

"Li vaig deixar el llibre *perquè* el llegís". Exemple antic: "E no'l deixava reposar *perquè* 's cansàs". (Final.)

Fora d'aquests dos casos, en què *perquè* equival a *per tal com* (causal) o a *per tal que* (final), cal escriure *per què* (en dos mots).

Generalment *per què* és la combinació de la preposició *per* i un *què* interrogatiu: "*Per què* te'n vas?", "No sé *per què* te'n vas". Però també pot ésser la combinació de *per* i un *què* relatiu: "Les raons *per què* ells han fet això". En aquest cas, *què* equival a *pel qual* o *per la qual* ("Les raons *per les quals ells han fet això*"), i, però llavors constitueix un arcaisme, la combinació de *per* i un *què* neutre, equivalent a *la qual cosa*: "A vós, rey prudentíssim s'esguarda de haver pietat e compassió de les persones afligides; *per què* yo, adolorida comtessa, vinch a la vostra excellència a suplicar..."

P. Fabra

CARNET DE LES ARTS

STEINLEN

De segur que aquest nom per les noves generacions ressonarà com una cosa vaga, extraordinàriament remota, sense cap eficàcia suggestiva, totalment estranya al nostre procés artístic, i, no obstant, durant uns quants anys fou una de les adoracions més fèrvides dels joves artistes catalans. Potser cap altre dibuixant va entrar tan endins de la nostra sensibilitat com ell. Pot dir-se que tot l'art d'avançada barceloní d'últims i de primers de segle anava saturat de Stein en. La forta humanitat de la seva obra, la profunda caritat aspra que circundava d'un resplandor especial els seus dibuixos actuava amb un èxit formidable en el pòsit sentimental de la joventut d'aquell temps. Els que en aquella època de confusió i de vehemència començaren de treure el nas al món i constituïen la milícia dels francs tiradors que es llançaren amb el pit inflamat d'un entusiasme imprecís a la reconquista del paisatge i a la busca i captura del caràcter, arboraven els dibuixos del gran artista suís com una bandera. Portar el "Gil Blas ilustrat" o l'"Assiette au beurre" al damunt era una executòria de noble rebeldia.

Fa pocs dies les agències donaren la notícia de la seva mort. Segons les biografies que han publicat els diaris francesos i suïssos, el gran dibuixant ha mort pobre i gairebé oblidat. En el seu taller hi deixa una dotzena de gats de Siam, els seus animals preferits, les fines siluetes dels quals havia reproduït amb amorosa fidelitat.

Certament, Steinlen, havia deixat passar el seu temps. Era un fill fet i pastat del naturalisme de Zola, d'aquell naturalisme íric que tanmateix no era altra cosa que la postrera reencarnació del romanticisme del segle. Anatole France, en el pròleg que posà al catàleg d'una exposició de Steinlen de l'any 1903 explicava que el gran dibuixant de mo't jove havia llegit l'"Assommoir". D'aquella lectura en rebia la revelació de tot un món de treball i de patiment, i commogut d'aquella apocalipsi de la misèria es sentí atret cap als barris humils i tèrbols per una irresistible simpatia i per una veu secreta que li deia que solament allà podria desplegar tota la tendresa i la pietat de la seva ànima. Dòcil a aquests impulsos, es plantà al carrer entre l'atrafegament de la misèria, l'ull amatent, la mà ràpida i segura, el cor generós, per sorprendre les alegries turbulentes i les grans tristors tràgicament silencioses de la multitud, el seu riure esqueixat i el seu bruetar de dolor, l'atuïment dels vagabunds, l'esguard torbador de la dona de cantonada, el gest inquietant del gaian de profecia, els colloquis febrosos en les reconades humides dels carrers solitaris i obscurs, les abraçades bestials i patètiques.

Però en totes aquestes escenes, hi abocava el cor. Era tendre, crudel, ferocment expressiu, però mai sabé ésser irònista. L aseva lealtat invencible, la seva ingenuïtat racial no sabia jugar aquesta arma refinada. La seva rudesa idílica s'hi revelava.

Aquestes qualitats romàntiques, que tant s'adeien amb l'estat espiritual de les joventuts d'aleshores, qualitats que es feien fàcilment entenedores i comunicatives pel do que tenia de saber subratllar amb vigorosa senzillesa el caràcter, el feien irresistible. S'esperava amb daler l'arribada dels setmanaris que el ilustrava; els seus dibuixos es comentaven a les penyes i als tallers, i molt sovint es coniaven per gust i com a disciplina. Hi havia, avui gràcies a Déu encara viu, qui els recentava com a models als dexebles, i fins no fa gaire temps entre la nostra col·lecció del "Gil Blas" ilustrat, conservàvem alguns exemplars en els marres dels quals el gran Nonell, amb tall d'escolis, amb llapis París, hi havia copiat repetidament les mans i els escarsos fugitius de les figures.

Aquells fulls esgrogueïts on palpita un món d'indumentàries anacròniques, tenen per nosaltres un valor d'afecció incomparable amb qualsevol actitud crítica. Ens recorden uns temps en que encara no s'havia posat en circulació la fórmula del seny darrera de la qual s'han emboscat tantes coses dubtoses ni s'havia fet la preciosa adquisició de'ls premis en metàlic dels Jocs Florals; un temps d'indisciplina, certament, però temps en que per l'aire se sentia el tufi càlid de la passió sincera.

O. C.

En Ferran Callicó exposa una interessant col·lecció de dibuixos i pintures a casa el joier A. Valentí, passeig de Gràcia, 84.

— A les Galeries Laietanes, el dibuixant Emili Ferrer i l'Eugeni Navarro, brodador, exhibeixen una sèrie de brodats artístics.

Al mateix establiment, Ferran Guerrero exposa una col·lecció d'obres.

— A la secció de Belles Arts de "El Siglo", el pintor holandès R. Pyenburg ocupa una de les sales amb pintures a l'oli.

El pintor Josep Segrelles n'ocupa una altra amb gran nombre d'ilustracions i dibuixos.

LA SITUACIÓ D'ALEMANYA

Les eleccions angleses vistes de Berlín

(Del nostre enviat especial)

Berlín, desembre.

Ja podeu imaginar-vos l'interès amb què s'han seguit a Berlín les eleccions angleses i quina satisfacció ha produït el resultat. Tot allò que a París ha estat disgust i és preocupació, a Berlín s'ha convertit en contentament i és esperança.

Les darreres eleccions han tornat a posar al centre de l'Imperi Britànic el famós Lloyd George, la qual cosa vol dir, en primer lloc, que Anglaterra va altra vegada a l'esquerra i, després, que el país no accepta la política de subjecció a Poincaré sobre Alemanya que representava el partit conservador, sobretot el matís Lord Derby. Lloyd George tornarà a governar. La composició de la Cambra durarà poc. Els governs de coalició són una cosa massa artificiosa i complicada per poder-se acceptar d'una manera sistemàtica. Aquestes eleccions en volen unes altres. I, donat que a les darreres qui numèricament ha augmentat de vots ha estat el partit liberal — el Labour Party ha augmentat considerablement el nombre de diputats, però ha guanyat pocs vots més (cent mil) — tot fa suposar que anem de pressa a un govern de base exclusivament lliberal. En aquest govern, el gran animador, serà l'extraordinari polític galès.

El senyor Herbette, el conegut redactor del "Temps", ha desenrotllat la teoria que aquestes eleccions tindran per al món la mateixa decisiva importància que tingueren les que les feren a Anglaterra immediatament després de la guerra. Aquelles eleccions representaren el primer gran cop de timó cap a la dreta, cap a la reacció.

Ara, segons Herbette, s'inicia el regrés, la marxa enrera. El feixisme bat el seu plè, la reacció domina a tot arreu, però el baròmetre anglès, que és el més fi de tots, perquè no va amb mercuri, sinó amb sue de llibertat, marca canvi de temps. S'inicia, al món, una època lliberal. Aquesta primavera de la llibertat, si efectivament és una cosa objectiva i veritable, es notarà de seguida a l'Europa civil. Les eleccions angleses tindran una influència sobre el cos electoral francès que s'ha de manifestar d'aquí a pocs mesos. Tindrem una Cambra francesa lliberal? Guanyarà el bloc d'esquerres? Es va a una situació Briand? Quan Lloyd George és el primer a Londres, Briand acostuma ésser el primer a París. Per altra part s'enfortirà i vigoritzarà el mètode de treball diplomàtic que és la Societat de les Nacions, s'enfocarà el problema alemany amb una comprensió més amplia i més humana. Tot això, naturalment, a les penínsules que la Mediterrània banya, vindrà amb més retard.

Convé molt que aquesta interpretació del senyor Herbette es realitzi. Ara tothom ja ho sap el què és el feixisme, perquè tothom el té a casa mateix. La gent de tradició lliberal que ara fa un any posaven a Mussolini en el centre del seu cor i de la seva caixa, han quedat ben servits. Aquí el tenim, el feixisme! El que cal, dones, és restaurar les idees generals humanes del vuitcentisme més pur.

Si les eleccions angleses són l'acabament d'aquesta època plena de les idees de guerra i de destrucció, siguin ben vingudes.

Si passem a veure els resultats tangibles que una situació lliberal a Anglaterra pot reportar a Alemanya, veurem que si, malgrat tot, una situació d'aquell color pot portar només variacions accidentals en el plantejament del problema de les reparacions i en la situació general alemanya, Berlín, però, pot allargar el seu, avui, limitat horitzó d'esperances. Les eleccions demostren, en primer lloc, que a Anglaterra l'opinió revisionista ha guanyat molt terreny. L'altre dia llegíem en un gran diari de Londres, que si França i Anglaterra es trobessin davant de l'obligació de pagar un deute indeterminat, no podrien pas fer altra cosa que el que fa Alemanya, això és: no pagar almenys fins que la quantitat del deute es fixi. Però si en aquest punt del revisionisme hi ha encara a Anglaterra algun nucli entre els més agudament agrícoles del partit conservador que manté una francofília integral, la unanimitat és completa entre l'opinió britànica, quan es tracta de mantenir la sentència dels juristes de la Corona, segons la qual l'ocupació de la Ruhr és ilegal. Aquesta mateixa unanimitat la trobem en jutjar, per exemple, el separatisme rhenà i altres qüestions.

De manera que en totes aquestes qüestions, Alemanya pot esperar almenys un tractament de favor. Naturalment que l'alemany en la seva ansietat desconsiderada voldria que Anglaterra portés la seva política amb França a un punt en el qual fos possible que França perdés, almenys, el dret d'iniciativa. (En els nuclis del nacionalisme alemany es voldria purament i simplement que Anglaterra declarés la guerra a França.) Com que això darrer és grotesc i el primer impossible, Alemanya s'haurà de contentar amb el que doni l'època.

En un punt determinat poden ésser veritablement favorables aquestes eleccions a Alemanya: en el punt de donar a la Societat de les Nacions el problema de la restauració econòmica d'Alemanya.

La situació econòmica d'Alemanya és avui un cas perdut. Les despeses de l'Estat corresponents al mes d'octubre darrer s'han cobert en la proporció de 0'80 cèntims per cent marcs. De manera que en aquell mes el dèficit ha estat del 99'20 per cent. En el mes de novembre es portaren els preus de les coses a la paritat dels preus mundials, però, malgrat tot, es preveu que el dèficit sobrepassarà en aquell mes del 80 per cent. En el mes de desembre la vida ha estat encara més cara, plouen impostos per tots cantons, la misèria és extremada, però la previsió del dèficit és també una xifra considerable. Com és possible continuar d'aquesta manera?

Avui tota l'opinió alemanya que no accepta la catàstrofe com a remei universal, té els ulls girats a la Societat de les Nacions. Es recorda el precedent d'Austria. La moneda austríaca no havia arribat a la depreciació del marc. Austria, certament, és una Alemanya reduïda, però el cert és que la tasca era difícil donats els pocs recursos d'Austria. La Societat de les Nacions ha fet el miracle de la restauració d'aquell país. S'ha estabilitzat la corona, s'ha fet una forta política d'economies, s'ha establert una política fiscal seriosa.

Es clar que una època de lliberalisme a Europa enfortirà la Societat de les Nacions. Avui l'organisme de Ginebra està molt afrotinat. Anglaterra manté la Societat aferrissadament, però no es pot pas dir el mateix dels altres aliats. Falta una empenta per treure la Societat de la grisor en què viu i aquesta empenta li podria ésser donada en el període que les eleccions angleses semblen iniciar. Alemanya, d'aquest fet, en podria treure beneficis considerables.

Josep Pla

La possible pujada dels laboristes al Poder ja comença d'influir en els problemes internacionals. Lord Bradbury, delegat britànic a la Comissió de Reparacions, ha visitat Ramsay Mac Donald, i sembla que els peritos anglesos d'aquesta comissió han decidit de no continuar essent-ho si els impossibilitessin els laboristes, només que en el cas que aquestes no modifiquessin radicalment la política actual.

El rei i la reina de Grècia, després de cobrar un sumó per llista civil i despeses de visites han sortit cap a Romania. Es creu imminent la proclamació de la república.

LITUANIA

ELS INICIADORS DE LA CULTURA NACIONAL

A principis del segle XIX la situació cultural a Lituània era la següent: l'aristocràcia lituana, completament polonitzada; la noblesa superior, completament polonitzada, i la noblesa "petita", polonitzada exteriorment, unida per les seves ocupacions de cada dia a la vida ideològica del camperol. I, finalment, el camperol inflat de suc de l'antiga cultura nacional.

En aquesta situació comença d'actuar el moviment nacional lituà.

De l'exposició anterior pot endevinar-se fàcilment que la noblesa "petita" va ésser en sa major part la iniciadora del despertar nacional de Lituània. El contacte directe que existia sempre entre ella i el poble havia de produir els seus efectes. En el segle XIX les relacions entre aquestes dues classes socials es fan encara més estretes. Es la democratització de les societats modernes que ha jugat en aquest terreny un paper important. La Constitució del 3 de maig de 1791, que inicià una nova època en la història de Polònia, Constitució que fou en els últims anys d'existència independent de la nació polonesa l'esforç més radical per salvar la integritat de la pàtria, aquesta Constitució dels darrers del segle XVII, ja contenia gèrmens d'una nova formació social. Encara que la lletra del 3 de maig no realitzés les idees de la revolució francesa, ni establís la igualtat de tots els ciutadans davant la llei, si bé mantenia l'estructura nacional anterior basada en la divisió en estaments de la noblesa, de la burgesia i dels camperols, no obstant, limità considerablement el poder polític dels nobles i sobretot el dels pobles pobres (per evitar la corrupció política). Així tendien a desaparèixer els privilegis de classe de la noblesa "petita" i la intelligència entre ella i el poble camperol es feia més fàcil. Aquest acostament es féu més ràpid en el segle XIX, en l'època de l'esclavitud política de Polònia i de Lituània. Sota la denominació russa la Constitució polonesa perdé la seva significació. Les diferències d'estat es feien cada vegada més sensibles. Encara que la noblesa "petita" moltes vegades no podia afranquir-se de certs prejudicis de classe i que sempre es considerava millor que el poble, la qual cosa, segons ella, li imposava el deure de mantenir-se a certa distància del camperol, no obstant, els fets polítics havien creat condicions propícies per a un intercanvi ideològic molt viu.

En la primera meitat del segle XIX un gran nombre dels descendents de la noblesa "petita" i molts clergues s'ocupaven ja de la individualitat etnogràfica de Lituània. Aquest primer període de lituanisme pot anomenar-se el de col·lecció. Amants de la seva terra, els primers lituanistes col·leccionen tot el que es refereix a Lituània. Uns escriuen la nova història de Lituània, altres fan investigacions sobre els costums dels lituans antics. Altres confeccionen el primer diccionari lituà i es barregen entre el poble camperol per cobrir dels seus llavis les paraules rares. Altres preparen la primera gramàtica de l'idioma lituà, altres col·leccionen les cançons populars. Altres, als quals les condicions de la seva vida han portat a l'estranger, busquen en les grans biblioteques estrangeres les obres que tracten de Lituània. Un n'hi hagué que fins ha fundat un museu d'etnografia lituana. Sabeu com? A l'interior d'un gegantí roure vell.

Encara que tot aquest moviment, tan generós en les seves intencions, tan heroic en els seus esforços i tan modest en els seus mitjans, tenia, abans que tot, el caràcter de col·leccionisme, l'impuls que ha sortit d'ell ha tingut prolongacions que han afectat la vida lituana. Sota la influència espiritual dels "col·leccionistes" sorgí la idea de no limitar-se a veure solament en el camperol un objecte d'estudis, sinó el de fer quelcom per ell. Aquesta producció comença per les cançons religioses, a les quals s'uneixen després les cançons profanes. Al mateix temps, es fan traduccions al lituà, destinades al poble. Aquesta feina, és clar, comença per la traducció del Nou Testament; menys clar, però desprovist de tres característics, és el fet que entre les primeres obres traduïdes trobem "La vida d'homes ilustres", de Cornelius Nepos. Però entre totes les publicacions populars, els calendaris han jugat el paper més important. En les seves primeres pàgines s'hi troba el calendari per a l'any vinent, però el que venia després era adaptat, d'una manera excellent, a la mentalitat del camperol. Informacions i consells útils per als treballs d'un agricultor petit, indicacions pràctiques per a l'organització i govern de la casa, i després contes i proverbis, poesies i cançons, constitueixen la matèria d'aquests calendaris, els quals, llegits pel poble amb la satisfacció més viva, li despertaven l'interès per la lectura, i així preparaven la base per a la literatura nacional i legítima que més endavant els patriotes lituans havien de mantenir secretament en l'època de l'opressió russa. El mèrit verament històric dels redactors dels calendaris, és d'haver despertat en el camperol lituà el gust de llegir i l'haver construït així les més importants artèries del reviscolament nacional.

Tadeu Peiper

L'ESTATUT DE TANGER

Comentaris de la premsa anglesa

Londres, 19.—Alguns periòdics manifesten llur opinió que la firma del Conveni concernent a Tànger constitueix un èxit per a la diplomàcia anglesa i un èxit personal per lord Curzon.

El "Morning Post" felicita el senyor Baldwin i formula vots per tal que els interessos francesos i espanyols a Tànger no arriben a topar uns amb altres, a conseqüència d'ésser el Soldà el que nomeni el "Mendoub".

El periòdic "Daily News" es congratula per veure descartat un obstacle a les boues relacions franco-angleses.

Creu que el susdit conveni conté la possibilitat per a totes les nacions de fer comerç en condicions d'igualtat, descomptant, naturalment, els grans avantatges per a Anglaterra en aquesta nova situació de Tànger.—Havas.

EL PRIMER CAPELL DE COPA

El barret de copa, com totes les grans invencions de la humanitat, passa per crisis que semblen mortals però que no ho ho acaben d'ésser. Ara, diuen, té una mena de revifalla. Li han cantat les absoltes, però s'aixeca de nou sobre les testes orgulloses com una corona insubstituïble.

A propòsit d'aquesta revifalla del capell copalta, hi ha qui s'entretè a refreure els seus antecedents. Antecedents boirosos, antecedents discutits. Hi ha erudit que creu trobar la primera idea del copalta en certs capels xinesos, inventats pels compatriotes de Kong-Fú-Tseu, vulgarment dit Confuci. Efectivament, existeixen unes estàtues d'aquesta època que donen versemblança a aquesta teoria. Però no és cosa definitivament provada.

Per contra, la pensada de cobrir de vellut la copa i les ales, sembla indiscutible que és una idea anglesa. Un "gentleman" que viva fa cent vint-i-sis anys a Londres, tingué l'acudit de fer un copa'ta de vellut de seda i anar a passejar pel Strand. No tingué altò que se'n diu un èxit. La gent se'l es rifar amb una unanimitat impia. Varen arribar a empaitar-lo, cridant. L'escàndol fou enorme. I l'inofensiu inventor va ésser condemnat, sota fiança de 500 lliures, a no sortir mai més al carrer amb el seu elegant capell de seda.

Poc podia pensar aquest home tan rudament incomprès, que la seva innovació desafiaria els segles i es diria de tu amb les velles diadèmes dels imperis i dels reialmes.

FINANCES I COMERÇ

COTITZACIONS DEL DIA 19 DE DESEMBRE DE 1923

BORSA MATI

	Obra	Alt	Baix	Tanc
Nord	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Alacant	62'25	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Orenses	16'	[illegible]	16	16'
Plates	25'	[illegible]	25'	[illegible]

BORSA NIT

	Obra	Alt	Baix	Tanc
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	62	61'05	62'	62'10
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	24'25	24'10	24'[illegible]	24'10

DIVISES ESTRANGERES

Francs	4'13
Suïssos	1'355
Belgues	15'10
Lires	3'10
Lliures	25'40
Dòlars	[illegible]
Marcs	[illegible]
Corones	[illegible]

BORSA TARDA

	Obra	Baix	Alt	Tanc
Nord	69'20	69'[illegible]	69'	69'[illegible]
Alacant	62	61'80	62'	62'
Orenses	16'	15'[illegible]	16'	16'[illegible]
Cáceres V.	31'85			31'[illegible]
G. Metro[illegible]	125			125'
Antimònies	68			68'
Plates	24'50	24'50	24'25	24'50
[illegible]	15'[illegible]			15'[illegible]
Algues	110'	110'75	110'	110'75

BORSA DE LONDRES

Cèdules argentines	37 1/4
Exterior	68 5/8
França	84 00
Nova York	437 12
Espanya	331 35
Suïssa	25 07 5
Holanda	11 62
Itàlia	100 75
Suècia	16 60
Portugal	19 3
Argentina	39 7 5
Montevideo	42 7 5
Xile	40 00
Berlín	19 000
Copenhague	24 35
Yokohama	22
Bèlgica	95 65
Noruega	29 25

BORSA DE MADRID

	Com	Prop.	Dmes
Interior	71'[illegible]		
Amortitzable 4 %	78 90		
Amortitzable 5 %	[illegible]		
Exterior 4 %	68'10		
Banc d'Espanya	345'		
Banc Esp. de Crèdit			
Banc Esp. Río Plata	199'		
Tabacs	243'		
Sucres P.	8'25		
Sucres ord.	37		
Cèdules	88'		
Norte	[illegible]		
Alacant	[illegible]		
Francs	46'		
Lliures	33'4		

BORSA DE PARIS

Londres	[illegible]	82 86
Bèlgica	87 60	
Espanya	256'[illegible]	256 55
Holanda	7[illegible]'15	
Itàlia	[illegible]	19 10
Nova York	19'85	19 17
Portugal		
Suècia	5'[illegible]	
Suïssa	24 10	24 50
Argentina		
Brasil		
Grècia		
Noruega	28'[illegible]	
Dinamarca	34'75	
Berlín		
Viena	97'8	0'2700
Praga	55 70	

CANVI DE L'OR

Monedes or Alfons	1[illegible]
" " Isabel	1[illegible]
" " Guies	185
" " petites	18'50
" " francès	1[illegible]
" " lliures	5[illegible]
" " dòlars	7'5[illegible]

SUCRES

Nova York	Tanca 18 desbre.
Desembre	5 6
Març	47[illegible]
Maig	47'
Juliol	48'

CAFÈ

Nova York	Tanca 18 desbre.
Disponible	10[illegible]16
Desembre	1031
Març	847
Maig	885
Juliol	915
Setembre	841
Octubre	830
Desembre 1924	823

MERCAT DE COTONS

Cotitzacions del dia 19 de desembre de 1923

NOVA YORK	Disp.	Dobre	Gener	Març	Maix	Juliol	Octu
Tanca anterior	35 50	15 05	14'56	14'78	15'00	14'	1[illegible]'5
Obertura			34 17	34'74	34 18	34'17	
Segon telegrama			34'62	35'03	35'12	35'48	
Tanca							

LIVERPOOL							
Tanca anterior							
Obertura			19'51	19'55	19'47	19'40	19'05
Segon telegrama				19'40	19'36	19'00	
Tanca			19' 8	19 65	19'74	19 10	19 19

Nova Orleans							
Tanca anterior	35'			34 63	34'55		
Obertura							
Segon telegrama							
Tanca							

MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

	Antr.	Cort.
Empréstit 1914	91'	
" 1920	70'7	70'0
C. C. Comunal	75'	

DIPUTACIO DE BARCELONA

Emp. 9.000.000.	77	
" 5.000.000.	7[illegible]	
" 13.000.000 B.	5[illegible]	
" 13.000.000 C.	75'2	

AJUNTAMENT DE BARCELONA

	Antr.	Cort.
Emissió 1903	78'75	
" 1905	78'75	
" 1906	78'75	78'75
" 1906 A	78'75	78'75
" 1906 B	79'10	79'0
" 1906 C	79'75	
" 1907 D	78'50	
" 1910 D	77	
" 1912 B	75	
" 1912 E	73'50	
" 1912 F	73'50	73'75
" 1913 B	77'50	
" 1916 B	78'75	78'5
" 1917 B	79'25	8[illegible]
" 1918 B	78'50	78'10
" 1919 B	78 5	78'75
" 1920 B	78 50	8[illegible]2
" 1921	78 85	17'75
Exampla 1909	86'35	
" 1918	9[illegible]	12'2[illegible]
" 1907	98 50	98'[illegible]5
Bons Reforma	2[illegible]	11 6

PORTS

Port de Barcelona	90'
" " Melilla	99'75
" " Sevilla	93'
" " Gijón-Musel	9[illegible]

DEUTES DE L'ESTAT

		Antr.	Cort.
Interior 4 %	A.	[illegible]	[illegible]
" "	B.	[illegible]	[illegible]
" "	C.	[illegible]	
" "	D.	7[illegible]	7[illegible]
" "	E.	71 2	71 5
" "	F.	71	[illegible]
" "	G H.	70	70'
Exterior 4 %	A.	7[illegible]	97'20
" "	B.	57	7[illegible]
" "	C.	[illegible]	7[illegible]
" "	D.	7[illegible]	6 0
" "	E.	16[illegible]	66 6
" "	F.	66'[illegible]	[illegible]
" "	G H.	66 [illegible]	69'
Amortitzable 4 %	A	9'	68'5'
" "	B	35'	
" "	C	8[illegible]	
" "	D	7'	8'50
" "	E	8'3	
" 5 %	A	4 5	94 40
" "	B	4'7	
" "	C	[illegible]	84 0
" "	D		
" "	E		
" "	F		
" "	G	94'	
" "	H	94'	
Tres. O. 1924	A	102'	1 2'
" " "	B	[illegible]	[illegible] 3.
" " "	A	101'5	
" " "	B	101'8	101'1
" " 1924	A		
" " "	B		

OBLIGACIONS FERROCARRILS

	Antr.	Cort.
Villalbes 4 %	74 25	
Ulmanses 4 %	76	75'10
Gesques 4 %	77'	
Tudela 5 %	86'	
Nord 1.ª hip. 3 %	61'	64'
" 2.ª " "	69'15	62'
" 3.ª " "	12 50	
" 4.ª " "	12'50	
" 5.ª " "	12 50	
Pamplona	12 50	
Prioritat	3 55	13'35
Segòvies	16	15'
M. S. Joan	59'	
Asturies 1.ª		66'65
" 2.ª	13 15	
" 3.ª	6[illegible]	6
M. Z. A. A. 5 %	1'75	
" B 4 1/2 %	77'25	77'75
" C 4 %	1'25	1'15
" D 4 %	68'75	
" E 4 1/2 %	76'[illegible]	77'3
" F 5 %	86 25	16'3
" G 6 %	100'	100'2
" 1.ª	60'15	60'
" 2.ª	70'50	71'
" 3.ª	70'75	77'51
Fran. 1864 2 1/2 %	58'	
" 1878 2 1/2 %	15'7'	
Directes 2 1/4 %	55'25	55'56
Reus-Roda 2 1/4 %	47'50	
Lleydes	13'5	
Orenses fix 3 %	62 50	
Orenses var.	1 85	
Cáceres 5 %	68	
" fix 4 %	72'	
Vasc Asturiana 1.ª	95'	
" " 2.ª	96'50	
Olot Girona 4 %	65'	
" " 5 %	80'	
Andalús 5 %	78'	
Secundaris 4 %	64'	

OBLIGACIONS FERROCARRILS

	Antr.	Cort.
Manresa-Berga 4 %	87	
C. Gral. Tram. 4 %	19'50	
" " 5 %	13'50	93'
Tramvies BCG 5 %	58'	
" " 4 %	76'25	
" St. And. 4 %	71'50	
Sarrià-Barcel. 6 %	61'75	
Ter. Catalunya 6 %	82'	
Ferr. Catalans 5 %	98'15	91'

AIGUA, GAS I ELECTRICITAT

	Antr.	Cort.
C. Bar. E. 1900 5 %	99'	
" 1907 4 %	71	
" 1908 4 %	60'5	
" 1912 5 %	87'	
" 1913 5 %	86'25	81'25
" 1920 6 %	68'	67'
Aigües Barna. 3 %	60	
" " 4 %	67'	
" " 5 %	87'	
" " 6 %	96'75	
" " 6 %	100 8	109'2
C. G.-E. D. 4 1/2 %	7	
" E 4 1/2 %	71'2	75'
" F. 4 1/2 %	75'5	
" G 6 %	9[illegible]	11 2
" Bons 6 %	88'5	8[illegible]6
Alum. públ. G 5 %		
" " H 6 %	60'	
Energies 5 %	82'5	73 25
" 6 %	91'50	11
" Bons 6 %	93'	12'5
E. del Cinca 5 %	08'	
" " 6 %	91	
E. R. d'Ebre 5 %	70'	
S. P.-I. Mot. 6 %	7[illegible]	
" Bons 7 %	77'	
S. E. C. Elect. 5 %	74'	
H. A. Elect. 5 %	100'5	151
" " 6 %	111'25	

AIGUA, GAS I ELECTRICITAT

	Antr.	Cort.
C. Fluid Elct. 6 %	64'	60'
C. Mall. Elct. 6 %	61'	
Manresana 5 %	18'75	
" 6 %	14'50	
C. Gral. Elct. 6 %	11'	

OBLIGACIONS VARIES

	Antr.	Cort.
Transatlántica 4 %	83	
" 5 %	99'75	99'75
" 6 %	104'15	104'
Urgells var.	84'75	
T. Filipines 4 1/2 %	99'75	
Fabra Coats	80'	
Sucres 4 %	75 5	
" estamp.	82'	
" Bons 6 %	97'75	
Asland 5 %	88'	
" pref.	88'	
" 6 %	97	
" 7 %	101'50	101 7
Reg. de l'Ebre 4 %	65'	
F. d'Obres 4 1/2 %	82'	
" " 5 %	84'	
C. Col. i Ant. 5 %	8[illegible]50	
Unió Vidriera 5 %	70'	
Siemens 5 %	12'25	
Carbs. Berga 4 1/2	81'	
Cons. Naval 5 %	84'	
" Bons 6 %	17 50	
A. i Graells A 7 %	54'50	
" B 7 %	103'	
" A i B 7 %	95'50	
Cons. i pvs. 6 %	91'5.	
U. E. P. fun. 5 3/4	92'	
" " 4 3/4	85'	
St. G. de Reus 6 %	18'25	18'
U. G. Carbons 6 %	105	
Cases Barates 6 %	58'	
Mines del Rif 6 %	84'	
" 6 %	85'	
T. Fran. Esp. 7 %	96'	

ACCIONS

	Antr.	Cort.
Banc d'Espanya	566'	
Banc de Vilanova	45'	
Banc de Catalunya	100'	
Crèdit i Dorks.	159'	52 9

FERROCARRILS I TRAMVIES

Sarrià Barcelona	100'	
Orense Vigo	15'60	
Manresa Berga.	14'	
Andaluses.	55'10	52'75
Sud d'Espanya		
Vallad. M. Rioseco.	6'	
Olot Girona	29'	
Alandara	78'	
C. Ferros. i Trans.	10'	
Canal Ebre	22'	
Villena Alcoy.	24'50	

AIGUA, GAS I ELECTRICITAT

Catalana D	68'	
" E	68'	
" F pf. 5 %	97'	
" F pf. 6 %	76'75	
Barcelonesa	120'	
Metallurg. Ebre.	97'	
L'Electricitat Sub.	86'	
Forces Motrius		
" " O		
" " P	80'	
Const. Elèctriques.	92'50	
Aigües Barna. o.	11[illegible]50	
" interides	42'	
C. H. A. Elect. A	440'	
" " B.	430'	
C. Fluid Electric B.	100'	
" " C.		
" " D.	3[illegible]	

ACCIONS VARIES

	Antr.	Cort.
C. Ord. Tabacs F 1.ª	229'5	
" " P 2.ª	200'	
C. Transatlántica O.	108'	
" " P.	103'	
Canal Urgell	13'5[illegible]	
La Maquinista	70'	
Espanya Industrial.	190'	
Hidro. de l'Ebre.		
Sucrere del Segre O		
" " P		
Gral. Telèfons O		
" " P	90'	
C. Peninsular O.		
" " P.	86'50	
C. d'Obres i Cons	150'	
Unió Resinera		
Asland	12.'	
U. Metallúrgica O.		
" " P.	73'50	
Sucreres O	38'	
" " P.	80'	
Mutua Propietaris.	60'	
Indús. Agrícoles.	16[illegible]	
Unió Vidriera A.	46'	
" " B.	70'	
Cotxes i Autos A.	50'	
" " B.	90'	
Indus. Elèctrica.	97'	
Cons. i pav. A B C D	55'	
" " E.	55'	
Autòmnibus S. A.	65'	
Hispano-Suïssa	199'50	

ACCIONS VARIES

	Antr.	Cort.
Indus. Alcoholera	75'	
Foment propietat	56'	
C. Transmedit.	53'	
S. A. Monegal.	18'	
S. A. Damm.	185'	
Catalana C. i Nav. A	100'	
" " B	100'	
Làmpara Z	98'	
Salat O	61'	
Torras fer. i cons.	67'	
Manuf. suro	100'	
Astillers Tarrag. A.	100'	
" " B.	72'	
Hotel Ritz.	72'	
Carburs metàllics	72'	
La Bohèmia A.	130'	
" B.	99'	
" B.	99'	
" C.	99'	
S. A. Cros.	150'	

MINES I CARBONS

	Antr.	Cort.
Carboníferes.	20'50	
Hulleres	180'	192'
M. i sondeigs O.	5'	
" " P.	5'	
Carbons elèctric		
Mines del Rif	256'	
Carbons Berga O	80'	
" " P	100'	
S. Carbonera P.	173'	
" " O 1.ª	120'	
" " O 2.ª	150'	
H. Minera	60'	
General de Carbons	41'	
Unió Minera	50'	

BORSA DE PARIS

	Antr.	Cort.
Interior esp		
Exterior 4 %		2[illegible]
Banc Espanyol	233	30[illegible]
Ac. Alacant	715	
Ac. Andaluses	57[illegible]	
Obs. " 6.ª	275'	
Obs. " 6.ª	260'	
Obs. Cáceres var.	357'	
Accions Nort.	67'	
" " 1.ª	738	761'73
Pamplona 1.ª	762'	(6)
Barcelona 1.ª	746'50	
Astúries 1.ª	738'	
" 2.ª	72[illegible]'50	73'
Tabacs Filip.	27'	27'5
Riotinto	1[illegible]'8	2[illegible]'1
Renta franc. 3 %	53'10	3 55
" " 5 %	68'10	68 40
Nord 2.ª serie	727'	
" 3.ª "	726'50	
" 4.ª "	740'	
" 5.ª "	65[illegible]	
Lleydes	68[illegible]	
Astúries 3.ª	835'	
Priorat	72[illegible]	
Pamplona esp.	70[illegible]	77'
València Utiel	711	765'
Alacant 2.ª	791'50	
" 3.ª	73'	
Cáceres acció	33[illegible]	
Cordobès	2[illegible]	
Andalusos 1.ª var.	84'	294'
" 2.ª "	55'	
" 1917 3 %	11'2'	
Badajoz	243'50	
Céd. Argent	273	269 75

MERCAT DE LLOTJA

BLATS

Aragó i Navarra	de	
Castella i Manxa	de	38 1/2 a 39
Extremadura	de	37 " 38
Andalusia dur	de	33 " 34

(Preus en pessetes 100 kg. sense sac damunt vagó origen.)

FARINES

Força	de	70 a 72
Extra local	de	57 1/2 a 58
Corrent local	de	56 1/2 " 57
Blanca extra Castella	de	57 " 58
Blanca corrent Castella	de	56 " 56 1/2
Bulla	de	41 " 42

(Preus en pessetes sac de 100 kg. damunt carro aquí.)

DESPULLES

Número 3	de	24 1/2 a 25
Número 4	de	23 " [illegible]
Segones	de	20 " 21
Terceres	de	19 " 19 1/2
Quartes	de	18 " 18 1/2

(Preus en pessetes sac de 60 kg. damunt carro aquí.)

Menut (prima)	de	18 1/2 " 19
Segonet	de	18 " 18 1/2
Segó	de	13 1/2 " 14

(Preus en rals quartera de 70 litres sense sac damunt carro aquí.)

CEREALS

Moresc caixal (Danubi)	de	34 1/4 a 34 1/2
Moresc Plata	de	34 3/4 " 35
Moresc sudàfrica	de	34 1/2 " 34 3/4
Ordi Extremadura i Manxa	de	29 " 29 1/2
Civada Extremadura	de	28 1/2 " 29
Civada roja	de	27 1/2 " 28
Faves Llebregat	de	46 1/2 " 47
Faves Mahó velles	de	73 a 74
Faves Extrem. o Andalusia	de	44 1/2 " 45
Favons Extrem. o Andalusia	de	42 " 43
Favons estrangers	de	40 " 41
Veces Navarra	de	46 " 47
Veces Andalusia	de	35 " 35 1/2
Veces estrangeres	de	
Veces verdes	de	33 " 34
Escaiola Andalusia	de	64 " 65
Escaiola Marroc	de	57 " 58
Escaiola Plata	de	
Mill estranger	de	45 " 46
Herps	de	36 " 37
Erps foraster	de	39 " 40
Tàrus	de	41 " 42

(Preus en pessetes 100 kg. amb sac damunt carro aquí.)

LLEGUMS

ARROS

Bomba	de	100 a 105
Especial	de	64 " 65
Selecte	de	64 " 65
Matisat	de	63 " 64
Bell-lloch O	de	59 " 60
Trencat	de	

DESPULLES D'ARROS

Farina	de	
Cilindre (farinasses)	de	47 a 48
Escatllat	de	22 " 24
		15 " 16

MONGETES

Castella	de	128 a 130
Mallorca	de	106 " 108
Prat	de	102 " 104
Estrangeres	de	90 " 95
Urgell	de	100 " 102

CIGRONS

Safic	de	
Blancs arrugats alfarnates 44/46	de	120 a 122
Blancs arrugats alfarnates 48/50	de	115 " 117
Blancs arrugats alfarnates 52/54	de	112 " 114
Blancs arrugats alfarnates 58/60	de	105 a 107
Blancs arrugats alfarnates 60/65	de	98 " 98
Pelolós	de	85 " 90
Llentiat	de	105 " 110
Guixes	de	

(Preus en pessetes 100 kg. amb sac damunt carro aquí.)

GARROFES

Xipre i Creta	de	40 a 41
Negra Vilaroc	de	38 " 39
Negra Castelló	de	38 " 39
Negra Matalera	de	37 " 38
Negra Eivissa	de	34 " 35
Mallorca	de	30 " 31
Negra nova Castelló	de	38 " 39

(Preus en rals 42 kg. sense sac damunt carro aquí.)

FARRATGES

Alfals primera	de	36 " 37
Alfals segona	de	8 a 8 1/4
Palla Barcelona	de	7 " 7 1/4
Palla curta	de	5 " 5 1/2
Fulla d'olivera	de	8 " 9
Trepadella	de	

(Preus en pessetes 40 kg. damunt carro aquí.)

Polpa remolatxa, estrangera	de	39 a 40
Polpa remolatxa, país	de	27 " 28
Tortó de coco	de	29 " 23
Farina llinosa	de	26 1/2 " 27

(Preus per 100 kg. amb sac damunt carro aquí.)

VAGONS ARRIBATS

ESTACIO M. S. A

28 de blat; 3 de farina; 2 de civada; 1 d'ordi.

ESTACIO DEL NORD

5 de blat; 3 de farina; 1 de sègol.

Impressió general:

Mercat.—Durant el dia d'ahir es portaren a cap moltes operacions.

Moresc.—Accentua la fermesa en els preus d'aquest gra

Mongetes.—Algunes qualitats augmenten el preu; les classes corrents, però, no varien.

Farratges.—L'oserda i la palla tendeixen a la baixa. Les polpes, en canvi, degut a les poques existències, assenyalen una lleu puja. [illegible] ien.

El altres gèneres no var

Anuncis oficials

COOPERATIVA DE FLUID ELECTRIC

Es posa a coneixement dels senyors tenedors de les Obligacions d'aquesta Cooperativa, emissió de 31 d'octubre de 1921, que vencent l'1 de gener vinent el cupó número 8, de les dites Obligacions, a partir de la data esmentada quedarà obert el pagament dels expressats cupons, a raó del seu import íntegre de 7'50 pessetes per cupó, sense cap deducció, per estar lliures de tot impost present o futur, a les següents entitats bancàries:

Banc de Catalunya, Banc Espanyol del Riu de la Plata, Banc Urquijo Català.

Barcelona, 19 de desembre de 1923.—El secretari del Comitè Administratiu, Francesc Ripoll.

UNIO ELECTRICA DE CATALUNYA, S. A.

Vencent l'1 de gener vinent el cupó número 2 de les Obligacions al 6 per cent, emeses per aquesta Companyia, segons escriptura de data 22 de juny de 1923, es posa a coneixement de llurs senyors tenedors que, a partir de la data esmentada, tots els dies feiners, es procedirà al pagament de l'expressat cupó, a la Societat Anònima Arnús-Garí i a la Banca Marsans, S. A.

Barcelona, 19 de desembre de 1923. — El Director Gerent, F. Fraser Lawton.

SOLER i TORRA G. MANS

BANQUERS

RAMBLA DELS ESTUDIS, 13, I BONSUCCÉS, 1

VALORS - CUPONS - GIRS - CANVI

Negociem els cupons dels DEUTES INTERIOR I EXTERIOR AMORTITZABLES 4 per cent i Tresor 5 per cent venciment 1er de gener de 1924.

GRAN METROPOLITA DE BARCELONA, S. A.

Vencent l'1 de gener vinent el cupó número 5 de les Obligacions hipotecàries 6 per cent, emeses per aquesta Companyia en 20 d'octubre de 1922, es posa a coneixement de llurs senyors tenedors, que el pagament del dit cupó s'efectuarà, a partir d'aquella data i amb deducció dels impostos corresponents, resultant una valor líquida de pessetes 6'88 per cupó, a Barcelona, a la S. A. Arnús-Garí; a Madrid, a la Sucursal del Banc de Biscaia i al Banc Espanyol de Crèdit, i a Bilbao, al Banc de Biscaia.

Barcelona, 18 de desembre de 1923.—P. A. del C. D. del C. de A.—El Secretari, Servand Fernàndez-Victorio.

COMPANYIA BARCELONESA D'ELECTRICITAT

Vencent l'1 de gener vinent el cupó número 47 de les Obligacions al 5 per cent, emeses per aquesta Companyia en 21 de juny de 1900, i el número 23 de les emeses en 26 de novembre de 1902, es posa a coneixement de llurs senyors tenedors, que a partir de la data esmentada, tots els dies feiners es procedirà al pagament dels expressats cupons, amb deducció dels impostos corresponents, a la Societat Anònima Arnús-Garí.

Barcelona, 19 de desembre de 1923. — El Director Gerent, F. Fraser Lawton.

COMPANYIA BARCELONESA D'ELECTRICITAT

Vencent l'1 de gener vinent el cupó número 15 de les Obligacions al 6 per cent, emeses per aquesta Companyia en 29 de març de 1920, es posa a coneixement dels senyors tenedors que, a partir de la data indicada, tots els dies feiners, es procedirà al pagament de l'expressat cupó, amb deducció als impostos, a la Societat Anònima Arnús-Garí.

Barcelona, 19 de desembre de 1923. — El Director Gerent, F. Fraser Lawton.

EN JOAN PUIG I COROMINAS

ADVOCAT

morí el dia 12 de desembre de 1923, a l'edat de 27 anys

Havent rebut els Sants Sagraments i la Benedicció Apostòlica

(A. C. S.)

Els seus pares, germans, germana política, ties, família tota i la senyoreta Mercè Fabrejó, assabenten els seus amics que els funerals en sufragi de l'ànima del difunt se celebraran a la parròquia de Sant Joan d'Horta demà, divendres, a les deu del matí.

NO ES CONVIDA PARTICULARMENT

EL DOL ES DONA PER DESPEDIT

L'Emm. i Rdm. senyor Cardenal Arquebisbe de Tarragona i l'Exm. i Ilm. senyor Bisbe de Barcelona s'han dignat concedir 200 i 50 dies d'indulgència en la forma acostumada.

Soler i Torra germans

Banquers

Bitllets

Francesos, 39'80 per 100.
Anglesos, 33'40 pessetes.
Italians, 33'20 per 100.
Belgues, 35 per 100.
Suïssos, 133'10 per 100.
Portuguesos, 0'28 pessetes.
Austríacs, 0'125 per 100
Holandesos, 2'85 pessetes.
Suècia, 1'90 pessetes.
Noruega, 1'05 pessetes.
Dinamarca, 1'20 pessetes.
Romania, 3'50 per 100.
Turquia, 3'50 pessetes.
Estats Units, 7'62 pessetes.
Canadà, 7'45 pessetes.
Argentins, 2'35 pessetes.
Uruguais, 5'60 pessetes.
Xilens, 0'78 pessetes.
Brasilers, 0'65 pessetes.
Bolivians, 1'80 pessetes.
Peruans, 28 pessetes.
[illegible] 9'10 pessetes.
Japonesos, 3 pessetes.
Algerins, 33'55 per 100.
Egipte, 33'50 pessetes.
Filipines, 3'40 pessetes.

OR

Anfós, 145'50 per 100.
Unces, 145 per 100.
4 i 2 duros, 145 per 100.
1 duro, 145 per 100.
Isabel, 148 per 100.
Francs, 145 per 100.
Lliures, 36'80 pessetes.
Dòlars, 7'55 pessetes.
Cubà, 7'50 pessetes.

Cheres i Cª, S. en Ctª.

BANCA, CANVI, VALORS

Rambla del Centre, núm. 8

Telèfons 1230-1231 A.

TORMO, GURGUI I MIRALLES

PANYERIA I FOLRERIA

VENDES A L'ENGRÓS I AL DETALL

Participen a llur apreciada clientela el pròxim trasllat dels seus magatzems de la Plaça de Santa Anna, número 7 a la

VIA LAYETANA NÚM. 20

(Xamfrà Argenteria i Princesa)

on trobaran un extens assortit de VESTITS, GABANYS, CHESTERS, GABARDINES i PANTALONS DE SENYOR.

Malalties dels nens J. A. Weinberg Metge De la casa de Misericòrdia. Dimarts.

J. de Llobet Metge agregat dels Hospitals de Paris. Goa. Nas i Orelles. Consulta de 4 a 6. Consul[illegible]

12 MESOS TERMINI

JOSEP PUJOL I PUJOL

Vergara, 5 Tel. 5165 A

EL LLIT DE METALL

A L'ABAST

DE TOTES LES FORTUNES

UNICA AL MON QUE TE MUNTAT EL NEGOCI EN AQUESTA FORMA

VISITEU-LA — AVUI — 12 MESOS TERMINI NO ESPEREU — A DEMÀ —

12 MESOS TERMINI 12 MESOS TERMINI

COLOMBIA

Un nou violent terratrèmol destrueix el que havia de xat el primer

Londres, 19.—Al "Daily Express" telegrafien de Nova York, amb data d'ahir, que a la frontera de Colombia i l'Equador s'ha produit una nova i violenta sotragada sísmica, que ha acabat de destruir quatre de les ciutats que recentment resultaren perjudicades pel darrer terratrèmol.

Munts de cadàvers esperen sepultura.—Havas.

TELEGRAMES ENTRE EL GRAN DUC NICOLAU DE RUSSIA I ELS REFUGIATS A BELGRAD

Belgrad, 19.—Contestant a un telegrama dels cosacs refugiats a Belgrat demanant al gran duc Nicolau de Rússia que emprengui l'obra del resorgiment de llur pàtria, el gran duc ha contestat amb un telegrama en el qual declara que no oblidarà la crida dels cosacs i que complirà el seu duere per al restabliment de l'ordre i de la legalitat, sense deixar escapar el minut favorable.—Havas.

ELS ESTATS UNITS NO TENEN MOTIUS, PER ARA, D'ENTAULAR NEGOCIACIONS AMB ELS SOVIETS

Washington, 19.—El ministre d'Afers estrangers, Mr. Hughes, ha informat al Govern dels Soviets que per ara no existeixen motius per entaular negociacions segons proposa el senyor Txitxerin en la seva comunicació rebuda el dia 17 del corrent a la Casa Blanca.

Els Estats Units, afegeix la contesta de Mr. Hughes, no renunciaran als seus principis, fent d'ells objecte de regateig.—Havas.

LA DISPERSIO DEL ESTUDIANTS RUSSOS

Praga, 19.—El "Prager Tageblatt" diu que uns dos mil estudiants russos afiliats als partits de la dreta entre els quals figuren alguns oficials de l'exèrcit del general Wrangel, es disposen a sortir de Praga per a diverses ciutats europees. Un gran nombre es disposa a marxar als Estats Units.—Havas.

DECLARACIONS DEL GENERAL SMUTS

Segons comuniquen al "Journal des Debats", el general Smuts, parlant a Johannesburg, ha dit entre altres coses: "El nord de l'Africa no té cap interès en les eleccions angleses ni en la presa del Govern en un sentit o altre dels partits anglesos. Però almenys que les promeses del Govern imperial no siguin complertes, és de temer que el sistema de les conferències imperials caurà en descrèdit. Crec i espero, que en un esdevenidor pròxim, l'imperi britànic i els Estats Units contribuiran més activament que no ho han fet fins ara a assegurar el regnat de la pau a Europa."

LA LLISTA DEL NOU MINISTERI PORTUGUES

Lisboa, 19. — Ha pres possessió el nou ministeri, el qual ha quedat definitivament constituït en la següent forma:

Presidència, Colònies i interinament Finances, Alvaro de Castro; Afers Estrangers, Domingo Pereira; Guerra, el major Ribeiro Carballo; Marina, capità Pereira Silva; Comerç i Agricultura, Afonsi Fonseca; Instrucció pública, Antoni Sergio; Treball, Lima Duque. — Havas.

D'ANGLATERRA

Probable experiència d'un Govern laborista i la seva influència en els problemes internacionals

Considerant tots els elements valorables de la present situació política, la possibilitat d'un Ministeri laborista, resta inalterada. Així, segons el corresponsal del "Secolo", a Londres, hom pot afegir que els laboristes estan ansiosos d'iniciar el propi experiment de govern. No se sap si els laboristes acceptaran d'assumir el Poder sota el control dels lliberals i dels conservadors, sense efectiva llibertat d'acció i per provar un experiment que no té possibilitat de durar més enllà de sis mesos, mentre els altres dos partits aprofitarien aquest període per preparar unes noves eleccions generals. Feta aquesta objecció amb homes polítics de diversos partits, han respost Mac Donald i lord Haldane, aquest darrer lliberal que ell mateix es diu germanòfil i laboristòfil, i el qual, amb tota probabilitat entraria en eventual ministeri del Treball.

D'aquesta enquesta del corresponsal del "Secolo" resulta que els laboristes tenen interès d'aprovar l'experiment, encara que sigui en condicions desavantatjoses, perquè es troben en la necessitat absoluta de destruir arma en mà un partit de govern, que els seus homes no tenen experiència, que el seu programa no és realitzable."

EL LABORISME I ELS PROBLEMES INTERNACIONALS

L'ascensió al Poder dels laboristes tindria també un valor internacional que mereix algunes *consideracions*. Significaria l'abandó de tota aquella part revolucionària del programa laborista que és inaplicable en el present moment i que conservadors i lliberals es proposen de fer possible en l'esdevenidor. Els caps laboristes, parlant a les masses, amaguen, naturalment, el revés d'aquesta medalla i fan observar que l'aplicació dels principis laboristes ha d'ésser lenta i gradual.

Es clar, també, que tot just els interessos burgesos seran ferits profundament pel Govern laborista, l'refusió o l'acord, avui impossible entre lliberals i conservadors, es realitzarà espontàniament i posarà terme a l'experiment de Mac Donald, el qual té evident interès de fer-lo durar, això és, retardant la traducció a la pràctica dels ideals socialistes acceptats pel laborisme.

En co que es refereix a les relacions amb Itàlia, és difícil de dir res. Els dos polítics alludits han refusat de fer declaracions "donada la delicadesa de la situació". Hom pot donar per cert, però, que cap dels possibles nous ministres coneix Itàlia, no poden, per tant, fer-se càrrec de la poderosa voluntat de construcció, els progressos ja aconseguits i la funció europea d'estabilitat i de pacificació que representa la força i la vitalitat de la nova i jove Itàlia.

DE FRANÇA

La Cambra vota per unanimitat la pensió vitalícia per a madame Curie

París, 19.—La Cambra dels diputats per unanimitat ha aprovat un projecte de llei concedint a la senyora vídua de Curie una pensió anual vitalícia de 40,000 francs en concepte de "recompensa nacional".—Havas.

LA CASA DE VELAZQUEZ A MADRID

París, 19.—La Cambra de Diputats ha aprovat el projecte de llei relatiu a la construcció a Madrid de la Casa de Velàzquez.

Aquesta casa, anàloga a la Casa de Médicis que França posseeix a Roma, s'aixecarà a la Moncloa i s'hi acolliran els artistes francesos que vagin a Espanya a perfeccionar-se en llurt art.—Havas.

M. CLEMENCEAU RESTABLERT

París, 19. — M. Clemenceau, restablert del tot, s'ha reintegrat a les seves ocupacions habituals.—Havas.

DIFICULTATS ULTERIORS PER A ESPANYA

Els diaris s'ocupen també de Tànger: hom tem que a Espanya de l'ascensió al Poder del partit laborista, li n'advindran ulteriors dificultats. El "Manchester Guardian" escriu que abans que la convenció esdevingui internacional, és desitjable que aquesta sigui plenament reconeguda per tots els signataris de l'acta d'Algeciras.

COM PARLEN ELS SOCIALISTES

Per al corresponsal del "Corriere della Sera", el partit laborista es comporta com el dominador de demà. Ha intimat al Govern de no vendre a un trust, com es proposava, les accions de l'Anglo-Persian Oil Company que posseeix. El Govern comprà aquestes accions en el 1914 per 5,200.000 lliures esterlines, i ara es diu que les podria vendre per 40 milions. El "Daily Herald", l'únic quotidià laborista, repeteix la seva *cantarella*: "*No volem ni* alliances ni compromisos amb els altres partits. *Dels conservadors* ni cal parlar-ne, però els lliberals s'enganyen si creuen que ens tenen entre mans i que ens poden imposar la seva voluntat i fer modificar el programa laborista. El nostre programa serà el que serà. Els lliberals poden molt bé sostenir els conservadors i impedir als laboristes d'assumir el Poder. Assumeixen aquesta responsabilitat i el país els tractarà com es mereixen en les eleccions. Cal que els lliberals escolleixin entre nosaltres i els conservadors. Facin com creguin; això vol dir en altres paraules, que si els lliberals escullin entre nosaltres, però nosaltres no canviarem ni una *coma* del *nostre* programa per obtenir llurs vots."

UN VAIXELL A FONS — DEU MORTS

Londres, 19 — Comuniquen de Portland (Estat d'Oregon) que el vaixel nordamericà "Smith" s'ha enfonsat a la badia de Coos morint deu mariners. — Havas.

Els delegats anglesos a la C. de R. i la possible pèrdua de les eleccions laboristes

Es preparen nous disturbis a Baviera?

Londres, 19. — El "Manchester Guardian" diu que els pèrits patrocinats pel senyor Bradbury només acceptarien ésser-ho amb la seguretat que el Gabinet laborista eventual no modifiqués radicalment la política actual.

Als centres polítics es prevou la caiguda del Govern tan pront s'obri el Parlament. — Havas.

EL DELEGAT BRITANIC A LA C. DE REPARACIONS

Londres, 19. — L'Agència Reuter diu que és molt probable que el senyor Bradbury, delegat britànic a la Comissió de Reparacions, torni avui mateix o demà a París, portant els noms de les persones proposades per representar el Govern anglès a les Comissions de pèrits que han d'estudiar la capacitat de pagament d'Alemanya.—Havas.

RAMSAY MACDONALD I LES REPARACIONS

Londres, 19. — Lord Bradbury ha visitat el laborista Ramsay Macdonald.

Es creu que aquesta visita és una gestió de Lord Bradbury encaminada a assegurar-se el concurs d'una personalitat que gaudeix d'autoritat pública, per tal que intervingui en la solució de la qüestió de les reparacions.—Havas.

LA COMISSIÓ DE REPARACIONS AJORNA L'EXAMEN DE LA PETICIÓ ALEMANYA SOBRE LA PRIORITAT DEL SEU EMPRESTIT ALS EE. UU.

París, 19.—Com sigui que el senyor Bradbury, delegat de la Gran Bretanya a la Comissió de Reparacions ha de romandre encara a Londres, l'esmentada Comissió ajornarà fins al divendres l'examen que tenia fixat per a avui de les demandes que li va dirigir el Govern del Reich en el sentit que es doni prioritat al reembors de l'emprèstit que Alemanya es proposa realitzar als Estats Units per al pagament de queviures i proveïments.—Havas.

LES ORGANITZACIONS DISSOLTES VOLEN CELEBRAR UNA MANIFESTACIÓ

VON KAHR I VON LOSSOW ANUNCIEN QUE SUFOCARAN AMB LES ARMES QUALSEVOL DESORDRE

Munich, 19.—Les organitzacions dissoltes es proposen celebrar una manifestació el dia 20 del corrent.

Von Kahr i von Lossow han publicat una nota anunciant que tota temptativa de desordre seria sufocada per les armes, si calgués.—Havas.

EL NOU GOVERNADOR DE LA REICHSBANK

Berlín, 19.—El Consell de l'Imperi ha aprovat la candidatura del senyor Schacht per a governador de la Reichsbank.—Havas.

ELS SOCIALISTES UNIFICATS ACUSEN CUNO I STRESEMANN DE RESPONSABLES DE LA RESISTENCIA PASSIVA

Bochum, 19.—En el Congrés de socialistes unificats s'ha atacat violentament el senyors Cuno i Stresemann, considerant-los responsables de la resistència passiva.—Havas.

Els rebels evacuen La Puebla: Cap a unes negociacions de pau?

Mèxic, 19. — Les forces revolucionàries han evacuat La Puebla que, com es digué, ocuparen ahir.

Les tropes federals han ocupat les poblacions d'Almaza, Lucasgonzal i Sammurco, apoderant-se de grandíssima quantitat de munició, armes i canons.—Havas.

* * *

Veracruz, 19.—Els generals que comanden les forces rebels i federals tenen el propòsit de negociar la cessació de les hostilitats.—Havas.

ELS REBELS MATEN EL CAP D'ESTAT MAJOR DE L'EXERCIT FEDERAL

Veracruz, 19. — Els periodistes que van amb les forces rebels comuniquen que les tropes federals s'han vist obligades a retirar-se de la ciutat de Sant Marcos.

El general Cavazos, cap de l'Estat Major de l'exèrcit federal, ha estat mort pels rebels.—Havas.

La Crema dental científica KOLYNOS

s'ha introduit en tots els paisos amb l'ajut espontani de la clase professional

Actúa com a MEDICINA PREVENTIVA

DENTISTES I METGES en coneixen la fórmula. Consulteu-los.

Basta cobrir un terç del raspall quan s'usa KOLYNOS

Dura dos mesos usant-lo tres vegades al dia

Concessionaris: STEVENSON, BONET i C.ª Apartat 888 BARCELONA

La Santa Seu fa fèrrea defensa de la Pau: Salandra se defensa a ell i a Sonnino: Resposta de l'"Osservatore"

Roma, 18. — El senyor Salandra ha comunicat a l'Agència Estefani una declaració en la qual, a propòsit dels comentaris de l'"Osservatore Romano" a l'article del "Mercure de France", que ha obert la polèmica actual, diu que la responsabilitat de tot el pacte de Londres, comprenent-hi l'article quinze, no afecta únicament a Sonnino, que és mort, ans també a ell, que *és viu i disposat a respondre*, i que abans d'estipular-lo l'examinà llargament, punt per punt, com era dret i deure d'ell, i de Sonnino. "Em basta dir, comunica el senyor Salandra, que en voler l'exclusió esmentada de l'article XV, Sonnino i jo férem aconselliats exclusivament per la persuassió que així convenia als interesos de l'Estat italià. I fins avui, per molts motius coneguts i ignorats, crec que tinguérem raó i que férem bé en interès d'Itàlia, que és el fi que ens proposàvem. Jo escriví ara fa deu anys allò que ara repeteixo: "La pàtria, no contra, però abans que l'Església". I afegeixo, com hauria afegit Sonnino: "La pàtria primer que nosaltres mateixos i que la nostra reputació."

* * *

Roma, 18. — L'"Osservatore Romano", referint-se a la frase de les declaracions del senyor Salandra: "La pàtria, no contra, però abans que l'Església, escriu:

"La por lliberal és semblant a la por d'Herodes en saber que és nat un rei d'Israel: llur judici és com el de Caifàs que creu salvar la nació condemnant a mort a Jesús.

"No, l'Església no sufoca els sentiments de la natura, però els educa i els eleva. Aquest amor de la pàtria ens és tan natural, que en veritat és vergonyós de vantar-se'n, com, i ho diem una altra vegada, qui es vantés d'estimar la seva mare; amor que basta d'ésser nat per sentir en el cor, tant que Déu en l'antiga i en la nova llei no en féu un precepte; així en la *paràbola del bon samarità* ens ensenyà a moderar-ne els impetus que degeneren en perjudicis *contraris a la justícia* i a la caritat.

"Que si la divergència entre la Pàtria i l'Església los veritat, aquest seria més que mai evident en els sants, perquè, qui més que els sants ha estimat l'Església? Ara torni el senyor Salandra a la realitat, i digui'ns quin sant, a Itàlia o fora d'Itàlia, ha fet injúria a la seva Pàtria.

"Per salvar la seva lògica, el senyor Salandra hauria de demostrar que Itàlia, per ésser gran i feliç, ha d'ésser com l'han volguda els lliberals d'Itàlia, hauria de recórrer a un argument purament subjectiu.

"La Pàtria ja no seria "pàtria" purament i simple, ans pàtria lliberal, com podríem dir pàtria democràtica, republicana i fins i tot socialista.

"La qüestió de precedència entre Pàtria i Església esdevindria un conflicte entre la idea lliberal i l'Església. I en aquest punt estem perfectament d'acord amb el senyor Salandra, restant, però, ferms que per als catòlics, davant la pàtria sense

Els reis se marxen a Romania. Es creu imminent la República

Atenes, 19. — L'opinió dominant és que d'un moment a l'altre serà proclamada la República.

El coronel Plastiras ha rebut una resolució signada pel general Orthonatis i tots els oficials dels diversos cossos de l'exèrcit reclamant la destitució de la dinastia actual.

La reina ha rebut la visita i l'homenatge de la societat grega addicta a la dinastia. — Havas.

SERA NOMENAT REGENT L'ALMIRRAL CONDURIOTIS.

Atenes, 18.—Ha sofert ajornament el viatge dels reis de Grècia, el qual estava anunciat per a aquesta nit.

Els sobirans es dirigiran a Romania demà, dimecres, a la tarda.

L'almirall Condoriotis, el qual havia a exercit la regència a la mort del rei Alexandre, serà cridat novament a exercir idèntiques funcions.—Havas.

EL REI COBRA ABANS DE MARXAR

Atenes, 18.—Malgrat la notícia d'haver-se ajornat el viatge dels sobirans grecs, el cert és que aquesta nit marxaran a bord d'un vaper grec.

El rei ha rebut un milió en concepte de despeses de viatge i llista civil.—Havas.

ELS REIS JA HAN MARXAT

Atenes, 19.—Els sobirans grecs s'han embarcat, a tres quarts de cinc, a bord del vaixell "Dafne", dirigint-se a Romania.—Havas.

RENOVACIO DE TRACTATS D'ARBITRATGE AMB ELS ESTATS UNITS

Washington, 19.—El Senat ha ratificat la renovació dels tractats d'arbitratge signats pels Estats Units amb Anglaterra, França, Noruega, Portugal i el Japó.—Havas.

Llet condensada EL PAGES

Fàbrica de Productes Ceràmics Rajoles de València i articles de construcció Casimir Vicens Despatx: Tallers, 72 Telefon A. 1444 Fàbrica: Carrer Benavent (prop de la Travessera de Sans) BARCELONA

Fills de F. Mas Sardà Dangs - Cauri - Talers - Cupons 20, Rambla del Centre, 20 Telèfon 1430 A.

Antologia de contes estrangers

EL GENDARME

PER LEONIDES ANDREIEV

Quan vaig arribar al camp, la primavera començava i els camins eren encara encatifats de fulles grogues, escalla de la tardor. No m'acompanyava ningú; vagava solitari entre les villes desertes, els vidres de les quals reflectien el sol d'abril; passava a les amples terrasses illuminades i m'enginyava a endevinar si viuria sota la ufana verda de les vines i els bedolls. Cloent els ulls, em semblava sentir passos àgils i ferms, cançons, esclats de rialles femenines.

Sovint me n'anava a l'estació, a l'arribada dels trens. No esperava ningú, i ningú no havia de venir a casa meva. Però m'agraden aquests gegants de ferro, quan passen alçant les espatlles i deixant-se anar sobre els rails amb tota la força i tot llur pes colossal, emporten lluny gent que jo no conec, però que m'és pròxima i m'sembla vivent i extraordinària. Sento en llur rapidesa la immensitat de la terra, la potència de l'home, i en llegeixen llur crit lliure i assolitari, em dic: les locomotores Amèrica, una Asia, una Africa arrenen de la mateixa manera.

L'estació era minúscula, amb les seves dues vietes de gosatge. Esdevenia silenciosa i deserta, així que el tren havia passat. El bosc i el sol radiant prenien possessió del moll i dels rails, i els inundaven de calma i llum. En una de les vies de gosatge, les gallines picotejaven sota un vagó buit, donaven voltes a les rodes i, veient-les llurar-se a aquesta feina pacífica i atrafegada, costava de creure que existís una Amèrica, una Assia, una Africa ardent... Al cap d'una setmana ja havia fet coneixença amb tots els habitants del lloc. Saludava com a uns antics amics els guardavies de brusa blava, el guarda-agulles taciturn, tots aquells homes de rostres opacs amb llurs cornetes d'aram que lluïen al sol.

Cada dia, a l'estació veia també el gendarme. Era un xicotàs cepat i robust, com ho són tots, amb una ampla esquena encabida dins l'uniforme blau fosc, unes grans manasses, una cara jove, on la ingenuïtat camperola dels ulls clars apareixia encara sota un llre fictícium important i sever. En primers temps em guaitava amb desconfiança, el seu rostre prenia una expressió de gravetat altiva, i quan passava davant meu, els seus esperons ressonaven amb una força i una eloqüència particulars. Però s'habituà avint amb mí, com s'havia acostumat als pals que sostenien el sostre del moll, a les vies desertes, i a un vagó oblidat sota el qual vagaven les gallines. En els recons perduts, les habituds es formen depressa. I quan cessà de fer cabal de mí, vaig veure que aquell home s'avorria: s'avorria més que ningú al món. Estava cansat de l'estació, cansat de l'absència de pensaments, cansat de la força inerta de l'ociositat, cansat de la situació excepcional que ocupava, entre el cap d'estació inabordable i els empleats inferiors, indignes d'ell. La seva ànima vivia de les violacions de la llei. Però ningú no transgredia la llei en aquella estació minúscula. Cada vegada que el tren partia sense cap incident, es podia llegir en la fosonia del gendarme l'avorriment i el mal humor d'un home decebut. Perplex, restava encara un instant al mateix lloc, després, amb un pas fatigat, se n'anava a l'altre extrem del moll, sense objecte definit...

S'aturava, un segon, davant d'una pagesa que esperava el tren; però aquesta dona era com totes les altres, i el gendarme anava més lluny, arrufant les cèlies. Després s'asseia feixugament, lentament, i hom endevinava que, sota l'uniforme, els seus braços inactius eren tous i flàccids, que tot el seu cos robust, nascut per al treball, llanguia en el desenfeinament. Nosaltres no ens avorrim més que del cap; ell s'avorria tot sencer, completament, de dalt a baix. La seva gorra s'atorria, tombada de gairell, amb una coqueteria ben supèrflua; els seus esperons s'avorrien i dringaven sense conjunt, discordants, com si haguessin estat sords. Després es posava a badallar. Oh! aquells badalls! d'una orella a l'altra, s'eixamplava, engolia la cara tota sencera; una mica més, hom hauria pogut veure, semblava, per aquella obertura, els budells plens de farinetes i de sopa de tots.

Vaig allunyar-me amb un pas ràpid, però bella estona encara, els badalls del gendarme dintendien els seus muscles, mentre que els arbres s'entrexocaven i dansaven sota els seus ulls plorosos.

Una vegada hom trobà al tren un viatger sense bitllet. Fou un dia de festa per al gendarme apletètic. Es redreçà, els seus esperons sonaren amb ferocitat, la seva cara tingué un aire concentrat i furiós. Però aquest moment de lolicitat fou de curta durada. El viatger pagà i tornà al seu vagó, renegant. Darrera d'ell els esperons dringaren tristos i desconcertats, a la saga d'un cos esgotat i d'un pas rossegadís.

De vegades, quan el gendarme badinava, jo agafava por, prevenint que un perill amenaçava no sé qui.

D'un quant temps ençà, uns homes treballaven al voltant de l'estació, netejaven el lloc; quan vaig tornar de ciutat, després de dos dies d'absència, hi havia els mestres de cases ocupats en construir un nou edifici per a l'estació. Els treballadors eren nombrosos, treballaven amb traça i rapidesa, i feia goig de veure sortir de terra aquella paret dreta i elegant. Després d'haver recobert de ciment una sèrie de maons, en preparaven una altra, triaven els materials segons llur dimensió, posant-los tan aviat en un sentit, tan aviat en un altre, tallant els angles sortints, prenent mides.

Llur feina era regular i reflexiva, la successió de llurs pensaments senzilla com ella; i és precisament això que feia llur treball interessant i agradós als ulls. Jo els mirava amb interès quan, al costat meu, una veu autoritària retrunyí:

—Eh! tu! Què fas tu? No és aquest el maó que has de posar!

Era el gendarme. Inclinat per sobre la reixa plantada entre el moll de l'estació i els treballadors, assenyalava un maó amb el dit, i combinà en un to arriòt i que volia fer sever i important:

—A tu t'ho dic, barbut! Posa-hi aquell altre! No veus que és partit?

El mestre de cases interpellat, amb la barba blanca del guix, es girà sense dir un mot, seguí amb els ulls el dit estès, agafà el maó, el posà al lloc indicat, després el llançà darrera d'ell, sempre sense parlar.

El gendarme em mirà amb basar i s'allunyà. Però l'atractiu del treball interessant fou més fort que les conveniències: després d'haver fet dos tombs pel moll, s'aturà de bell nou davant dels treballadors en una actitud una mica desdenyosa i menysprea dora. Però el seu rostre ja no expressava l'avorriment.

Vaig anar-me'n al bosc, i en tornar-ne, cap a la una de la tarda, els treballadors descansaven: l'estació era tan deserta com de costum. Amb tot, algú bellugava vora la paret començada. Era el gendarme. Agafava maons i acabava la cinquena filera. Ja no podia veure sinó la seva ampla esquena encabida dins la guerrera, però hom sentia que reflexionava amb un zel concentrat i indecís. Sens dubte el treball era més complicat del que havia cregut; l'ull l'havia enganyat, i s'allunyava de la paret, brandava el cap, s'ajupia per agafar un altre maó, i el seu sabre sonava en ensopegar amb les pedres. Després es colpí el front amb el dit—gest clàssic de l'home que ha trobat la solució d'un problema i que Arquímedes sens dubte també esbossà—i es redreçà amb seguretat i fermesa. Però gairebé tot d'una tingué de bell nou consciència que aquell treball no escaiia a un gendarme. Hi havia encara aquell cossàs alguna cosa de furtiu, com d'un infant que hagués tingut por d'ésser atrapat "in fraganti".

Immediatament vaig cridar un llumó per posar-me a fumar. El gendarme es girà, esferit.

Durant un instant, em mirà amb un aire perplex, després el seu rostre [illegible] s'illuminà de sobte amb un somriure amical, confiat i suplicant. Però immediatament reprengué un aire sever i altiu, la seva mà tornà a pujar fins el seu bigotet poc poblat, i aquesta mà tenia encara un maó! Vaig veure que tenia una vergonya atroç d'haver fet aquell somriure revelador i involuntari, i de tenir aquell maó. Sens dubte no sabia enrojolar-se; altrament s'hauria tornat escarlata com el maó que la seva mà encara no havia llançat...

La paret arriba a la meitat de l'altura volguda; no es veuen ja els mestres de cases àgils treballant dalt de les bastides. I de nou el gendarme ronda pel moll i badalla; i quan, fent mitja volta, passa davant meu, sento que té vergonya i que m'odia! Jo em miro les seves mans vigoroses, ballant-li molladament dins les mànegues de la guerrera, els seus esperons que dringuen en desacord, el seu sabre, i em sembla que tot això no és real: la buina deu ésser buida; dins l'estoig de cuiro no hi ha, sens dubte, cap revòlver occidot. I l'uniforme mateix em sembla irreal i cou una disfressa grotesca, sota el sol d'abril, en plè dia, entre gent laboriosa i gallines atrafegades que picotegen sota un vagó oblidat.

Però de vegades tinc por, com si un perill amenaçés no sé qui. Perquè s'avorreix realment massa el gendarme!

Trad. R. B.

EL CONSELL PERMANENT

El Consell permanent ha despatxat els següents assumptes a les reunions d'aquesta setmana:

Despatx oficial. — Comunicació del Municipi de Fondarella, agraint la instal·lació del servei telefònic en aquella localitat.

Comunicació del Sindicat Agrícola de Vallmoll, agraint el burset agrícola donat en aquella localitat per als Serveis tècnics d'Agricultura de la Mancomunitat.

Comunicació de l'Alcaldia de Sant Martí de Maldà, felicitant la Mancomunitat per l'èxit assolit per les Conferències de la Comissió d'Educació General, en aquella localitat.

Telèfons. — Acabament de les línies Puigcerdà-Llivia, Molerusa-Fondarella i Pobla de Segur-Gerri de la Sal.

Continuació dels treballs a les línies Figueres-Castellfullit de la Roca, Alp-Ripoll i Gerri de la Sal-Sort.

Inauguració del servei a Llivia.

Carreteres, camins i ponts.— Aprovació del reformat i addicional del projecte de camí de Fortià a la carretera de Besalú a Roses i del projecte de carretera de Malgrat a Blanes.

Anunci de subhasta de la parcella anexa a la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinàs, quilòmetre 33.

Adjudicació definitiva de la subhasta de les obres de proveïment de pedra partida amb destinació a la carretera de Reus a Villafonga amb ramal a Morell.

Designació de senyors diputats per assistir al reconeixement, i, si s'escau, recepció de les obres del camí veïnal de Montmany a Figaró i del proveïment de pedra en el camí de Vacarisses a l'estació d'Olesa.

Instrucció pública. — Publicació del quadern de Geometria descriptiva, com a text de l'ensenyament per correspondència (Extensió d'Ensenyament tècnic).

Memòria-report de les tasques de l'Escola d'Alts Estudis Comercials durant l'any escolar 1922-23.

Beneficència. — Tràmit d'expedients per a la resolució de diments pobres a càrrec de la Mancomunitat.

COMUNICACIO DE LA UNIVERSITAT DE FREIBURG

Heu's aquí el text de la comunicació de la Universitat de Freiburg, trasladant l'acord de la Facultat de Filosofia, nomenant doctor "honoris causa" al senyor Puig i Cadafalch:

"Facultat de Filosofia de la Universitat.— Freiburg. i Br. 10 desembre de 1923.—Senyor Puig i Cadafalch.—President de la Mancomunitat.—Barcelona. — El sotasignant, Degà de la Facultat de Filosofia de la Universitat de Freiburg i. Br., té l'honor d'assabentar-vos que la Facultat, en la seva darrera reunió, va acordar de conferir-vos el grau de Doctor philosophiae honoris causa" com a notable propagador de la cultura material i espiritual de Catalunya i de més a més pels vostres grans mèrits científics com a historiador de l'art i afavoridor de la nostra Biblioteca. El diploma us serà remès més endavant, així que resti enllestida la impressió. Amb la consideració més distingida. El Degà—Jansen."

ELS ADMIRADORS DEL SENYOR PUIG

Llegim a "La Veu de Catalunya":

"Entre els amics i admiradors del President de la Mancomunitat de Catalunya ha sortit la idea de trametre-li targes de felicitació amb motiu de les festes de Nadal i Any Nou, com a homenatge especial d'adhesió a la distinció amb què l'ha honorat la Universitat de Freiburg, en el seu doble caràcter d'arqueòleg eminent i rector de la vida material i espiritual del nostre poble."

SIGNAMENT D'UNA ESCRIPTURA

El senyor Puig i Cadafalch ha signat amb els representants de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, davant el notari senyor Alcover, una escriptura per la qual la Caixa ha concedit a la Mancomunitat de Catalunya un préstec de 500.000 pessetes destinantles a les obres que han de durse a cap en els edificis de la Institució Maternal Catalana.

LA CARRETERA DE MANRESA A CALAF

Autoritzada pel notari senyor Manuel Català, ha signat el senyor president l'escriptura d'adjudicació, al contractista senyor Xavier Turull, de les obres de construcció del tros segon de la carretera de Manresa a Calaf per Fonollosa, per la quantitat de [illegible] pessetes.

EL PONT SOBRE EL LLOBREGAT AL CAMI DEL PRAT

El Consell, una vegada més, ha [illegible] de les obres del [illegible] en el camí veïnal de Barcelona al Prat, començades l'any 1919 i interrompudes temps ha per les dificultats amb què topà l'Ajuntament del Prat per obtenir el permís d'ocupació dels terrenys necessaris. El Consell s'ha vist obligat a fixar un termini, passat el qual no tindrà altre remei sinó ajornar indefinidament l'execució de l'obra, cosa ben sensible tractant-se d'un pont d'aquesta importància a les portes de Barcelona.

INTERESSANT-SE PELS SERVEIS DE LA MANCOMUNITAT

La Presidència de la Mancomunitat ha rebut una comunicació de la Legació de l'Uruguay a Madrid, pregant que se li envíin tots els informes referents a la forma i condicions en què s'efectuen els sondeigs atmosfèrics en aeroplà en el Servei Meteorològic de la Mancomunitat, propòsits que es persegueixen, aparells que s'usen, resultats obtinguts, etc.

El Consell ha passat la comunicació al director de l'esmentat Servei Meteorològic, perquè doni satisfacció al que en ella tan amablement s'interessa.

UNA ESCOLA D'ENSENYAMENT DOMESTIC AGRICOLA

El Consell, en la seva darrera reunió, va aprovar les bases per la convocatòria d'un concurs per a la instauració d'una Escola d'Ensenyament domèstic agrícola en una de les comarques catalanes.

LES PUBLICACIONS DE L'ESCOLA D'AGRICULTURA

L'Escola Superior d'Agricultura acaba d'editar un nou text d'ensenyament postal, i els Serveis Tècnics d'Agricultura el fascicle número 22 de les seves Publicacions divulgadores.

El primer es titula "L'olivera", per N'August Matons, cap del Servei d'Arbres fruiters, obra en quart major de 128 pàgines, impresa amb gran cura tipogràfica i ilustrada amb molts gravats presos, la major part d'ells, d'arbres tipus de la regió, tant per estudiar la seva formació com per apreciar amb documents vius a la vista les diferents malalties que solen atacar l'olivera, així com nombrosos dibuixos, que ajuden en gran manera a l'estudi adequat per dirigir l'operació de la poda dels dits arbres.

El fascicle divulgador "L'adob de l'ametller", del qual és autor l'enginyer agrícola En Joan Salom, està escrit per posar a l'abast dels agricultors en poques pàgines la norma a seguir per a la fertilització del dit arbre, que té una àrea de conreu tan extensa a Catalunya.

SISENA REUNIO DE BIBLIOTECARIES DE LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

Heu's aquí els actes de la Sisena reunió de bibliotecàries de la Mancomunitat de Catalunya, la qual reunió es farà dels dies dies 20 al 23 del mes que som:

Dia 20. — A les sis de la tarda: Conversa, acompanyada de projeccions, pel senyor Ignasi de Sagarra, del Museu de Catalunya, sobre "Els ocells bons i els dolents de Catalunya". (Escola Superior de Bibliotecàries).

Dia 21. — A les nou del matí: Visita als tallers de la Fundició de material d'impremta Neufville. (Lloc de reunió: Travessera, 95.)

A les quatre de la tarda: Primera sessió de la Reunió Tècnica de Bibliotecàries, exclusiva per a les que prestin servei en Biblioteques de la Mancomunitat. (Escola Superior de Bibliotecàries.)

A dos quarts de set de la tarda: Lectura pe Mn. Llorenç Riber, "La Poesia de Nadal". 1 En la litúrgia i en l'hagiografia. 2 En la història nostrada: El Nadal de l'almogàver a Portopí: El Nadal de Ramon Lull a París: El Nadal de l'abat Biure a Sant Cugat. 3 En la viva tradició: La Kalenda i la Sibilla. (Antic Seminari de Filosofia.)

Dia 22. — A dos quarts de dotze del matí: Salutació a l'excel·lentíssim senyor President de la Mancomunitat de Catalunya. (Lloc de reunió: Saló de Sant Jordi del Palau de la Generalitat.)

A les quatre de la tarda: Segona sessió de la Reunió Tècnica, a la qual són especialment invitats els Patronats de les Biblioteques. Lectura i discussió de les comunicacions presentades. (Escola Superior de Bibliotecàries.)

Dia 23. — A dos quarts de dotze del matí: Visita a la col·lecció de pintures murals catalanes, instal·lada al Museu de la Ciutadella, sota el guiatge del seu director, senyor J. Folch i Torres. (Lloc de reunió: Cinc minuts abans, davant la porta del Museu.)

A dos quarts de sis de la tarda: El senyor Feliu Elias, professor i crític d'art, parlarà sobre la "Pintura francesa contemporània. (Antic Seminari de Filosofia.)

A dos quarts de set de la tarda: Te de comiat ofert per l'Escola Superior de Bibliotecàries. (Sala del Patronat d'Estudiants.)

Durant la reunió s'instal·larà als locals de l'Escola una selecció de llibres de biblioteconomia i material de Biblioteques.

EL PROFESSOR M. JEAN MALYE

Ha visitat al senyor president el professor M. Jean Malye, de l'Associació Guillaume Budé de París, el qual acaba de donar cinc conferències sobre filosofia clàssica a l'Institut d'Estudis Catalans.

Les sardanes

LA SARDANA I ELS POETES

Cal que ho repetim, la sardana és quelcom més que una dansa, que una música, que una tradició; és també una literatura. Quin és el poeta que no ha parlat de la sardana? Ve't aci com podriem omplir més d'un llibre amb poesies i treballs literaris alusius a la sardana, i no seria pas amb noms de poetes mediocres o mitjanament discrets, sinó amb els grans noms. Els uns l'han glossat, els altres han donat paraules a les notes sonores, fent d'una sardana una cançó; per damunt de tots onegen dos noms, Joan Maragall i Angel Guimerà. Maragall, el màxim definidor de la sardana, que amb aquell amor tan gran que l'inflama sabé posar lletra al "Per tu ploro" i va veure com la mar i la muntanya s'ajuntaven per fer l'Empordà, aquella poesia admirable que fou subratllada amb les notes d'En Morera.

Guimerà, que ha fet sardanejar a les monges i a les fulles, i tants d'altres poetes que han lligat el seu nom a la sardana.

Nosaltres voldríem que cada compositor de sardanes, fos poeta, que no fes una sardana perquè sap l'art de posar un so damunt de l'altre, sinó perquè sentís la poesia de la masovera d'una casa xica, i s'encisés davant d'un camp d'userda, i que de cada cosa de la natura i dels homes que veiés commovent-lo en fes una sardana, que seria allhora una cançó, que fes allhora música i paraules.

Voldríem, en una paraula, que cada sardana brollés d'una emoció, talment com una poesia; si cada músic sabés posar lletra a les seves sardanes es multiplicaria el cas del "Per tu ploro" i aleshores cada sardana seria una cançó.

El dia 8 de desembre va fer dotze anys que moria En Joan Maragall, el màxim definidor de la sardana, la terra rebia plorosa el seu cos cobert amb un hàbit de caputxí però el seu esperit franciscà volava amunt, cap al Cel.

I entre nosaltres ha quedat la flama ardent del seu record, aprenem d'ella, dansaires i músics i poetes, que ens enfilmeni sempre per fer belles gestes, per cantar bèlles cançons.

AQUEST NUMERO HA PASSAT PER LA CENSURA MILITAR

Detenció dels presidents del Centre Autonomista de Dependents i de la Secció de propaganda

Dimarts, a la tarda, la policia va presentar-se als domicilis del senyor Francesc Casals Vidal, president del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria i del senyor Domenec Carrové Viola, president de la Secció de Propaganda, i als quals, per no haver-los trobat, anà cercar a llurs despatxos, comunicant-los l'ordre de detenció i llur trasllat immediat a la Presó Model.

S'ignoren els motius de la detenció, puix ahir a la tarda encara no els havien estat comunicats, si bé hom suposava que era per ordre de l'autoritat militar.

En canvi, ahir a la tarda corria amb molta insistència el rumor que havia estat decretada la llibertat provisional, sota fiança, als non exregidors de Badalona, detinguts fa uns dies per ordre de l'autoritat militar, en virtut de l'acord votat per aquell Ajuntament l'any 1922, adherint-se al plebiscit obert pel Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria.

Del Municipi

LES BONES FESTES DE NADAL

Amb aquest títol "La Veu de Catalunya" d'ahit publicava la següent notícia:

"Els regidors, fidels a la tasca que s'han imposat, de seguir un auster règim d'economies per arribar a l'anivellació del pressupost municipal, van tallant abusos i suprimint despeses de tota mena, sense consideració, siguin les que siguin. Després de destruir monopolis i de denunciar "concerts" gremials han pres un altre acord, que permetrà economitzar alguns milers de pessetes. Enguany l'Ajuntament no repartirà "bonos" de carn, pa i arròs a les famílies necessitades, com era de consuetud per les festes de Nadal."

Sobre aquest tema, ahir va ésser facilitada la següent nota pel governador civil:

"En el número d'"El Noticiero Universal", corresponent al dia d'ahir, es publica una informació sobre la forma en què actualment es realitza la revenda de localitats per als espectacles públics.

En la dita informació s'indica que per aquest Govern Civil s'han dictat disposicions que perjudiquen les empreses i el públic, la qual cosa no és certa.

En concedir-se l'exclusiva per a la revenda a una empresa (res de favor, ja que l'adjudicació es féu mitjançant subhasta), es va rebre en aquest Govern Civil un telegrama de la Direcció d'Ordre Públic, fent saber que en el successiu no s'aprovaran cartells en els quals figurin comptaduria, ni més d'un preu en cada mena de localitats, advertint a les empreses que queda suprimida la venda a comptaduria ni amb anticipació al dia assenyalat per a l'espectacle; que en obrir-se cada dia els despatxos, hi hagi en aquests tot el bitlletatge, comprovant-se aquest extrem per un funcionari de vigilància i per un representant de l'empresa concessionària, i les empreses no podran utilitar altres taquilles que les establertes en el mateix local on se celebrin els espectacles.

Donat coneixement d'aquesta resolució a les Empreses de teatres i a la concessionària de la revenda, es complimentà el disposat fins que la Direcció d'Ordre Públic comunicà amb posterioritat que podria consentir-se la Comptaduria en els locals d'espectacles públics, però amb la condició expressa de no vendre cap localitat a preu superior de l'assenyalat en els cartells.

L'empresa concessionària de la revenda gestionà amb els empresaris que se li autoritzés establir un despatx a cada teatre, però es veu que no arribaren a un acord, i l'autoritat no hi tingué cap intervenció.

Ultimament han visitat el senyor governador els empresaris d'espectacles sollicitant que per la seva part autoritzi l'establiment d'un local per a la venda de localitats de tots els teatres, sense augment de preu sobre la taquilla.

Aquest Govern, en el seu desig d'observar el mateix criteri que sobre l'assumpte se segueix a tot Espanya, ha traslladat a la superioritat l'esmentada sollicitud, sense que fins ara s'hagi obtingut contesta.

Això és l'ocorregut, i convé que el públic ho conegui per evitar interpretacions errònies i comentaris que no es basin en fets certs."

La revenda de localitats

Una nota del Governi Civil

A consequència de no haver arribat a un acord el concessionari del monopoli atorgat pel Govern de Madrid amb les altres empreses revendores de localitats i el fet d'haver estat suprimida la venda a comptaduria, en els teatres, a la qual cosa ningú sap donar-hi una explicació lògica, són moltes les queixes que el públic ha expressat.

NOVES RELIGIOSES

BISBAT DE BARCELONA

Els ordenants en les properes temporades són 41 diocesans; 43 religiosos, dels quals hi ha 2 benedictins, 5 capitxins, 24 escolapis, 4 missioners del Cor de Maria, 6 de la Sagrada Família i 8 salesians.

— Al Convent de Religioses Oblates de Bellesguard ha mort Sor Rosari de la Verge dels Desemparats, de 47 anys d'edat i 26 de professió religiosa.

SITUACIO ATMOSFERICA GENERAL A LES 7 DEL MATI (Observatori Fabra, Real d'Àstres i l'Aeronàutic, rebudes per telegrafia sense fils)

Continuen les altes pressions dominant a les costes occidentals d'Europa, produint bon temps a la Península Ibèrica.

Les baixes són a Polònia, i les pluges generals a Alemanya.

Hi ha forts temporals a la mar del Nord i Països Baixos.

A Itàlia s'està formant un centre de pertorbació atmosfèrica.

A NOSTRA REGIO (Observatori de la Universitat de Barcelona, rebudes per telèfon):

Hi ha una gran zona de boires a l'interior, particularment a Lleida; a la resta de Catalunya el temps és, en general, bo i el cel mig núvol.

La temperatura mínima ha estat de 4 graus sota zero a Sant Julià de Vilatorta.

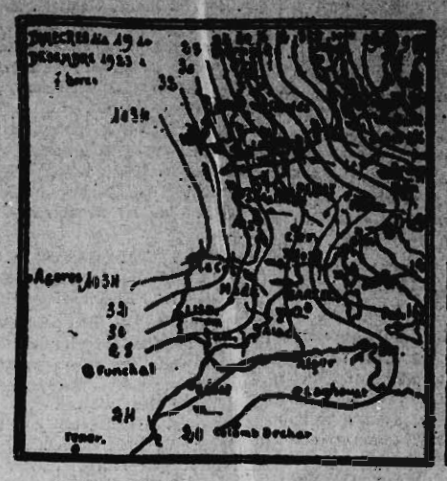

3.—VENTS SUPERIORS A BARCELONA. (Sondatges de l'atmòsfera lliure a les 12 del matí):

Direcció:	250,	500,	1000,	2000,	3000.
Altitud, metres:	WNW.	W.	W.	NW.	N.
Velocitat en metres per segon:	7,	8,	9,	5,	9.

Plafó de núvols a 4.513 metres. Cirrustrats.

OBSERVATORI METEOROLOGIC DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

Hores d'observació: 7. 13 i 18 hores

Baròmetre a zero i al nivell de la mar: 766'7, 764'2, 764'5. — Termòmetre sec: 7'6, 12, 9'2. — Termòmetre humit: 6'1, 8'3, 6'9. — Humitat (centèsimes de saturació): 78, 56, 69. — Direcció del vent: WNW., NNW., W. — Velocitat del vent en metres per segon: 1, 5, 2 — Estat del cel: quasi tapat, nuvolós, quasi serè. — Classe de núvols: cirrus, cirrus-strats; strats-cúmuls, fracto-cúmuls; cirrus.

Temperatures extremes a l'ombra

Màxima: 13'2. — Mínima: 6. — Mínima arran de terra: 4'1. — Oscil·lació termomètrica: 7'2. — Temperatura mitja: 9'6. — Precipitació aiguosa, des de les 7 hores del dia anterior a les 7 hores del dia de la data: 0'0 milímetres. — Recorregut del vent en igual temps: 37 quilòmetres. — Observacions particulars, boira al matí.

[illegible] Hala de Trajeus [illegible] Alfabeto [illegible] Pous i Pagès.

L'autor d'aquesta comèdia turca, el nom del qual costa tant i tant d'escriure i tant i tant de retenir a la memòria, sembla que és un literat persa o turc assiàtic de l'època romàntica. Era un diplomàtic que estava al servei de Rússia, i per entretenir-se escrivia comèdies.

Home educat a l'europea, coneixedor sens dubte de les farses italianes i del teatre de Molière, a judicar per aquesta única obra que coneixem d'ell, es veu que en les comèdies no s'hi anà a encaparrar, ni procurà palpar el viu de les ànimes. La farsa de titelles, la situació francament còmica, el tipus genèric grotesc, tot això és el que Mirza-Feth-Alí cou i remena dintre de la seva olla teatral.

Aquesta farsa, "El visir de Lenkeran", que En Pous i Pagès ha vestit d'un català viu i pintoresc, i l'ha adaptat al gust del públic que encara s'entendriria amb la "Butifarra de la llibertat", no és cap cosa extraordinària.

Com a farsa li manca una mica aquell gruix(aquella empenta i aquella franca palaeada titellesca, de les fires italianes i del empostissat del "Font Neuf".

Resulta, pel seu caràcter oriental potser, una mica incoherent, una mica poc lligat, l'argument de l'obra. Hi ha, però, algun moment de primera, de profunda humanitat desalgun moment de barrila eterllongada; p. e. els actes de justícia absurda que fa el Kan en el segon acte.

Es molt bo també el final de l'obra, amb aquell truc de cisar el cap del Visir a dins d'una olla.

Hi ha una baralla de dues dones del Visir, que també agafa un cert relleu de cosa descordada i viva.

El tipus del Visir és un personatge barroer de la farsa de sempre. L'home ase, petulant, mentider, covard, i en el fons del fons, infeliç i poca-solta, que es pensa dominar à tothom i tothom li pinta Sant Cristòfol nano. Es el personatge que des de les comèdies de Menandre es va reproduint en tots els teatres. Personatge típic i essencial de farsa.

L'Aymerich va fer un Visir d'estar per casa, extraordinàriament grotesc, trobant aquells bons encerts còmics que l'Aymerich sap trobar sempre.

Tots els altres, les senyores Morera, Ortiz i Ferràndiz, i en Grases i en Guitart, ho feren amb traça i alegria, i amb aquella vivor que tenen d'ésser representades les farses.

La presentació justa, i algunes figures molt ben vestides.

:S.

NOVETATS

Avui a la tarda se celebrà a la pista d'aquest Circ Eqüestre la matinée dedicada a la mainada barcelonina. Hi prengueren part els divertits clowns "Pompoff, Thedy i Emilj" i els artistes "Els vuit Méndez".

A la nit (vetllada de gran moda) debutaran els vuit lleons selvatges que presenta el domador Franchi.

CRONICA JUDICIARIA

AUDIENCIA PROVINCIAL
VISTA DE CAUSES

A la Secció segona ha comparegut Pere Gibert Solé, acusat d'un delicte de lesions. El fiscal li ha demanat, com a càstig, la multa de 500 pessetes i 1.000 d'indemnització.

Davant de la Secció quarta s'ha presentat Joan Bardinas Selanas, per respondre d'un delicte d'homicidi frustrat. El fiscal ha demanat per al processat la pena d'un any i un dia de presó correccional i la indemnització corresponent.

ASSENYALAMENTS PER A AVUI

Sala primera.—Nord. Major quantia. Joaquim Giménez contra Josep Brugarola i Companyia.

Sala segona.—Puigcerdà. Major quantia Dolors Porta contra Josep Tuset.

Sala segona. — Audiència. Incident. Elisa Streitberger contra Josep Maria Niño.

AUDIENCIA PROVINCIAL

Secció primera.—Drassanes. Tres orals, per estafa i danys.

Secció segona.—Universitat. Manresa i Berga. Tres orals, per estafa, furt i delictre contra l'honestitat.

Secció tercera.—Hospital i [illegible] Tres orals, per usurpació de marca, robatori i estafa.

Secció quarta. — Concepció. Un oral, per injúries.

[illegible] El quart concert dels "Amics de la Música" en el curs present, celebrat al Palau, dimarts passat, ha estat un altre encert d'aquesta Associació.

Consistí la sessió en un recital pel violinista hongarès Toltan Székely, acompanyat pel pianista, també hongarès, Ferran Ember, els quals oferiren un programa ben atractiu per les novetats que hi havia i per estar compost d'obres triades entre les més difícils de la literatura violinística.

A la primera part figuraven tres obres de Veracini, famós violinista de principis del set cents, i un fragment de la sonata en "do menor" de Bach; la segona la constituïen un Concert de Sinding i una composició de la qual és autor el propi concertista, i la tercera cinc obres de Ravel, Cyril Scott, Manen, D'Ambrosio i Scharwenka.

Gairebé totes les obres esmentades són de la categoria d'aquelles amb les quals no poden atrevir-se més que executants excepcionals, a causa de les enormes dificultats que ofereixen.

Així, doncs, el programa era verament de prova; però el senyor Székely es mostrà ben per damunt de totes les dificultats tècniques. Es tracta d'un formidable violinista que es pot dir ha assolit el domini absolut del seu instrument, car seria difícil imaginar una major perfecció en el mecanisme, un arc més segur i precís i una més gran nitidesa en el so, que arriba a assolir en el seu violí una intensitat de vegades quasi agressiva.

Nosaltres mai no podrem sentir més que una admiració molt condicionada per als artistes que sembla fan consistir l'art del concertista en una exhibició de facultats i per als quals l'estudi es redueix a una lluita amb les dificultats d'ordre tècnic; però en el cas del senyor Székely aquestes facultats són portades a un pla tan enlairat que es fan considerar amb respecte, i a més a més, i això és el més important, estan al servei d'un temperament musical finíssim i d'un esperit selecte.

El senyor Székely es manifestà també com a compositor amb un "Alegro" que tancava, com hem dit, la segona part, obra densa, d'un fort interès i en la qual la personalitat del seu autor resta ben definida, com un bell fruit de la jove escola nacional hongaresa, que conta ja amb figures d'un prestigi arreu reconegut, com Béla Bartok i Donhany.

El pianista senyor Ember acompanyà discretament totes les obres, ressortint especialment la seva tasca en el Concert de Sinding, obra donada en primera audició, que per cert no ens produí la millor impressió.

Agradà especialment una "Cançó" d'En Manen, que figurava a la primera part del programa, i que digué exquisidament el senyor Székely.

Finit el concert i per correspondre a les ovacions que se li tributaren, afegí el notable artista la "Cançó india", de Rimsky Korsakow.

X.

* * *

CENTRE EXCURSIONISTA DE CATALUNYA.

Tres sessions de cançons populars per als propers diumenges a la tarda, dies 23 i 30 de desembre i 6 de gener, organitzades pel mestre N'Ezequiel Martín, harmonitzador de les tonades, i cantades per les senyoretes Maria Rosa Barba i Montserrat Gallart. En la primera sessió s'executarà un ramell de cançons humorístiques. La segona aprofitant la tradicional festa de Nadal, es dedicarà com l'any passat a les Nadales, i la darrera està dedicada a les cançons amoroses i cavalleresques, totes elles recollides pel folk-lorista En Joan Amades.

ADVERTIMENT.

L'Orfeó Català recorda als compositors catalans que el dia 31 dels corrents acaba el termini per a la remesa de les obres que aspirin al premi ofert en el cartell del segon concurs de's "Premis Musicals Concepció Rabell i Cibils", corresponent a l'any 1921.

L'ORFEO GRACIENC AL TEATRE ELDORADO

En el primer concert que donarà aquesta entitat diumenge vinent al matí, ultra moltes obres de les més aplaudides, hi haurà en el programa l'estrena de dues composicions interessants: "Sardanejaht", sardana del mestre Tomàs Buxó, que fou premiada en un concurs musical celebrat a Banyoles, i una harmonització a "veus mixtes", del mestre Roparts, de la cançó popular rusa "Pis camera del Volga".

D'aquí a pocs dies donarem el programa íntegre d'aquest concert, per al qual s'ha obert la venda de localitats a l'Orfeó Gracienc, Astúries, número 83.

De Catalunya

A CONSEQUÈNCIA DEL TEMPORAL HAN NAUFRAGAT TRES BERGANTINS A LES COSTES D'EIVISSA

GREUS TEMPORALS

Vaixells enfonsats :: Nàufrags

Alacant. — Han arribat a bord del vapor "Jorge Juan", procedent de Mallorca, deu nàufrags del bergantí de la matrícula de Bilbao "María de la Asunción", naufragat a les costes d'Eivissa.

El "María de la Asunción" sortí de Gandía en direcció a Alacant.

Va sofrir un fort temporal i va estar tres dies lluitant amb les ones.

El temporal li va destroçar les veles i va deixar el vaixell sense govern.

Llavors els tripulants van haver d'arriar els bots i foren recollits pel vapor "Jorge Juan".

El "María de la Asunción" es va enfonsar.

Desplaçava 300 tones.

Les pèrdues pugen a 300.000 pessetes.

El bergantí anglès "Vitorio", que va sortir d'Alacant amb vi, també es va enfonsar a les mateixes costes, salvant-se la tripulació.

El bergantí bilbaí "Zaparrita", amb carregament de ciment, també es va enfonsar, a conseqüència del temporal, a les costes d'Eivissa.

Han arribat veleres i vaixells pesquers amb grans avaries a causa del temporal.

SANT CELONI

Curset -:- Nomenament -:- Altres notícies

Avui se celebrarà, al santuari de Nostra Dona de Montserrat, l'enllaç matrimonial del distingit jove industrial Eduard Torras amb la senyoreta Josepa Glanadell.

— La comissió delegada de la P. de l'E. C. està gestionant la celebració d'un curset de llengua catalana.

— Per la Societat d'Aigües s'està procedint a l'arreglo i canvi de tuberies en el ramal de la carretera de Gualba.

— Ha estat nomenat jutge municipal d'aquesta vila, el metge cirurgià N'Esteve Cardelús Costa.

— Augmenta considerablement la concurrència en els mercats setmanals.

En els celebrats darrerament, entre els gèneres sobresortints hi ha el de bestiar bovi.

GIRONA

La conferència de M. Jean Malye a l'Ateneu -:- El concert de l'Associació de Música -:- Casament -:- Altres notícies

Aquesta nit, a les deu, l'ilustre publicista francès M. Jean Malye donarà una conferència a l'Ateneu de Girona sobre el tema: "La culture classique en France". Aquesta vetllada promet ésser un altre esdeveniment cultural.

— El dia 28 d'aquest mes tindrà lloc el tercer concert de l'Associació de Música d'aquesta ciutat, a càrrec del notable "Trio de Música Antiga", de Munic.

— Ahir va celebrar-se a l'església parroquial d'Espolla la boda de l'ilustrat director de les Escoles de l'Ateneu Igualadí de la classe obrera, senyor Abelard Fàbrega, amb la bella i simpàtica senyoreta Maria Costal i Gispert, professora de les mateixes Escoles, filla del mestre d'aquella vila empordanesa senyor Angel Costal i neboda del director de la Normal de Mestres d'aquesta ciutat, senyor Cassià Costal. Els desitgem moltes benaurances.

— La Cambra de Comerç d'aquesta ciutat ha designat els senyors Benvingut Tor i Anfós Teixidor com a vocals propietari i suplent, respectivament, del tribunal que ha d'entendre en les causes sobre contrabandes en el primer quatrimestre de 1924.

— El dia 29 del mes que som se reunirà a les Cases Consistorials d'aquesta ciutat l'Associació de Secretaris, empleats i obrers municipals de la "província".

— La societat de Socorsos Mutus de Sant Narcís celebrarà la seva funció religiosa anual en honor del seu patró el dia 26 d'aquest mes, a les deu del matí, a l'ex-col·legiata de Sant Feliu.

— El senyor Josep Pey Calvet ha sol·licitat autorització per establir i dirigir a Figueres un Col·legi Empordanès de primera ensenyança per a nens amb classe d'adultes.

— El dia 5 de gener tindrà lloc a la Direcció General d'Obres públiques la subhasta de les obres de desviament de la riera Aubi a Palamós. El pressupost de contracta ascendeix a 269.056'11 pessetes i la fiança provisional a 14.000 pessetes.

— L'Ateneu de Girona ha organitzat un concurs per premiar "bells pessebres", i una "festa de Reis", proposant-se repartir entre els infants pobres de la ciutat, per mitjà dels professors de les escoles i col·legis, lots de llibres, dibuixos, capcetes de pintures i llapis de colors per als infants grandets i joguines per als més petits. S'admeten donatius a l'Ateneu, a la Galeria dels Bells Oficis i a la llibreria Dalmau Carles Pla, S. A.

— S'anuncia la vacant de la plaça de secretari de l'Ajuntament de Maià de Moncal, dotada amb 2.000 pessetes anyals, la qual podrà sol·licitar-se en el termini de 30 dies.

SITGES

Fira :: Accident :: El temps

Diumenge, dilluns i dimàrs de la setmana passada es celebrà, al Passeig de Pi i Margall, la tradicional fira d'hivern, la qual fou molt desllluïda i es vegé poc visitada pel públic.

— Divendres al matí, el Reverent ecònom d'aquesta parròquia, Mn. Lluís Montfort, trobant-se al seu despatx, tingué un defalliment, i en caure topà, amb mala fortuna, contra la llibreria. Sortosament, l'estimat sacerdot es troba ja molt millorat d'aquest desgraciat accident.

— Efectivament, aquest hivern és cru.

BALAGUER

La Central automàtica de Telèfons

Ahir, a la tarda, va ésser lliurada al públic la Central Automàtica de Telèfons de la Mancomunitat de Catalunya.

TERRASSA

Troballa :-: Esport :-: Altres notícies

Amb motiu dels treballs d'explanació dels terrenys que envolten les antigues esglésies de Sant Pere, fou trobat un formós capitell, l'època del qual sembla ésser del segle VI.

— Pel notable dibuixant En Pere Prat ha estat demanada la mà de la distingida doctora, compatrícia nostra, senyoreta Rosa Turu.

— Tal com estava anunciat, diumenge passat va celebrar-se el I Campionat local de cursa a peu, que havia organitzat la Secció d'Atletisme del Centre Excursionista.

El nombre d'inscripcions fou de 43 corredors, dels quals prengueren la sortida 37, classificant-se'n 32.

La sortida d'un tan gros nombre d'atletes fou magnífica. El recorregut de la cursa era, aproximadament, d'uns 6 quilòmetres i mig. El temps d'arribada i sortida i l classificació fou pres per dos delegats de la Federació Catalana d'Atletisme, així com el controlatge anà a càrrec de la Unió Ciclista d'aquesta ciutat.

La classificació fou com segueix: 1, Fermí Recabert; 2, Andreu Meca; 3, Narcís Fraga; 4, Antoni Cadafalch; 5, Joan Torrella; 6, Rossend Sans; 7, Sebastià Blanco, etc.

La repartició de premis es féu a la tarda al local del Centre Excursionista, ilustrant la festa amb la projecció d'interessants diapositius sobre assumptes diversos d'excursionisme, finalitzant l'acte amb unes justes paraules del president de la Secció d'Atletisme, En Rossend Graüé.

CANET DE MAR

Actes culturals

El proppassat diumenge, dia 16, amb el programa que ja havíem anunciat oportunament, tingué lloc, en el local de l'Escola d'Indústries d'aquesta vila, una audició de cançons d'Apeles Mestres, musicades per ell mateix.

La sala estava p'ena de gom a gom, palesant-se una vegada més que Canet frueix amb aquestes manifestacions d'art de casa nostra.

Començà el senyor Frederic Lliurat glosant la personalitat artística d'Apeles Mestres en el triple aspecte de dibuixant, poeta i músic, i seguidament la senyoreta Maria Josepa Regnard, mo't justament acompanyada al piano per la senyoreta Anna Aymat, ens oferí, amb acurada interpretació i fent gala de les seves facultats de cantatriu, un pinell de cancons, a quina més bella i delicada.

Donà marcat relleu a l'acte la presència del venerable tutor, el qual es veié precisat, en acabar cada cançó, a aixecar-se davant l'auditori que amb entusiasme l'aclamava.

En resum, una festa simpàtica que va satisfer a tothom.

REUS

Els oliaires :: Altres notícies

Els oliaires :: Altres notícies

El Centre de Lectura ha pres l'acord de suprimir temporalment els drets d'entrada per a tots aquells individus que ingressin durant la segona quinzena del mes en curs.

La matenxa entitat celebrarà avui una vetllada musical, prenent-hi part les alumnes de l'escola de música, a més d'alguns aficionats, que, a la darrera hora, generosament, prometeren ajudar-la en aquesta concorreguda.

— Un home del poble de Barelló que un vei del mateix, matà d'una pedrada una àguila de gros volum, que rodava per aquell terme, ferida d'una ala.

— El mercat celebrat darrerament no va veure's gaire concorregut, realitzant-se per tant escasses operacions.

Els preus de les avellanes i ametlles se sostenen ferms, amb tendència a la puja.

Els olis també es cotitzen a més preu, si bé regna certa desorientació en aquest mercat, el què fa que no es realitzin operacions.

Els preus de les olives són 25 pessetes aplegades i 27 collides, la quartera de 51 quilos.

— Al Govern civil de Tarragona ha tingut lloc una reunió de magatzemistes i exportadors d'olis, convocada pel general governador civil.

El governador indicà els propòsits del Directori de no deixar exportar els olis, si aquests pugen més de preu.

Els exportadors assenyalaren al governador que la puja experimentada darrerament, era la normal en aquesta època de collita i creien que la tal cosa no podia constituïr motiu per prohibir l'exportació d'olis, la qual mesura causaria seriosos perjudicis a la dita indústria i als interessos generals, per quant actualment els exportadors lluiten amb la ferma competència italiana, per conservar els grans mercats internacionals.

Els exportadors mostraren dades, a fi de demostrar que amb la collita que es compta a l'Andalusia, que es calcula que serà d'uns 25 milions de quilos, queda a bastament assegurat el consum d'Espanya.

Els reunits mostraren llur agraïment a la Junta d'Abastos pel fet de consultar-los abans de prendre resolucions sobre afer de tanta importància.

— Entre els actes que es proposa portar a terme la Joventut Caritativa, per tal de recollir cabals per a la celebració del dia dels Reis del nen pobre, ha organitzat un partit de futbol que tindrà lloc al camp del Reus-Deportiu, cedit de franc, disputant-se un premi, una selecció del Tarragona F. C. i una altra de diversos equips de la localitat.

CRONICA DE CULTURA

CONFERENCIA

DEL DOCTOR BELLIDO

En la sessió acadèmica que celebrarà avui, dijous, a les set de la nit, al seu local la Societat Mèdico-Farmacèutica dels Sants Cosme i Damià, el doctor Bellido, desenrotllarà el tema "Fisiopatologia de la secreció tiroidea".

CONFERENCIA

ANGUERA DE SOJO

L'Acadèmia de Jurisprudència i Legislació, d'aquesta ciutat, celebrarà la seva sessió inaugural del curs present acadèmic de 1923-24, el dia 7 del proppvinent mes de gener, a dos quarts de set del vespre, a la sala de conferències de l'Ateneu Barcelonès, dissertant el seu president, senyor Oriol Anguera de Sojo, sobre el "Fonament racional del Dret català".

CONFERENCIES

DEL DOCTOR RECASENS

Divendres i dissabte, el doctor Sebastià Recasens, catedràtic i degà de la Facultat de Medicina de Madrid, donarà dues conferències a la Facultat de Medicina, a les onze del matí, tractant de "Radium i rantgenteràpia en ginecologia".

EN L'EDICIO DE DEMÀ PUBLICAREM UNA EXTENSA RECENSIO DE L'INTERESSANT CURS DE M. MELYE, A L'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS.

EL LECTOR DIU...

LES FORMES ERRONIES DEL LLENGUATGE

Senyor director:

Quan estàvem a punt d'escriure una nota per a aquesta secció del vostre diari a propòsit del nou "pedicur", al nostre entendre erroni, emprat en un dels darrers fulls de dietari per l'admirat Carles Soldevila, trobem en les converses filològiques d'ahir del prof. P. Fabra una observació fins a cert punt equivalent a propòsit dels masculins en "col".

No deu hom escriure, segons el senyor Fabra, "agrícol", "vitícol", etcètera. L'única forma acceptable és la igual en tots dos gèneres "agrícola", "vitícola". Així mateix, segons nosaltres, no deu hom escriure "pedicur", "manicur", "modist", en masculí. L'única forma acceptable és la igual en els dos gèneres: "pedicura", "manicura", "modista". Del contrari és, sempre segons el nostre humil parer, un castellanisme, i, cosa curiosa, un mal castellanisme, per tal com també en creiem aquestes formes són errònies, per bé que el llenguatge escrit les hagi admeses.

R. Palau

La Política

L'ALCALDIA DE FIGUERES

Havent dimitit el càrrec d'alcalde de la ciutat de Figueres En Juli Margall, en la darrera sessió de l'Ajuntament fou elegit alcalde En Josep Carbonell per a ocupar el dit lloc.

LA FEDERACIO MONARQUICA AUTONOMISTA

Alguns periòdics locals han donat la notícia de la dissolució de la Federació Monàrquica Autonomista, assegurant que l'acord de dissolució ha estat tramès al cap de l'Estat i al Govern civil.

CONTRA UN RETOL

L'autoritat militar de Lleyda ha ordenat que fos tret el rètol en relleu que deia "Protecció a la dona", posat sòta el bust de pedra que hi ha a l'estatge de l'Institut de la Dona que treballa, secció de la Caixa de pensions i d'estalvi de l'esmentada ciutat.

L'AJUNTAMENT DE BARCELONA I LA MANCOMUNITAT

En les darreres setmanes, ha ingressat a la caixa de la Mancomunitat de Catalunya la quantitat d'un milió de pessetes, que en dues partides de mig milió ha pagat l'Ajuntament de Barcelona a compte de la seva quota de contingent provincial.

PRES GOVERNATIU

Segueix a la presó de Figueres el nostre estimat amic En Josep Bordes de la Cuesta, ex-alcalde popular de Castelló d'Empúries.

Fins ara no se li ha obert cap procés, ni se li ha rebut declaració, ni se li ha fet saber el motiu de l'empresonament.

LA CAPITANIA GENERAL DE CATALUNYA

Dissabte passat, en rebre el general Lossada els repòrters de la Premsa barcelonina, els digué, després d'haver iniciat ell mateix una conversa sobre aquest punt, que no creia en la possibilitat que el general Martínez Anido fos nomenat capità general de Catalunya. Afegí que tampoc creia que el substituís en la sots-secretaria de Governació el general Saro, puix que essent aquest general de brigada i essent generals de divisió la quasi totalitat dels actuals governadors civils, resultaria la paradoxa d'estar subordinats aquests a qui té un grau inferior dins l'Exèrcit.

A l'endemà, diumenge, el nostre col·lega "Las Noticias" publicava el següent sòlt polític:

"Per persona que ens merexi crèdit, ahir se'ns assegurà que aviat serà proveïda la capitania general d'aquesta regió, vacant de fet, encara que no de dret, per haver el general Primo de Rivera cap del Directori.

Cas de nomenar-se un nou capità general, per al qual càrrec sona el nom del general Martínez Anido, el dia 23 d'aquest mes cessarà en l'exercici interí del càrrec el general Barrera, el qual marxaria el mateix dia a Madrid."

SOBRE EL "DICCIONARIO DE LA LENGUA ESPAÑOLA"

El corresponsal de "El Progreso" a Madrid, senyor Artur Mori, que segons ell mateix diu és català, ha publicat a l'òrgan lerrouxista una crònica lloant el nou Diccionari de la "Academia de la Lengua", que des d'ara s'anomena oficialment "lengua española", en lloc de castellana.

L'al·ludit periodista ens fa saber que el nou Diccionari és un "reflejo de la contextura del idioma y dialectos regionales de España, adaptados en lo posible a la lengua castellana". I més avall afegeix: (ho deixem en espanyol per no esvair el perfum del fragment):

"Precisamente, cuando la Academia lanza su Diccionario de la Lengua Española, en Barcelona se entretiene el "snobismo" catalanista en desbrozar, como dicen por allí, de castellanismos la lengua catalana, acceptando, por otra parte, todo cuanto les ofrecen fácilmente el francés y el italiano. Es decir, la descastellanización del catalán, para entregarlo al manoseo de los idiomas extranjeros. Soy catalán y me indigna la trata.

Ara comprenem perquè no han estat permesos alguns cursets de llengua i literatura catalanes.

DEL BANQUET AL SENYOR PUIG I CADAFALCH

Resultant difícil donar la llista completa de tots els assistents al banquet ofert al senyor president de la Mancomunitat de Catalunya abans d'ahir al Ritz, plauen-nos ací fer constar que hi concorreguéren algunes senyores i senyoretes, i, entre altres persones significades, els senyors següents:

Raimon d'Abadal, president de la Lliga Regionalista; Lluís Duran i Ventosa, ex-senador; Pere Corominas, ex-diputat; doctor Fontseré, Mas-pons i Anglasell, ex-president de la Reial Acadèmia de Jurisprudència; Carles de Fortuny, president de l'Institut Català de Sant Isidre; Ramon d'Abadal i Vinyals, diputat de la Mancomunitat; Bosch Gimpera, professor de la Universitat; Agustí Rierа, Pompeu Crehuet, Carles Soldevila, Anselm Guasch, Ramon Noguer i Comes, Romà Sol, J. Mias, Jaume de Ribe, Pere Lloret, conseller de la Mancomunitat; Lluís Nicolau d'Olwer, ex-home d'alcalde; Ramon Rotés, F. Barcés, Ramon Ricart, diputat de la Mancomunitat; Pompeu Fabra, Agustí Escolà, ex-regidor; Sans i Buigas, secretari del Consell de la Mancomunitat; Josep Cararach, ex-regidor; Esteve Terrades, enginyer i professor; Vicens Guàrdia, Josep Rovira, ex-regidor; Angel Rabassa, J. Calvet, president de la Cambra Mercantil; J. Granyer i J. Gaborró, ex-regidors; Antoni Mènecle, ex-diputat; Pidegrós, Josep Maria Trias de Bes, ex-diputat; Roig Chovar, per l'Orfeó Renaixement; Joan Ruiz Parta, president del Centre Excursionista de Catalunya; Maluquer i Viladot, Salvi Iborra; Víctor Blajot i Enric Maynés, ex-tinents d'alcalde; Joan Vidal i Salvó, Albert Rossinyol, ex-diputat; doctor Torelló Casanovas, Salvador Bremon, ex-regidor; Narcís Baille, ex-diputat; Miquel Regàs, Roig i Pruna, J. Ginesta, Lluís Isamat, Puig i Sais, diputat de la Mancomunitat; J. Ribas, Goday, arquitecte; Emili Soler, ex-alcalde de Terrassa; Lluís Guarro, ex-regidor; Xavier Tusell i Josep Carabén, ex-tinents d'alcalde; Duffi Sanmartín, de Terrassa.

Josep Maria Capdevila, Jesús Maria Bellido, vice-president de la Societat de Biologia; Antoni Sansalvador, ex-regidor; Lluís Sedó, ex-senador; Domènec Palet i Barba, ex-diputat; Joan Belerich, Juli Marial, ex-regidor; Rafel Campalans, Josep Montserrat Cuadrada, diputat de la Mancomunitat; J. Fàbregas, Joan Bosch i Rossend Pich, diputats de la Mancomunitat.

UN ARTICLE DE "SOLIDARIDAD OBRERA"

En el número d'ahir, "Solidaridad Obrera" publica un article, amb el títol de "Ni somos atracadores, ni conspiramos", en el qual contesta a "El Sol" amb referència a la informació que atribuïa els darrers atracaments als sindicalistes.

D'aquest article són els següents paràgrafs:

"Podrá decirse que conspiramos, precisamente en el mismo instante que nuestros Sindicatos de Barcelona y de España en general se aprestan a solicitar su funcionamiento normal al amparo de las leyes en vigor?

Más bien pensamos que hay gentes interesadas en malograr nuestros buenos propósitos."

CRONICA SOCIAL

LA JUNTA DE REFORMES SOCIALS

La Junta Local de Reformes Socials, en sa darrera sessió, presidida per En Frederic Camp i Llopis, prengué, entre altres, els següents acords:

Informar al senyor alcalde que es pot accedir al sol·licitat per l'Associació de fabricants de joguines i articles de basar, del que fa referència, a excepció del descans dominical els diumenges compresos entre el 23 de desembre al 7 de gener del pròxim any.

Emprendre una activa campanya contra els industrials llequers infractors del R. D. del 3 d'abril de 1919, i contra els amos perruquers i barbers transgressors del descans en diumenge.

Fer públic que a les oficines de la secretaria de la Junta es rebran tots els informes i escrits que es presentin sobre la informació pública oberta per la Junta, sobre l'hora d'obrir i tancar les tavernes, la qual informació va començar el dia 15 i acabarà el 30 del corrent, essent les hores destinades les de les nou a la una, tal com s'inserí al Ban fixat.

Imposar una multa al patró N'Avelí Soler i Ros a En Pere Oliveras, ambdós perruquers, per infracció de la llei del descans dominical.

Practicar amb urgència diverses inspeccions a alguns industrials per denúncies presentades.

ELS EMPLEATS DE BANCA I BORSA

Dimarts, al vespre, va celebrar-se l'anunciada assemblea dels empleats de Banca i Borsa.

Aprovat l'estat de comptes i el balanç, el company Laguia Lliteras adreçà els assistents un breu parlament, en el qual féu referència a la desercció dels que varen deixar-se enganyar i reclamant de tots la valentia necessària per tal de fer fracassar els propòsits patronals.

S'acordà que des d'Any Nou el cobrament de quotes es faci al domicili de cada associat i que el jornal desembursat durant la vaga, en lloc de reintegrar-se'l, fos destinat a les famílies dels companys Domínguez i Cervera, però per a això, és necessari que tots els empleats es posin al corrent de pagament de llurs quotes abans del 31 de gener.

També va intervenir en les decisions de l'assemblea el president de la Confederació General del Treball, En Ramon Salas, el qual va exposar la necessitat d'unir-se, salvant tots els obstacles i oblidar les divergències, per poder formar un front indivisible i inatacable que porti els companys de Banca i Borsa a les necessàries conquistes que per llur esforç i capacitat es mereixen.

A París ha estat signat pels plenipotenciaris anglesos, francesos i espanyols, un convenI respecte a l'Estatut de Tànger

El general Vallespinosa ha anunciat que avui se signarà el decret de reorganització del Directori

VISITES AL DIRECTORI

Aquest matí han visitat el Directori diverses comissions.

Una d'exportadors de fruita va parlar amb el senyor Ruiz del Portal.

Una altra va sol·licitar l'exportació de les llenties sobrants.

Diversos representants de la Cambra de Comerç de Tortosa demanaren permís al Directori per exportar els olis del país.

L'ESTATUT DE TANGER

UNA NOTA DE LA PRESIDENCIA DEL DIRECTORI

A la Presidència han facilitat aquesta nit la següent nota:

"Terminades les gestions a l'efecte seguides a París, els plenipotenciaris espanyols, francesos i anglesos han sotscrit un conveni respecte l'Estatut de Tànger i els Dairs orgànics i judicials aplicables a la zona tangerina.

La firma, en ço que als nostres negociadors es refereix, ha tingut lloc "ad referéndum" i sota reserves expresses per tal que el Govern de S. M. conservi la llibertat necessària per a l'examen de l'obra realitzada i pugui resoldre en conseqüència sobre la ratificació de la mateixa.

Els negociants espanyols han procedit amb aquesta cautela per ordre expressa i no com alguna informació errònia de Premsa estrangera indica, per causa tan de forma com la de no haver rebut a temps les plenipotències necessàries.

Respecte a aquest particular, sembla oportú assabentar l'opinió del zel i de la tenacitat amb què s'ha vetllat pels interessos espanyols en el curs de la perllongada gestió que, realitzada en presència de punts de vista no sempre coincidents, ha portat de vegades a reciprocitats i obligades transaccions.

A elles al·ludeix "Le Temps" assenyalant que França s'ha guardat molt bé d'anar fins al límit del seu dret perquè ha volgut tenir en compte la dignitat i la susceptibilitat d'Espanya.

No significa això que al nostre país se li reconeixi fins ara tot el que els seus sacrificis i drets històrics poden justificar; però les circumstàncies no afavoreixen tampoc l'aconseguir un ideal. Envers ell, encara que no per assolir-lo complet, s'han d'inclinar les gestions ulteriors i amb aquestes es troba en relació directa la clàusula limitativa recomanada en donar instruccions per signar els nostres actius negociadors.

Per acabar, el Directori es complau en consignar públicament el seu agraïment a la Premsa nacional, la qual, sens dubte, ha tingut en compte les circumstàncies anotades per suprimir comentaris i ofegar sentiments que àdhuc essent compartits per grans masses d'espanyols s'haurien prestat a interpretacions capricioses en el règim actual."

LES CONCLUSIONS DE L'ESTATUT

París, 18. — En l'Estatut que els negociadors francesos, anglesos i espanyols han signat avui, es reconeix i confirma, tornant a l'efecte sobre les disposicions de l'Estatut de 1914, l'autoritat sobirana del Soldà sobre Tànger.

Aquesta autoritat es manifestarà per mitjà de la presència en la dita capital d'un "Mendoub", nomenat pel Soldà, que administrarà les poblacions musulmanes i israelites.

El Soldà nomenarà també els funcionaris dependents del "Mendoub", en les diverses escales i ramis de l'Administració indígena.

Com sigui que no podia pensar-se en sometre les colònies estrangeres a l'autoritat verifiana i han quedat suprimides les capitulacions, s'ha creat un organisme internacional que garantirà als súbdits estrangers les mateixes condicions de seguretat en llurs béns i persones que abans els garantia aquestes capitulacions i demés hi monitzarà les contradiccions en les quals incorrin, unes amb altres, les lleis nacionals respectives.

Un Tribunal mixte integrat per magistrats espanyols, francesos i anglesos, serà creat i tindrà per missió l'aplicar els Codis i Reglaments vigents en les zones francesa i espanyola, sobre tot en el que es refereix a procediment.

Aquest Tribunal farà justícia en nom del Soldà.

Un administrador, nomenat per un període de sis anys, presidirà l'Administració general de les colònies europees.

El primer administrador que es nomeni, serà proposat pel cònsol de França i serà de nacionalitat francesa; se li afegiran dos administradors adjunts, un espanyol, que estarà encarregat de la Higiene i Beneficència, i un altre anglès, que s'ocuparà de Finances.

Les colònies europees estaran representades per mitjà d'una Assemblea internacional legislativa presidida pel "Mendoub", i estarà integrada per quatre francesos, quatre espanyols, tres anglesos, dos italians, un belga, un portuguès, un holandès, sis musulmans i tres israelites.

Els legisladors musulmans i israelites seran nomenats pel Soldà.

Aquesta Assemblea tindrà amplíssims poders; no obstant, les seves decisions hauran d'ésser aprovades per un Comitè de control que formen els representants consulars de les potències signants de l'Acta d'Algeciras, ja que sòn ells els encarregats de vetllar per l'observació de l'Estatut i l'estricta aplicació dels Tractats, així com la llibertat econòmica i la neutralització estratègica del territori tangerí.

Un enginyer francès dirigirà les Obres públiques de l'Estat i un enginyer espanyol les Obres municipals, quedant ambdós sota la direcció general de l'Administrador.

El control del Deute conserva els seus drets i privilegis, però lliura els serveis duaners a un agent nomenat pel Protectorat francès, agent que farà extensives a Tànger les regles de l'Administració de Duanes.

Les actuals zones militars i els tabors urbans i sub-urbans, queden suprimits; els dits tabors quedaran substituïts per una gendarmeria indígena que integraran 250 individus al comandament d'un capità belga, assistit per oficials francesos i espanyols.

Vaixells anglesos, espanyols i francesos vigilaran i impediran el contraban.

La moneda legal serà el franc marroquí, però conservarà la pesseta la seva força liberatòria.

Aquest assumpte està regulat per un document adjunt a l'Estatut. — Havas.

COMENTARIS DE "LE MATIN" I DE "L'HOMME LIBRE"

París, 19.—En comentar el periòdic "Le Matin" l'acord que signaren ahir els plenipotenciaris anglesos, espanyols i francesos fixant l'Estatut de Tànger, diu, entre altres coses, el que segueix:

"Els diplomàtics que han realitzat aquesta inversemblant gesta d'harmonitzar rivalitats que s'estavan enfrontant de 20 anys ençà a Tànger, han anat molt més enllà en l'afer del que se'ls havia encomanat, i han fet més cordials les relacions entre França i Espanya.

Cal felicitar-nos per aquest acord, assolit en la realitat, tant més quant si no constitueix cap victòria per ningú, significa el triomf del sentit comú i de l'esperit de conciliació."

El periòdic "L'Homme Libre" diu que aquest acord constitueix el resultat equitatiu de delicats tanteigs i estudis, i es felicita per la moderació amb què ha obrat França la preocupació constant que ha tingut durant les llargues converses prèvies per no ferir la susceptibilitat d'Espanya, encara que alguna vegada se l'hagi tractat amb injusticia.—Havas.

En García Prieto a Barcelona

Ha sortit cap a Barcelona l'ex-president del Consell de ministres, marquès d'Alhucemas.

Tornarà a Madrid divendres o dissabte vinents.

EL SUBSTITUT DEL GENERAL BARRERA

En substitució del general Barrera ha estat nomenat el general Zabalza, vocal de la Junta Classificadora, per a ascens a coronels i generals.

Un altre doctor "Honoris causa"

La Universitat de Freiburg ha acordat adjudicar el títol de doctor "Honoris causa", a En Jacint Benavente.

ARTICLE REPRODUIT

"El Debate" reproduïx íntegre l'article del senyor Cambó "Entorn de les eleccions angleses. — Anglaterra no pot desvaloritzar la seva moneda".

Acabat de sortir

Cançons de rem i de vela

poesies de

Josep Maria de Segarra

Dipòsit: Salvador Bonavia, Llibreter, — Tapineria, 13

[illegible] el domicilio acompañat [illegible] vigent Reglament [illegible] i militar ordre de Sant Fernando al personal que presta actualment servei en l'exèrcit que el dia primer de juliol de 1898 prengué part en els combats de Caney i l'Omas de San Juan (Santiago de Cuba), pertanyent als regiments infanteria número 29 o al batalló provisional de Puerto Rico número 1.

La cerimònia s'efectuarà el dia primer de juliol de 1924, data de l'aniversari.

Disposicions de la "Gaceta" d'avui

La "Gaceta" d'avui publica:

Reial ordre de Finances declarant que, a partir del 14 de l'actual, els carregaments de moresc que arribin als ports del Sud i de l'Est d'Espanya, no tindran dret a gaudir del benefici aranzelari establert per Reial decret de 7 de novembre darrer.

Una altra disposant que s'amortitzi una dotació de 2.500 pessetes anuals, en l'escalafó del professorat auxiliar de les Escoles Industrials d'Arts i Oficis.

Una altra idem de 3.500 en l'esmentat escalafó.

Una altra de 3.000 en el dit escalafó.

Una altra de 6.000 en l'escalafó del professorat de terme de les Escoles Industrials d'Arts i Oficis.

Una altra disposant que s'anuncii a concurs de trasllat la provisió de la plaça de professora numerària de Matemàtiques, vacant a l'Escola Normal de Mestresses, de Lugo.

Reial ordre de Foment, disposant que s'amortitzi una plaça de torrer de fars amb el sou de 5.000 pessetes anuals.

UNA R. O. SOBRE LES DECLARACIONS DE RIQUESA

La "Gaceta" publica una Reial ordre de Finances disposant:

"Primer.—Que els efectes de la moratòria i per conseqüent l'obligació de declarar, en consonància amb el que disposa l'article 45 del Reglament del dia 30 de setembre de 1885 i reial decret del dia 10 d'agost del corrent any, la riquesa territorial oculta dintre el termini concedit per poder lliurar-se de responsabilitat, arriba també als termes municipals en què es troben establerts els treballs per a la formació de l'avanç cadastral, qualsevol que sigui l'estat en què es trobin.

I segon.—Que als termes que tributin pels avenços cadastrals els propietaris, als efectes de les declaracions, hauran d'atendre's al que preceptua la reial ordre del dia 14 de novembre proppassat."

MES FUNCIONARIS SUSPESOS

Pontevedra.—A conseqüència de la inspecció a l'Ajuntament, el comandant inspector ha decretat la suspensió de set funcionaris més, entre ells el jardiner municipal, el cap de colla de la brigada obrera, el recaptador de cèdules, dos recaptadors d'arbitris i dos guàrdies municipals.

UNA CAUSA PER ESTAFA CONTRA "EL GATO"

Màlaga. — Ha estat traslladat a aquesta població "El Gato" per assistir a la vista d'una causa que se li segueix per estafa d'11.000 pessetes.

Sembla que la sentència serà absolutòria, car en el processat va abonar l'esmentada quantitat, en comentar-se el sumari.

AFERS MUNICIPALS

Els opositors a places municipals de l'any 1916 han elevat al governador un escrit en el qual li denuncien que a l'Ajuntament hi ha una malversació de 100.000 pessetes, distribuïdes indegudament a diversos funcionaris, entre els quals hi ha diversos parents de regidors i alts empleats.

També denuncien casos de repartiment de credencials que impliquen immoralitat.

Per comprovar els fets s'ha nomenat un tinent coronel de l'Exèrcit.

LA REORGANITZACIÓ DEL DIRECTORI

El Directori s'ha reunit dues hores.

El general Vallespinosa ha anunciat que probablement demà el rei signarà el decret sobre la reorganització del Directori.

A precs dels periodistes, se'ls facilitarà el text abans de trametre'l a la "Gaceta".

L'ALCALDE DE SANTANDER I EL PRESIDENT DEL DIRECTORI

Entre les audiències rebudes aquesta nit pel general Primo de Rivera hi ha la de l'alcalde de Santander, senyor Cospedal, el qual li ha plantejat el plet sobre l'explotació dels telèfons urbans.

També li ha demanat la condonació de les multes imposades i la pròrroga i explotació per vint anys dels telèfons.

De concedir-se això, l'Ajuntament comptaria amb mitjans econòmics suficient per dotar la capital d'una nova xarxa.

El president del Directori li ha promès recomanar-ho amb el més gran interès al general Martínez Anido.

EL PLET DELS DELEGATS DE LES DIPUTACIONS BASQUES I ELS DELEGATS GOVERNATIUS

Avui, els comissionats de les tres Diputacions basques no han pogut celebrar l'entrevista amb el general Martínez Anido per parlar-li del plet dels [illegible]

[illegible] que avui han tingut en la conferència [illegible] en termes tan eufòrics, que fan suposar un resultat satisfactori.

ELS COMPTECORRENTISTES DEL "BANCO DE CASTILLA"

Els comptecorrentistes del "Banco de Castilla" s'han reunit avui al café del Pilar.

S'ha nomenat una comissió perquè examini els comptes i balanços de l'esmentada entitat bancària.

Han estat designats per a la dita comissió, els senyors Fabié, Arrué i Noriega, en representació dels comptecorrentistes, i els senyors Palacios i Manchon, en representació dels industrials i comerciants damnificats. També es concedeix un lloc en la comissió al representant de les entitats religioses que tinguessin compte corrent al Banc.

Ha acabat la reunió, explicant-se que el jutjat havia nomenat dos funcionaris del Banco Hispano-Americano, per formar part del Comitè de Síndics.

El Banc obrirà avui les seves oficines per tornar els dipòsits i valors.

LA CONFERENCIA DE TELEGRAFIA SENSE FILS

Avui, a la tarda, ha tingut lloc la sessió plenària de la Conferència de Telegrafia sense Fils.

Presidí el director de Comunicacions, senyor Tafer.

El secretari llegí l'acta de la sessió anterior, essent aprovada.

Després es llegí un altre cop el programa, i tot seguit el president digué els assembleistes que les manifestacions les fessin per escrit.

Acte seguit es llegiren els noms dels senyors que formaven les ponències.

Sense que cap assembleista digués res, va aixecar-se la sessió, en haver-se aprovat el reglament i el programa.

UNA CONFERENCIA

A la Unió Ibero Americana ha donat una conferència sobre "La qüestió social a Espanya i a Amèrica", el doctor Benjamí C. Castillo, president del Consell Superior de Mutualitat i Provisió social de Buenos Aires.

La dimissió del senyor Millán de Priego

Ha estat molt comentada la notícia d'haver dimitit el senyor Millàn le Priego del càrrec de cap de la secció d'Ordre Públic, del ministeri de la Governació.

La "Unión Patriotica Sevillana"

Sevilla. — En el despatx de l'alcalde s'ha celebrat una reunió, a la qual han assistit tota mena de forces vives: advocats, metges, industrials i d'altres significats elements.

Es va acordar constituir tot seguit la "Unión Patriòtica Sevillana", el programa de la qual consisteix en promoure la col·laboració de tots els organismes sans de Sevilla a la consolidació de l'obra magnífica del Directori.

EL MORESC

La "Gaceta" publica una reial ordre disposant el següent:

"Primer.—Que els carregaments de moresc que arribin als ports del Sud i de l'Est a partir d'aquesta data, no tindran dret a usdefruitar del benifet aranzelari establert pel Reglament de 7 de novembre passat.

Segon.—Que la Direcció general de Duanes cursi les ordres oportunes perquè el darrer carregament arribat, que va sobrepassar el cupus d'importació, s'afori amb caràcter provisional, fins que coneguts els resultats definitius dels admesos amb dret aranzelari reduït pugui determinar-se amb exactitud la part del dit carregament a la qual correspongui aplicar l'esmentat benifet, la qual part es prorratejarà entre tots els seus receptors.

UNA FRASE REIAL

El periòdic "Informaciones" publica un article del senyor Junoy, en el qual parla d'una breu conversa que l'articulista va tenir amb el rei, durant la funció del Liceu, de Barcelona.

En felicitar el senyor Junoy al monarca pel seu nou aspecte d'orador, el rei contestà:

—No; ni soc orador, ni tinc pretensions d'ésser-ho. Han passat les hores del verbalisme i han arribat les de fer coses; grans coses.

L'ASSEMBLEA DEL PARTIT SOCIAL POPULAR

A tres quarts de cinc de la tarda s'ha reunit novament l'assemblea del Partit Social Popular, presidint el comte de Valellano.

Es llegeix una proposició del senyor Amar demanant qu eel Partit col·labori amb el Directori i aplaudir la seva actuació.

Se'n presenta una altra demanant que diu que l'apoi però que no hi col·labori.

Es passa a la discussió. Els que signen la segona proposició diuen que abans sortiran del Partit que col·laborar amb el Directori militar.

Prenen la paraula diversos senyors per parlar en pro i en contra, però no es mostra violent.

El senyor Amar vol conciliar les dues parts, però els senyors comte de Valellano i Alvarez s'hi oposen.

Els senyors Aznar i Prades presenten una proposició demanant que l'assemblea acordi que el partit actui en el sentit que fins ara havia aconsellat el senyor Ossorio i Gallardo. S'aprova.

EL REVOLUCIONARI MEXICA PASTOR

Santander—A bord del "Cristòbal Colón" i conduit per dos policies, ha marxat a Amèrica el revolucionari mexicà En Joan Pastor, el qual, en una de les campanyes rebels contra el Govern, es va atribuir el grau de general.

Greument malalt va venir a Espanya, aconseguint restablir la seva salut.

Al poc temps va casar-se amb una senyoreta i es dedicà al comerç.

Quan En Joan Pastor es considerava més segun, el Govern de Mèxic ha demanat la seva extradició.

L'expedient ha estat portat molt lentament, però ara, hom no sap perquè, s'han fet nous apremis i s'ha resolt en definitiva.

L'EXPORTACIO DE L'OLI D'OLIVA

La Comissió Permanent de la Junta Nacional del Comerç Espanyol a Ultramar, per tal de solucionar equitativament aquesta qüestió harmonitzant els interessos de propietaris i exportadors, ha sollicitat del ministeri del Treball que es procedeixi tot seguit a fer una informació escrita amb el parer dels propietaris i exportadors amb llurs organitzacions corporatives i de les Cambres Oficials de Comerç.

UN ARTICLE DE "LA EPOCA" SOBRE EL CULTIU DE COTO

"La Epoca" publica un article titulat "El culti ude! cotó", en el qual diu que el problema de premiar els cultivadors del cotó ja preocupava els Governs de 1904, i es plany de què aquella por que aquest cultiu minvés hagi esdevingut una realitat.

VACANCES ALS FUNCIONARIS

Avui la "Gaceta" publica un Decret autoritzant els encarregats del despatx per concedir als empleats vuit dies de cadances de Nadal.

Darrera hora

DE BARCELONA

L'ARRIBADA DELS JUGADORS SELECCIONATS

Anit passada, a un quart de dotze, arribaren pel baixador del passeig de Gràcia els jugadors catalans seleccionats per al partit que es jugà contra Portugal diumenge passat a Sevilla.

Els arribats són Alcàntara, Sanxo i Piera, quedant-se a Madrid, per venir demà, els jugadors Zamora i Samitier.

A l'estació hi acudí una representació dels cercles corresponents als jugadors esmentats i de la Federació Catalana.

El públic va ésser escàs, per la qual raó la rebuda va ésser freda, sense les expressions afectuoses que hem vist en altres ocasions.

Immediatament d'arribats els jugadors, els directius dels cercles els acompanyaren amb auto a llurs domicilis.

TEATRE DEL LICEU

TEATRE LICEU. — ESTRENA DE "KHOVANTXINA"

Ahir vespre va ésser estrenada al Teatre del Liceu, amb èxit satisfactori, l'òpera "Khovantxina" del famós compositor rus Mussorgsky.

L'obra ofereix un fort interès musical, si bé el seu nivell artístic no es troba a l'alçada del "Boris Godunoff", del mateix autor. "Khovantxina" està estructurada seguint més de prop la forma tradicional de l'òpera. Com el "Boris", és inspirada en un episodi de la història russa i presenta intens ambient nacional en el que preponderà un esperit popular i litúrgic. En general, aquesta òpera, escrita en els darrers temps de la vida de Mussorgsky, els més desgraciats per a l'admirable músic, es ressent d'incoherència; no obstant, els passatges genials ens obliguen a felicitar sense reserves l'empresa, per haver-nos donat a conèixer la "Khovantxina".

L'òpera fou molt ben interpretada per l'excellent quadro de cantants russos i constitui un nou triomf per al talentós mestre Albert Coates.

El públic seguí amb interès continuat el desenrotllament del drama i aplaudí al final de tots els actes i després de les escenes de més relleu de l'obra.

El teatre, molt brillant.

L'hora avançada no ens permet dir més; demà ho farem amb l'extensió que la importància artística de l'estrena requereix.

TEMPORAL

Alacant. — Molts vaixells arriben al port amb els arbres trencats. Gairebé tots han perdut les veles, degut al fort temporal.

S'han enfonsat tres velers, salvant-se, però, la tripulació.

Santa d'avui: Dominic, bisbe i confessor; Eugeni, prevere i màrtir.

Salvador Palau Corbatí fou mossegat per un gos, el qual li produí contusions a l'espatlla esquerra.

MAR I CEL Cada dijous 30 cts.

Francesc Lluch Navarro estava apariant l'ascensor d'una casa del passeig de Colomb, quan de sobte se li enfonsà un sostre mort i caigué de l'altura d'uns tres metres.

Es trencà la clavícula dreta i es produí erosions a la cara i a l'orella dreta.

JOIES. VERITABLE OCASIO i objectes usats de totes classes. Preu fix, Tallers, núm 41

Un desconegut tirà a terra a Pere Bonet Benages. En tenir-lo a terra li donà un cop de puny i fugí.

El Bonet fou curat d'una ferida traumàtica al cuiro pilós i comisura llavial dreta, de pronòstic lleu.

NADAL Assortit complet de bateries de cuina en alumini extra. Coberts metall blanc. Llorens Gns. Rambla de les Flors, 30.

Un gos mossegà a Pere Mas Baliu, i li causà erosions a la mà esquerra.

Manuel Fernàndez Fernàndez, de 14 anys, trencà el vidre d'un aparador del carrer de l'Arc del Teatre.

Els monjes de Montserrat i la casa J. Fonolleda Serra recomanen el seu licor ARQMES DEL MONTSERRAT

Carregant un camió, Daniel Quirós i Sans es trencà la cama dreta.

Treballant a la fàbrica de làmpares elèctriques que el senyor Amat Benito té al carrer de Muntaner, Açaries Beneito es produí una ferida tal'ant al dit petit de la mà dreta, de pronòstic reservat.

SITGES
Clima templat
GRAN HOTEL SUBUR
Tot confort

SOCIETAT ECONOMICA BARCELONINA D'AMICS DEL PAIS

Aquesta corporació celebrarà sessió solemne diumenge, dia 23 del mes corrent, a les cinc de la tarda, al Paranimf d'aquesta Uniuversitat, per a la distribució dels premis que anyalment adjudica i que són destinats a recompensar accions virtuoses, l'amor al treball, el foment de la ilustració i de la beneficència públiques i d'altres actes meritoris.

Es donarà compte dels treballs a què s'ha dedicat la Societat, de la darrera sessió pública ençà i de la relació de premis concedits.

COMPRDS D'SIMÓ S. en C.
Salmeron, 54 - - - -
- - - i Sucursal, Avinyó, 16

Xampany Delapierre, 39, caixa; Escumós Codorniu, 66; Extra dolç, 90; Pinyes de Cuba, a 5 i 5'50; Cistelles de 6 ampolles Moet & Chandon, pròpies per a presents, a 52 pessetes; Vins de Bordeus Lalande i C.º, Sauternes, Graves, St. Julien i Medoc. Caixes, Cistelles i Torrons per a presents. Vins, Licors de marca. Clicquot, Pommery i Mumm. Timbres a part.

EL CAPITA GENERAL A MADRID

El governador va confirmar ahir migdia que el Directori havia concedit vuit dies de permís al capità general interi senyor Barrera per tal que vagi a Madrid a passar les festes de Nadal junt amb la seva família.

El general Barrera marxarà diumenge vinent, a la nit, i tornarà el dia 2 de gener, al matí.

El general Lossada s'encarregarà aquests dies de la Capitania general sense abandonar el Govern civil.

ABRIGUETS
des de 5'95 ptes.
sols per pocs dies els trobaran a la CASA REXACHS, que és on es fabriquen. Central: Portaferrissa, 16. Sucursal: Consell de Cent, 339 (entre P. de Gràcia i R. de Catalunya)

CAPITOL DE DENUNCIES

Anit passada entraren lladres al domicili de Lluís Chavarri, del carrer de Catalunya varen prendre la carderant-se d'una màquina d'escriure i altres objectes.

Viatjant en un tramvia a la Plaça de Catalunya varen prendre la cartera a Candi Giralt, la qual contenia 57 pesetes i dos dècims de la rifa.

De la seva casa del carrer de Sant Telm robaren a Dolors Matamoros joies i robes per vàlua de 200 pessetes, sospitant que l'autora del robatori és una rellogada que marxà fa uns quants dies.

Joan Pascual ha denunciat un cambrer d'un café concert, acusant-lo d'haver-se apropiat d'una cartera que contenia 50 pessetes i un dècim de la rifa que sortí premiat amb 500 pessetes.

La cartera fou trobada en una de les sales del café concert.

¡COLLEGIALS!
CAPES
IMPERMEABLES
SUPERIORS
CASA ROSICH
Ronda de Sant Pere, 7
Plaça de Sta. Anna, 9
Tapineria, 33
Hules e Impermeables Rosich, S. A.
BARCELONA

L'OFICINA MUNICIPAL DE RECAPTACIO

Aquesta oficina (Bellafila, 3, principal), fa públic que fins el dia 31 del mes que som tindrà a disposició dels interessats els rebuts corresponents als conceptes següents:

Automòbils de luxe (segon trimestre); automòbils de plaça (mesos de juny i juliol); cotxes particulars (segon trimestre); solars (primer i segon trimestres); anuncis de venda de terrenys; exhibició de mostres; arrendaments de propietats del Municipi; venda d'impresos; pals i plafons; escorxadors (departaments de sang); canons per a ocupació del sòl subsòl i aire; drets d'inspecció a les cases de bany; anuncis fixes; anuncis provisionals; edificacions i obres; instal·lacions i canalitzacions; reconstrucció i conservació de paviments; construcció de clavegueres; reintegracions corresponents als exercicis econòmics 1922-23, i obertura d'establiments corresponents als exercicis 1920-21 i 1921-22.

Passada l'esmentada data, els rebuts seran donats a l'Agència executiva per al seu cobrament per via d'apremi, amb els conseqüents recàrrecs.

EL PAPER DE FUMAR
NIKOLA
és el que haveu d'usar per la seva excellent qualitat.

La Societat Barcelonina d'Amics de la Instrucció celebrarà junta general al seu estatge social, plaça Santa Anna, 4, el vinent dissabte, dia 22 del corrent, a les deu de la nit, de primera convocatòria, i a dos quarts d'onze, de segona, per tractar de la renovació de càrrecs a la Directiva.

JOIES VILANOVA UNIO, 6

AARELLS PARLANTS
des de 60 pessetes. Extens assortit de discos. Josep Soler, Avinyó, 1 (entre erran i Call).

L'Orfeó de Sans, sota la direcció del seu mestre, En Normand Solé, s'ha encarregat de la part musical de l'obra "Els Pastorets", que la dita entitat posarà en escena els dies 25 i 26 d'aquest mes, al seu estatge social.

RESTAURANT ROYAL
Saló de Te
cada dia te dansant de 5 a dos quarts de 8, i dinar a l'americana, de 9 a 11.

LA COMISSIO MUNICIPAL DE FOMENT

Entre altres, aquesta Comissió prengué els següents acords:

Que s'aprovi el projecte de desviació del carrer de Vilassar (abans Vista-Alegre), presentat pel director general de la Companyia General de Ferrocarrils Catalans.

Passar a informe de la Direcció General dels Serveis Tècnics la demanda dels veins i propietaris del barri de l'Hipòdrom, perquè l'Ajuntament faci arreglar la carretera fins a Can Sligales.

CAMISERIA SANS
Boqueria, 32
Gran assortit en corbates.

Jesús Galmiols, de 24 anys, caigué d'un tramvia i es produí contusions al cap i commoció cerebral.

Quimera de Oro Polvos de moda MARYCEL
Sangrá Tel. 1475 A. Pelai 11 Banyeras

Amadeu Mayo Caro caigué casualment des del balcó de casa seva, carrer del Vermell, 6, a un pati interior.

Es produí una contusió a la regió sacra i dues petites ferides a la regió glútea esquerra i erosions a la mà dreta.

Pastilles Laxants Prats
OPTICA ECONOMICA — Arcs, 3

Un gos mossegà a Rosa Sicart Foz, produint-li una ferida incisa a l'espatlla esquerra.

La Inspecció de l'Ajuntament

DECLAREN SET EMPLEATS MUNICIPALS

Davant del jutge especial, senyor Nieto, i del secretari, senyor Usera han fet declaracions set empleats de l'Ajuntament que intervingueren en els fets denunciats a la Comissió inspectora de l'Ajuntament.

Es diu que les seves declaracions donen més gravetat als fets, i que a conseqüència de les quals es faran algunes diligències importants.

Els senyors Nieto i Usera s'han negat a dir res.

Calefacció ideal
ESTUFA J. M. B.
València, 346. Telèfon 747 S. P
Remuda saludable: café LA GARZA.
PURE PERMANYER
doneu-lo als vostres fills i els guardareu de l'escrofulisme.

VISITA A L'OBSERVATORI FABRA

L'Associació Ferretera efectuarà una visita col·lectiva a l'Observatori Fabra el pròxim dissabte, dia 22.

Punt de reunió: Plaça de Catalunya, davant de la Banca Arnús, a les deu de la nit.

PARAFUES Ferràn, 14. Casa CIAPES
BIOMBOS
BABIS Rda. Sant Pere, 18
I JUGUETS EL LOUVRE

EL TORN D'OFICI DELS ADVOCATS

Per la Secretaria del Col·legi d'Advocats s'avisa els senyors que desitgin exercir el torn d'ofici durant el pròxim any econòmic de 1924-25, que per tal que puguin, alguns d'el's, completar la documentació necessària per incorporar-se, s'ha ampliat el termini fixat per a la presentació d'instàncies sollicitant-ho, fins el dia 28 dels corrents, inclusiu, que onedarà definitivament tancat dit termini.

CINES PATHE BABY
Freemann, Ica, etc.
CAMBRES garantides, des de 10 pessetes
PLOMES estilogràfiques OR 14 QUILATS, a 9'50 pessetes
NECESSERS fotogràfics des de 20 pessetes
CUYAS: Portal de l'Angel, 11 i 13

SOCIETAT PROTECTORA D'ANIMALS I PLANTES

Una nodrida representació de la Societat Protectora d'Animals i Plantes de Catalunya, visità diumenge passat el Parc de la Ciutadella per presenciar l'acte de donar menjar als coloms, que tots els dies efectua el sots-oficial de la guàrdia urbana, encarregat de la secció muntada. En Félix Torrubia, apreciant l'amansiment de les simpàtiques aus que a les xiulades de l'esmentat senyor el seguien per tot arreu.

El nombrós públic que presencià l'acte quedà molt satisfet, havent-se tret diverses fotografies que donen la mateixa impressió de la plaça de Sant Marc, a Venècia, célebre per la domesticitat dels coloms.

Teniu dolor a la gola, voz ronca, tos o anginas? Preneu les Pastilles Bertran i trobaran alleuiament immediat.
Venda: Junqueres, 11, i farmàcies ben assortides.

A les cases dels senyors es beu el Champ-Sors, etiqueta verda, sec.

DETENCIONS I UN REGISTRE

Han estat practicades aquests dies per la policia, diverses de-

"Maison Marie Paix"
CASA FRANCESA
Consell de Cent núm. 347
(entre Rambla de Catalunya i passeig de Gràcia)
VENDA A PREUS ECONOMICS, per fi de temporada, d'una col·lecció de capells, darrers models de Paris, de tota mena de novetats per a senyora, i d'articles per a toilette.

ELS OBRERS FLEQUERS

Una comissió d'obrers flequers va anar al Govern civil per fer remesa al governador d'una instància en la qual esmenten casos concrets d'infracció de l'horari de treball establert.

Manifestaren els comissionats que no es mostren contraris a discutir unes noves bases de treball, però demanen que mentre no n'hi hagi de noves es respectin les existents.

El governador va trobar que la queixa era molt justa.

Forn de Sant Jaume SA
fa avinent al nombrós públic que l'afavoreix que per tal d'evitar tant com sigui possible l'aglomeració als seus establiments, a les darreres hores del matí dels dies 23, 24 i 25 de desembre (notada en anys anteriors), recomana la conveniència de realitzar les compres abans de les hores indicades.

Demaneu a tots els colmados **Galeta mòlta.**

PERMANYER
en paquets: puresa garantida. Dipòsit: Passeig de Colomb, 2. Telèfon 2826 A.

ELS OBRERS DEL METROPOLITA

Uns obrers del Metropolità de la Rambla es negaren a continuar treballant amb aigua fins a genoll, si l'empresa no els proporcionava botes de goma i impermeables.

Foren acomiadats i els obrers varen presentar la denúncia a la Delegació del ministeri del Treball.

Parlant d'això, va dir el general Lossada que estava estudiant la qüestió i que la resoldria aviat, procurant aplicar 500 pessetes a la Companyia per cada dia que passi sense facilitar sabates als obrers, puix no està disposat a què les empreses burlin els seus compromisos contrets, i més essent en perjudici dels treballadors.

Braguers per a guarir l'HERNIA Cintures
per a ulcats de l'hèrnia, a preus de fàbrica.
PRODUCTES TUSELL (S. A.)
Ronda Sant Pere, 12

No tossiu més. Preneu pastilles KLAN
TRES RALS CAPSA

LAVABOS-BANYERES
ESCALFADORS
BIDETS-DUTXES, etc.
JAUME SAURET
PELAYO, 7

ELS ESPORTS

FUTBOL

LS ARBITRES ESTRANGERS
MR. NOEL WATSON

Entre tots els partits que integren gran quinzena que organitza el tbol Club Barcelona, el que ha de putar amb el Sparta, de Praga, do- la rivalitat existent entre tots s clubs, oferia una dificultat se- sa que ha pogut ésser resolta grà- s a la cooperació de la Football sociació Anglesa, designant un dels bitres de més capacitat, la perici professional del qual està fora de htes. Hem volgut referir-nos a Mr. oel Watson, que des de l'any 1914 actuant amb gran èxit en els par- s de més compromís de la Copa nglesa.

Mr. Tom Harris, que va esser du- nt molts anys secretari del Nots ounty i membre del Consell direc- de la Football Association, va ésser reconeixent les excepcional condi- ns de Mr. Watson, l'indui a ar- tar partits. Des de llavors (1914), actuant amb creixent èxit, fins al nt de creure segur que sigui desig- t àrbitre del partit final de la Co- Anglesa.

La Federació Anglesa recorre sem- re a Mr. Watson per a aquells par- s que ha d'aclarir-se la supremàcia tre clubs, la rivalitat dels quals és nifesta, com són el Sunderland i New Castle, els que són predes- nats al cap al Nord d'Anglaterra; elsea i Arsenal, els dos cercles lon- ncs, eterns rivals; Milwall i Clap- n Orient i West Ham United i Sou- mpton, en els grans partits de la iga i de la Copa Anglesa.

Mr. Watson arbitrà la temporada ssada el partit semifinal que es dis- utaren el Bolton Wanderers i el heffield United. Així mateix va és- r el que arbitrà el match Bèlgica- nglaterra.

Contra el que a primera vista es dria suposar, Mr. Watson no és un rofessional del futbol. Cap d'una de s més importants factories de Not- ngham, amb una independència abso- econòmica; si es dedica actualment s grans encontres de futbol és per seva pròpia afició i encara per ser insistentment requerit.

BOXA

Avui, a les deu del vespre, al tea- e Espanya hi haurà una soirée de xa sota el següent programa:

James contra Martí.
Fabregat contra Robles.
Barnils contra Sergi Anderson.
Stevenson contra Marco.
Carles Aracil contra Ferran Ur- sum.

A més a més, entre el segon i ter- r assaltat, entre els lluitadors Ardé- l, campió de Catalunya, i Soler, hi uerà un encontre de grero-romana.

ATLETISME

PRIMER CAMPIONAT DE SANT MARTI
CURSA A PEU PER A JUNIORS I NEOFITS

La Secció d'Atletisme del Marti- enc F. C. recorda als Clubs i Atle- s que el termini d'inscripció per a cita cursa s'acaba avui, dijous, po- ent inscriure's els que no ho hagin t, a la Federació Catalana d'Atle- sme, de set a nou i a l'estatge so- l del F. C. Martinenc, de nou a ne de la vetlla.

Entre els premis rebuts per a aques- cursa a peu per a juniors i neò- ts, hi ha cinc valuoses copes donades r elements del cercle organitzador.

REM

COPES NADAL

Les regates a rem que per dispu- r-se les copes Nadal organitza el mité de Rem del Club Marítim de rcelona per al vinent diumenge, a les onze del matí al nostre port, en les que contribuiran a la seva importància i significació les entitats Club Nàutic de Tarragona i Club de Mar, de la localitat, es correran entre els Clubs, i forma següent:

Primera regata: de canots de passeig (social).

Segona regata: de iols a quatre remers, en punta i timonel, per a debutants (local), amb un trajecte de 2.000 metres i una virada. Entre el Club de Mar i l'entitat organitzadora.

Tercera regata: outriggers a quatre remers (local), amb un trajecte de 2.000 metres en línia recta. Entre el Club Nàutic de Tarragona i l'entitat organitzadora.

Quarta regata: de skiff (local), amb un trajecte de 2.000 metres en línia recta. Hi prendran part únicament els skifistes pertanyents a l'entitat organitzadora.

Cinquena regata: Outriggers de 8 remers (local), amb un trajecte de dos mil metres en línia recta. Entre les tripulacions del C. M. de B.

VELA

TROFEU "MERAVELLA"

La segona prova d'aquesta regata, creada pel Club Marítim de Barcelona i que actualment correspon disputar-se sota l'organització de l'esmentada entitat, entre balandres de la classe de set metres de forma internacional, tindrà lloc diumenge vinent al nostre port.

Al mateix dia i en les mateixes aigües, es correrà també la segona prova de la Copa donada pel Comitè de Vela del Club Marítim, per a iats de la sèrie Hispània classe Z.

Havent estat prohibida per la Comandància de Marina la circulació de tota mena d'embarcacions durant la celebració de la Regata de canoes automòbils que organitza la Federació Catalana de Motorisme Marítim per a les nou de diumenge vinent, less dues regates de vela anunciades anteriorment començaran després d'acabades les altres, o sigui a les onze en punt del matí.

MARXA ATLETICA

TROFEU ESPORTS CATALUNYA

Ens comunica el Club Esportiu Catalunya estar ja inclosos a la Federació Catalana d'Atletisme, tenint el reglament de la marxa aprovat per ella.

Entre les nombroses proves que celebra el novell cercle esportiu el dia 6 de gener pròxim, com a inauguració oficial del Club, ressalta la primera, que serà el Trofeu Esports Catalunya, de marxa, el qual serà guanyat en dos anys seguits o tres alternats pel Club o societat quals cinc atletes es classifiquin millor.

El recorregut serà el següent: Sortida del camp d'esports, Carretera de Sarrià, carrer d'Urgell, Corts Catalanes, plaça Espanya, Marquès del Duero, passeig de Colomb, Isabel II, Duana, Indústria, Pujades, Saló de Sant Joan, passeig de Sant Joan, Diagonal, carrer de Salmerón, plaça Josepets, República Argentina, carrer Craywinkel, Víctor Hugo, passeig de la Bonanova, plaça de Sarrià, carrer Major, carretera de Sarrià i arribada.

Total, 20 quilòmetres; aquesta marxa serà anual i en la mateixa data.

Una de les fases interessants en aquesta prova serà la lluita entre els cercles F. C. Barcelona i R. C. D. Espanyol, que amb els seus equips atlètics amb En Meléndez i Charlot al davant promet ésser interessantíssima.

Per a més detalls del festival, programes, reglaments i inscripcions, al nou estatge social, Sant Honorat, 7, principal.

DE FORA

(Rebut amb retard per a l'Edició d'Esports.)

EL CAMPIONAT A GIRONA

LA UNIO DEPORTIVA DE GIRONA DERROTA A LA UNIO DEPORTIVA DE FIGUERES, PER DOS GOLS A UN.

Girona, 17. — Hem sentit diversos companys de reportatge esportiu doldre's de què a Catalunya on el futbol ha excellit tant hi hagi, en canvi, una manca d'àrbitres que contribueix a restar a l'esport que apassiona les nostres multitudes aquella serenitat i aquella ciència mesurada que encara el feien més digne de les fervoroses adhesions populars. A aquestes queixes hem d'afegir la de què el collegi d'àrbitres no tingui cura en la designa d'aquells que han de jutjar partits de compromís com el celebrat aquesta tarda a Girona, el resultat del qual, per culpa d'un mal àrbitre, no respon a la realitat de joc i el qual, per culpa d'un mal àrbitre també, va estar a punt d'acabar malament o de no acabar.

aL lluita s'ha plantejat entre dos equips duna forta vàlua i d'una exacerbada rivalitat. Una minoria d'apassionats gironins no ha volgut descuidar-se del mal tracte que van rebre a Figueres en jugar-se el partit de la primera volta i han esvalotat a plaret, secundant-los part del contingent d'aficionats figuerenes que assistien a l'encontre. El cas és que l'aldarull ha estat continuat, mereixent la censura del públic serè que es dolia d'un xivarri que feia perdre interès al partit. Pensi's, doncs, el que ha estat aquest, judicat per un àrbitre sense autoritat, sense coneixement del joc ni potser del reglament, i a més a més parcialíssim contra els locals.

L'equip de la Unió ha jugat amb Gauchia, Ros, Bosch, Poch, Stamper, Feliu, Pons, Escudé, Santamaria, Vinyas, Carreras. En Pons, seriosament lesionat en una cama.

La Unió Esportiva ha presentat: Via, Walter, Humbert, Elies, Prats, Miravitlles, Feliu, Sunyer, Pi, Raurich, Colls, Bartoli.

Els primers moments han estat de domini alternat, i en una atac figuerenc, a conseqüència d'una fallada de Ros, en Raurich ha marcat el primer gol. Represa la lluita s'ha deixat sentir el domini gironí, malgrant-se, però, molts perills per haver marcat l'àrbitre faltes imaginàries i haver passar per alt un clarissim penalty figuerenc degut a mans d'en Prats. Així i tot, en aquesta part en Vinyas ha marcat dos gols a favor de la U. D. G., el primer, en tirar un free-kick admirablement combinat amb Stamper i el segon d'un xut llarg que en Via no ha sapigut parar.

S'ha tirat, en aquesta part, un penalty contra el Girona, que, executat per en Walter, ha arebotit al pal. S'ha anullat per off-side un gol d'en Colls. I no s'ha marcat a favor del Girona un altre gol malgrat haver tret en Via la pilot amés de dos pams de dins la xarxa.

La segona part ha estat de domini gironí, que ha anat creixent fins a produir un veritable embotellament en el oval en Walter ha estat la providència dels figuerencs per als quals el perill s'ha mantingut sense parèntesi. La davantera gironina, resentint-se de les males condicions físiques d'en Polls i en Santamaria (que ha estat també lesionat), ha perdut algunes ocasions de rematar. Amb tot, una altra pilota ha estat treta per un defensa figuerenc de dins la xarxa, negant-se l'àrbitre a concedir el gol, ço que ha exacerbat l'apassionament del públic ja indignat pel deficientíssim arbitratge.

L'encontre jugat en un ambient de major serenitat hauria estat magnífic. La nirviositat del públic, contagiant-se als jugadors, ha restat bellesa a les jugades; malgrat [illegible] aplaudir algunes de bonicetes.

El millor de la vista-lots jugadors ha estat en Vinyas, distingint-se també Stamper i Bosch per la Unió Deportiva i Walter i Colls pels figuerenes.

* * *

El nostre corresponsal de Figueres també ens ha tramès la ressenya d'aquest partit. Entre altres afirmacions que fa, retallem les següents:

"A l'Estadi de Girona fou jugat aquest partit entre els dos equips esmentats. La partida oferí la característica queofereixen tots els encontres de campionat. La nerviositat dels jugadors lleva sovint bel·lesa al joc. L'apassionament del públic, gairebé sempre, fa derivar la lluita noble de l'esport en un batalla en la qual tot s'oblida, àdhuc les normes més elementals de la justicia i les elegàncies de la cortesia.

"L'encontre de Girona no diferí gens de les característiques apuntades. Cap dels dos equips no donà el rendiment de joc que normalment pot donar. Val a dir que el que més se'n ressentí fou l'equip figuerenc, coaccionat per la cridòria d'un públic advers.

"E's àrbitres, excellents. El públic, incorrectíssim. No donem detalls. Estan a la consciència de tothom que era a l'Estadi, Gironí.

"Els àrbitres hagueren de marxar del camp protegits per la guàrdia civil. El cotxe que portava els jugadors figuerenes va anar a l'hotel amb una escolta de quatre guàrdies civils de cavall."

... ...

Tot plegat hem de convenir que és molt edificant i diu ben poc a favor de l'esport.

No seria hora que deixessin d'existir aquests antagonismes que a res de bo condueixen?

PORTBOU

Portbou S. C., 3; Palafrugell F. C. 0

Amb aquest resultat ha acabat l'encontre que tan interessant es presentava per tots dos bàndols, puix hom diu que l'empat obtingut a Palafrugell a la primera volta havia d'aclarir-se avui al camp del Portbou.

Amb tot arriba l'hora i l'àrbitre, senyor Prades, arrenglera els equips els quals ho fan de la següent forma:

Pel Portbol: Castro, Mas, Casals, Dalmau, Garcia I, Reyes, Garcia II, Lloveras, Fabó I, Loste, Llauradó.

Pel Palafrugell: Servià, Esparragó, Estañol, Cabanes, Bisbe, Lusira, Ramon, Pons II, Pons II, Miquel, Castelló.

En començar-se el joc el vent era contrari als forans, ço que aprofitaren els locals per apuntar-se els tres gols a la primera part, marcats els dos primers per En Fabó i el tercer dun directe de Loste, que raspalla l'Esparragó i entra a la xarxa.

Començada la segona part, quan la tramuntana es féu més impertinent, ño que no saben aprofitar els palafrugellencs, per estar completament desorientats, amb tot i haver fet canvi de jugadors, passant l'Esparragó a la davantera.

En tot el partit s'han tirat dos còrners, un per bàndol, encara que sense resultat.

Durant l'encontre havem presenciat bellissimes jugades pels forans, sobretot d'En Cabanes; l'Esparragó, a la davantera, és bastant perillós; En Bisbe, però, féu poc més que complir amb el seu comès.

Pels locals és d'admirar la destresa del seu mig centre Garcia; En Loste, matemàtic i revelant-se per moments; en conjunt lluitaren amb fe i valentia.

L'àrbitre, senyor Prades, es mostrà parcial per als forans.

L'ESTAT DEL CAMPIONAT

Ve't aci l'actual puntuació dels equips del grup A a les comarques de Girona:

Portbou, 11.
Girona, 9.
Figueres, 6.
Sant Feliu, 5.
Palafrugell, 3.
Santa Coloma, 2.

RUBI

El partit jugat entre el Rubí i el Sant Cugat donà la victòria als primers, per 3 a 1.

priva de donar compte detalladament d'aquest partit, ja que tal volta fent-ho podríem ferir la susceptibilitat d'alguna part, per la poca correcció en què s'ha jugat.

L'equip guanyador estava format pels jugadors Solà, Surià, Vilamala, Aveli, Riba, Esparza, Torras, Serra, Llosas, Ollier i Juncà.

L'àrbitre del Collegi, imparcial.

SANT CELONI

Davant de nombrós públic tingué lloc al camp de l'Estadi un partit entre aquest cercle i el Mollet, sortin tvictoriosos aquests, per 1 a 0.

Es el millor partit que hem vist d'aquest campionat; moments culminants aixequen l'entusiasme del públic... Ara és el Mollet que ataca, ara avança l'Estadi i fa perillar l'adversari; mes l'Estadi hrdi hrd l'adversari; mes debades. Tothom posa l'esforç entusiasta i ningú aconsegueix marcar. Així acaba la primera part.

Res fa preveure la victòria de qui serà; tothom ho comenta i cadascú preté que han dominat els seus, sense que, realment, hi hagi tal domini.

La segona part començà més moguda; les dues portes foren visitades contínuament i les defenses hotallen tot. Quan ja finia l'encontre els davanters locals es descollocaren i un bat-i-bull produit a llur porta fa que la pilota s'agafi a la xarxa.

Als quatre minuts finia la lluita.

Ha estat bona l'actuació dels defenses i mig-centre molletans; dels nostres, el porter, defenses i mitjos ales ens han agradat molt.

SITGES

Diumenge passat el primer equip del C. D. Sitgetà es traslladà a la veina vila de Vilanova i Geltrú per jugar un partit amb l'Associació d'Alumnes Obrers, guanyant els sitgetans, per 2 a 1.

Els punts favorables al Sitgetà foren obtinguts per En Sabaté i En Banqué.

Els reserves jugaren al camp del Sitgetà, guanyant també els locals, per 3 a 1.

F. C. BARCELONA
contra
C. C. VASAS, de Budapest
Dies 22 i 23, a les 2'30
i contra
A. C. SPARTA, de Praga
Dia 25, a les 11 del matí,
i 26, a les 2'30
Arbitre, **Mr. Noel Watson** de la Football Association Anglesa.

LEO

EDICIONS LIRA

PUBLICARAN DISSABTE UNA

ANTOLOGIA DE NADAL

que recollirà les més belles cançons nadalenques del poble i els versos amb que els nostres poetes han cantat la gran festa cristiana.

Jacint Verdaguer, Angel Guimerà, Joan Maragall, Josep Carner, J.-M. López Picó, Guerau de Liost, Francesc Pujols, Josep Pijoan, J. S. Pons, Joan Arús, Marian Manent, Tomàs Garcés, Joaquim Folguera, Llorenç Riber, Trinitat Catasús, Millàs-Raurell, J. Salvat-Papasseit, Joan Draper, etc., figuren en aquesta "Antologia"

Edició ornada amb boixos antics i amb una magnífica portada en colors, de

JOSEP OBIOLS

PREU: DUES PESSETES

Els llibrers de fora de Catalunya han de dirigir llurs comandes a la

Llibreria Italiana: Rambla de Catalunya, 45

CALÇAT

higiènic amb SOLA DE GOMA marca FORD, Boxcalf, tall anglés, doble plantilla de cuiro

14'50 i 15'50 tes. parel

Tipus de luxe a preus baratíssima. Espardenyes amb sola de goma, des de 2'50 pessetes parell.

VENDES AL DETALL

Carrer ANSELM CLAVÉ, 9 (Final de les Flamisis)

(Abans carrer Dormitori Sant Francesc).

PETITS ANUNCIS CLASSIFICATS

a 0'50 pessetes les deu primeres paraules i a 0'10 per cada una d'excés

OFERTES DE TREBALL

LAMPISTA electricista, ben practic, es necessita. Escriure a LA PUBLICITAT, B. T.

PORTERS (matrimoni) que ja ho hagin estat, es necessitin. Escriure a LA PUBLICITAT, B. T.

MAINADERA de 14 a 16 anys, es necessita. Escriure a LA PUBLICITAT, B. T.

JOVE de 16 anys, per a acompanyar representant, es necessita. Escriure a LA PUBLICITAT, B. T.

APRENENT recader, es necessita. Escriure a LA PUBLICITAT, B. T.

MINYONA per a tot es necessita. Escriure a LA PUBLICITAT, B. T.

ON demande vendeuse française pour la Mode (chapeaux); preference modiste. Maison Germaine, 6, Portaferrissa.

TORNER revolvista, per a metalls, es necessita. Escriure a LA PUBLICITAT, B. T.

MIG fadri instal·lador, bobinador, electricista, es necessita. Escriure a LA PUBLICITAT, B. T.

MIG lampista, es necessita. Escriure a LA PUBLICITAT, B. T.

MIG fadri ebenista, es necessita. Escriure a LA PUBLICITAT, B. T.

AGROSAL Calmant nerviós, antiespasmòdic, sense bromur. Dipòsit: Farmàcia Gelart, Princesa, número 7.

MENYORETA per a escriptori, bona lletra, coneixent perfectament l'idioma francès. Maison Germaine, 6, Portaferrissa, 6.

MITJA fadrina enquadernadora, es necessita. Escriure a LA PUBLICITAT, B. T.

MINERVISTA, es necessita. Escriure a LA PUBLICITAT, B. T.

APRENENTS avançats per a carrosseries, es necessiten. Escriure a LA PUBLICITAT, B. T.

BOROSAL Calmant nerviós, antiespasmòdic, sense bromur. Dipòsit: Farmàcia Gelart, Princesa, número 7.

CRIATS, de 25 a 45 anys, es necessiten. Escriure a LA PUBLICITAT, B. T.

MESTRE saboner, per a fora de Barcelona es necessita. Escriure a LA PUBLICITAT, B. T.

CRIAT casat, d'uns trenta dos anys, habitació franca i vint duros al mes, es necessita. Escriure a LA PUBLICITAT, B. T.

DEPENDENT ben practic per a la venda de merceria, es necessita. Escriure a LA PUBLICITAT, B. T.

APRENENT de merceria, es necessita. Escriure a LA PUBLICITAT, B. T.

APRENENT per a drogueria, es necessita. Escriure a LA PUBLICITAT, B. T.

RECADERS de 14 a 15 anys, es necessiten. Escriure a LA PUBLICITAT, B. T.

CAMBRERA, es necessita. Escriure a LA PUBLICITAT, B. T.

CORREDOR de recaudació, es necessita. Escriure a LA PUBLICITAT, B. T.

RECADER de 15 a 16 anys, es necessita. Escriure a LA PUBLICITAT, B. T.

MIG fadri fuster, es necessita. Escriure a LA PUBLICITAT, B. T.

MUNTADOR lampista practic, es necessita. Escriure a LA PUBLICITAT, B. T.

MAINADERA ben presentable, es necessita. Escriure a LA PUBLICITAT, B. T.

APRENENT per a taller de cotxes, es necessita. Escriure a LA PUBLICITAT, B. T.

CUINERA, es necessita. Escriure a LA PUBLICITAT, B. T.

MIG fadri lampista, es necessita. Escriure a LA PUBLICITAT, B. T.

BOROSAL únic remei eficaç contra l'Epilepsia; sense bromur.

FUSTER practic, especialista en treballs de cobertes, es necessita. Escriure a LA Publicitat, B. T.

DEMANDES DE TREBALL

TAQUIMECANOGRAFA, de 19 anys, s'ofereix. Escriure a LA PUBLICITAT, B. T.

CONFITER, s'ofereix. Escriure a LA PUBLICITAT, B. T.

COMPTABLE, professor d'ensenyament primari, s'ofereix. Escriure LA PUBLICITAT B. T.

COMPTABLE i corresponsal castellà, anglès, s'ofereix. Escriure a LA PUBLICITAT, B. T.

ESTUDIANT darrer any de Medicina, substituïria a metre en poble o ciutat. Escriure a LA PUBLICITAT, número 146.

DEPENDENT per a la venda de drogues, s'ofereix. Escriure a LA PUBLICITAT, B. T.

LAMPISTA electricista, s'ofereix. Escriure a LA PUBLICITAT, B. T.

AJUDANTS mecànics electricistes, s'ofereixen. Escriure a LA PUBLICITAT, B. T.

CAIXISTA remendista, molt practic, apte per a la correcció de proves, s'ofereix. Escriure a LA PUBLICITAT, B. T.

MIG fadri ebenista, s'ofereix. Escriure a LA PUBLICITAT, B. T.

JOVE desitja despatx d'advocat o procurador per escriure si hores. Modestíssimes pretensions. Escriure a LA PUBLICITAT, número 147.

OFICIAL boter, s'ofereix. Escriure a LA PUBLICITAT, B. T.

MINYONA per a tot, de 18 a 22 anys, es necessita. Preferida catalana. Escriure a LA PUBLICITAT, B. T.

VIATJANT corredor, s'ofereix. Escriure a LA PUBLICITAT, B. T.

MINYONA de 43 anys, s'ofereix. Escriure a LA PUBLICITAT, B. T.

SENYORA de companyia, de vint-i-set anys, s'ofereix. Escriure a LA PUBLICITAT, B. T.

PERIT químic, s'ofereix. Escriure a LA PUBLICITAT, B. T.

AUXILIAR femenina d'escriptori, taquimecan., s'ofereix. Escriure a LA PUBLICITAT, B. T.

CAMBRER, s'ofereix. Escriure a LA PUBLICITAT, B. T.

BOROSAL vaguardia sempre la incontinència nocturna de l'orina dels nens.

LLOGUERS

ESPLUGUES de Llobregat. Casa construïda fa poc, amb dos pisos, dues botiques, per a llogar. Sol des de que surt fins a la posta; aigua; electricitat, safareix, etc. Construcció moderna. Raó: Casa Torí, Rambla del Centre, 25.

TORRE carrer d'Romer, 31, prop dels Josepets. Pessetes 225 mes. Raó: Ballester, 46.

CASA petita o pis baix ben soleiat, llogaria amb mobles o sense, pels voltants de Barcelona o a 15 quilòmetres, màximum. Ofertes a E. R. Arolas, 5, Anuncis.

A jove llogaríem habitació solament dormir. Carme, número 19, primer.

NECESSITO una sala gran i clara per a despatx, amb o sense mobles; per ocupar-la una hora diària. Escriure a LA PUBLICITAT, 135.

PERDUES

EXTRAVIADA la llibreta número 616495, d'En Josep Pallarés, carrer Riasco de Garay, número 14, primer, primera, contra la Caixa d'Estalvis i Mont de Pietat de Barcelona, s'expedirà duplicat, cas de no reclamar-se en el terme de quinze dies.

VENDES

MAGNETOS. Construcció de tota mena de peces. Carrer Riev, número 65.

ROTLLES pianola, 65 notes, bon ús, 3 pessetes. Corts Catalanes, 678, porteria.

REIS. Capotes impermeable, preus baratíssim. Fabricació pròpia. American Styl. Salmerón, 57.

CAIXA de cabals, refractòria, baratíssima. Mallorca, 125, interior.

PREMSES Copia cartes, des de 30 pessetes. Mallorca, número 125, interior.

DR. MASSOT, Bruch, 34. Nas, coll, orelles. Cura supuracions i sordeses cròniques. Operacions a preus mòdics. Telèf. 1778 S. P.

TRAMPASSO magatzem amb tèlefon i instal·lació despatx completa. Villadomat, núm. 158.

LLEYDA. Als alores formosa finca. Raó: Comer 6, 3.

LLITS de llautó, vuit totes grandàries i models, nous, rematat de preu. Villadomat, 236, Badalona.

QUIOSC. Parada bon traspàs en carrer cèntric; indiqueu carrer al 8082, Rambla Flors, 10 (Anuncis).

BOROSAL Específic segur contra Neurosistats, Insomnis, Migranya, Espasmes, Desvaris, etc.

TRASPASSO, a la Via Layetana, bons llocs Bilbao, entre plaça Urquinaona i plaça Junqueres, una tienda petita, nuant només els prestatges. Raó: LA PUBLICITAT, 150.

BOROSAL guarèix radicalment la Neurastènia i Histerisme; no conté bromur.

TAPISSOS Pintura. La casa más important d'espanya. Especialitat en tapisses religioses. Exposició permanent de quadros a l'oli, gravats, cromos, etc. Fabricació de marcs i moldures.—No compreu sense visitar aquesta casa. V. Montfalcon, Boters, 4 (final Portaferrissa).

GRAMOFONS des de 100 pessetes. Gran darrerat en discos de totes menes. Avinyó, 4.

DIVERSES

CASA RENE

COPIES i màquina. Circulars. Traduccions del francès i anglès Mont-Sió, 18. Telèfon 4523 A.

PESSEBRES. Gran assortit de cases i suro. Fabrica i dipòsit de taps. Manuel Egea. Princesa, número 19.

VIES URINARIES. Pell. Sífilis, 606. Pròstata. Impotència. Analisi de sang, orina i pus. Ronda Universitat, 5. Policlínica.

DR. MASSOT, Bruch, 34. Nas, coll, orelles. Cura supuracions i sordeses cròniques. Operacions a preus mòdics. Telèf. 1778 S. P.

DENTISTA. Portaferrissa, 14, primer. De 3 a 7. Preus econòmics.

SPORTSMEN: vigoritzeu vostre organisme prenent FITOSIL, medicació vegetal, degustació i Farmàcies.

COSTIPATS de pit no tireu avant amb una ampolla de FITOSIL.

ANEMICS, clorótics i debilitats: vostre remei és FITOSIL, medicació vegetal.

CONVALESCENTS de la grip: trobareu la força perduda prenent FITOSIL, medicació vegetal.

MALALTS del pit: no temeu el fred prenent FITOSIL, medicació vegetal.

TOS guarida instantàniament prenent FITOSIL, medicació vegetal, degustació, Farmàcies.

AMB EXPANSIÓ
MULTICOPIADOR "DADO"
de fabricació francesa, s'obtenen, perfectes, de
CENT A DUES CENTES
COPIES
d'un matèix original, el qual pot ésser fet a mà o amb qualsevol màquina d'escriure, ja sigui de cinta o tampó, reproduint igualmente dibuixos, plans, estats de comptes, música, etcètera.
Multicopista DADO
granèria comercial
planxa de 21 per 31
: 60 Pessetes :
completament equipat, amb 12 fulles de paper hectogràfic, un fascó de tinta violeta i una esponja per a netejar-lo.
Constitueix l'aparell més net, senzill, pràctic i econòmic.
Concessionari general:
A. MARTIN MAYOR
Carrer del Comerç, 24.
Apartat de Correus 528
BARCELONA
Unica casa per a Calçat bo i barat. Tapineria, 29.

Cabells blancs

Sovint, amb els cabells blancs, es troba col·locació per a guanyar-se la vida. Els cabells blancs fan vell i generalment es fuig dels vells per a donar treball.
Això encara es pitjor per a les dones. Una vellesa prematura pot destruir una felicitat conjugal i allunyar a la dona dels lliris gelats de l'amor.
Un bru de tenyir, al els cabells blancs aparegueu al vostre cap. Un bru de tenyir demanegulda que l'enemic de la vostra joventut aparegui.
Useu, per això, únicament
AIGUA d'HORLINE
tintura científica, progressiva, eficaz, inofensiva, pràctica d'usar, que retornarà 'l seu antic color al vostre cabell i el deixarà suaviat i flexible.
PRODUCTES HORLINE:
AIGUA d'HORLINE (tintura progressiva per als cabells blancs) 6. - DEPILATORI (suave i inofensiu) 6. - POLVOS (molt adherents) 2'50. - CREMA (evita les arrugues) 2'50. - AIGUA DENTÍFRICA (el complement dels vermeells) 5. - BAYHOL PUNTRY (solució mineral per a llaves de gènit) 3'50. - SANDEL (compressió al bay-rhum per a regenerar el cabell) 3'50.
Dipòsit general: Establiments DALMAU OLIVERES, S. A. - Passeig del l'Industria, 14 - Barcelona

FRANCOLÍ
GRAN XAMPANY
criat en les grans cuves naturals d'Espluga de Francolí. - Colmados i Drogueries

MAQUINARIA FRIGORIFICA
ESCHER WYSS Y Cª ZURICH
PER A FABRIQUES DE
CAMERES FRIGORIFIQUES
MAXIMUM DE PRODUCCIÓ FRIGORÍFICA
MINIMUM DE CONSUM DE FORÇA
AUTOFRIGOR
F. VIVES PONS
GEL
HOTELS - RESTAURANTS - BARS - CARNISSERIES - VIQUERIES - LLETERIES - FABRIQUES DE XOCOLATS
LA MAQUINA IDEAL PER A LA PETITA INDUSTRIA
BARCELONA: GIRONA, 112
MADRID: PRIM, 2

LES CORRENTS D'AIRE
no podran res contra vostre aparell respiratori si el protegiu usant
TABLETES
GABA
refrescants, desinfectants, sobiranes contra la TOS i afeccions de la gola.

Present selecte
UN BASTO
Preus mai vistes
: PASSATGE BACARDI :
(Rambla - Plaça Reial)

VERITABLE OCASIÓ
SOLARS
De 5 per 15'75 mts., a 833'60 pessetes, al comptat, i 1.042 pessetes a terminis, pagant 200 pessetes d'entrada i mensualitat de 17'55 pessetes durant quatre anys. Lloc sè i pintoresc. No compreu terreny sense visitar abans aquests solars. Informaran, de franc: Aragó, 266, primer, de sis a vuit.

Clínica Vies Urinàries
del Dr. Simó, Rambla Pla Boqueria, núm. 4, 1.er (entre Hospital i Sant Pau). — Venèri, impotència, sífilis. Especials tractaments per el guariment ràpid de les malalties secretes: Matrix, pell, bufeta, próstata. Consulta: de 9 a 12 i de 3 a 8, econòmica per a empleats i obrers.

SEGELLS DE GOMA
Gravats de totes classes en metalls i fustes. Rapidesa en els encàrrecs. Corts Catalanes, 843 (entre Bruch i Lluria). Tel. 715 S. P.

AUTOMOBILS
CAMIONS
DELAHAYE
AGENTS:
Unió Comercial Espanyola, S. A.
Rambla Santa Mònica, 7
Garatge - Bruc, 164.

Maneies de pédres per a elaborar Xocolata a 120 ptes. dotzena
Antoni Puaté
Travessia de Sacsimort, 10, 2.
GIRONA

FONDA SIMON
MENJARS A LA CATALANA
ESPARTERIA, 6-VIDRIERIA, 1
Telèfon 1376 A.

EXTRA=CODORNIU

ELS ESPECTACLES

-TEATRES-

Gran Teatre del Liceu

Avui, 16 de propietat i abonament, a les nou. Debut dels célebres artistes Campiña Alcaraz, Josep Palet i de la notable contralt Bianca Serena. Penúltima del célebre baríton Riccardo Stracciari. L'òpera en quatre actes **Un ballo in Maschera**, prenent-hi part els aplaudits artistes senyoreta Giovanelli i senyor Torres de Luna. Mestre Falconi.—Dissabte, funció en honor i comiat de l'eminent mestre **Albert Coates.**

Teatre Català Romea
Telèfon 3500 A

Avui, dijous, tarda, a les cinc. **Espectacles per a infants.** La meravellosa obra en cinc actes i 18 quadros, d'En Folch i Torres:

ELS PASTORETS

o **L'adveniment de l'Infant Jesús**

El més joiós i més emocionant de tots els espectacles. Preus populars. A cada un dels petits espectadors li serà lliurat un número per al sorteig de joguines que tindrà lloc el dia de Reis. Nit, **Tertúlia Catalanista:**

LA MALVASIA DE SITGES
i **EL VIZIR DE LENKERAN**

Demà, tarda, festa de Sant Tomàs. Tarda, a preus populars, la magnífica obra d'En Rossinyol, **L'auca del senyor Esteve.** Nit, Vetllada de l'Ateneu del districte II, **L'auca del senyor Esteve.** — Diumenge, a dos quarts de sis, **Els pastorets.** Nit, **El vizir de Lenkeran.**

TEATRE TIVOLI
Empresa Francesc Delgado
Gran companyia còmico-lírica
AMADEU VIVES

Avui, tarda:
DONA FRANCISQUITA
per la senyoreta Hidalgo, senyores Raga, Lázaro i Cerrillo, i senyors Güell, Casanave, Palacios, Frontera, etc. Nit, **Doña Francisquita,** per la senyoreta C. Hidalgo, senyores Martín, Lázaro i Cerrillo i senyors Güell, Ponce, Hernández, Frontera, etc.

Tertúlia Catalanista

TEATRE CATALÀ ROMEA
Avui, nit: **La malvasia de Sitges** i **El Vizir de Lenkeran.** Les despatxen vals: Capelleria Gili, Hospital, 16, i Rellotgeria Mulet, Davallada de la Presó, número 6.

TEATRE NOVETATS
CIRC EQUESTRE
Gran companyia internacional acrobàtica, equestre, còmica i musical. Director: Mr. Ventura Gassol.

Avui, dijous,
dues grandioses funcions, dues.
Tarda, a dos quarts de cinc, matinée infantil, i nis, a dos quarts de deu, gran moda.
Dos importants debuts, dos!
Debut de l'intrèpid domador **Franchi** amb els seus
Vuit lleons selvatges, vuit!
Debut dels ciclistes aeris **Innovated**
Completaran el programa tots els artistes de la companyia, a més a més dels célebres
3 Méndez, 3
famosa troupe d'acròbates saltadors, i els aplaudits clowns
Pompoff, Thedy i Emil

Demà, nit, a dos quarts de deu, extraordinàries funcions.

Dissabte i diumenge, tarda i nit, estupendes funcions.

Es despatxa a Contaduría

NOTA.—Aquest teatre està dotat de calefacció central.

Gran Teatre Espanyol
SANTPERE - RENGES

Avui, dijous, tarda, a les cinc. Entrada i butaca UNA pesseta
I. **El poble és mestre del rei**
II. **L'ánima que m'aguanta**
i III. **Don Juan de Serrallarga**
Nit, a les deu, grandiós èxit de la llegenda d'amor i de vilesa, en episodis, d'E. Llurlles,
MARIONETTES

Demà, divendres, tarda,
NO HI HA FUNCIÓ
per a donar lloc a l'assaig general del veritable vodevil en tres actes,
TORNA L'HONRA A LA NOIA!
o
L'AVENTURA DEL PUJADOR
que s'estrenarà a la nit, a les deu.

TEATRE COMIC
Companyia dramàtica ROJAS - CAPARÓ

Avui, dijous, nit, a dos quarts de deu, èxitàs colossal del melodrama passional en sis actes,
EL SALTO DE LA MUERTE
Cuadro 1. El sacrificio de un amor. 2. La vuelta del presidario. 3. La prueba acusadora. 4. Madre heróica. 5. El martirio de una santa. 6. De hombre a hombre. 7. El salto de la muerte. 8. Sacrificio recompensado.

Divendres no hi haurà funció per a donar lloc als assaigs de
EL BANDIDO JUAN PALOMO
o
LOS SIETE NIÑOS DE ECIJA
que s'estrenarà dissabte.
En preparació:
No s'hi cap a Barcelona
i
Pastily-Filma

SALA EMPORDANESA
Carrer del Pi, 7

Dimarts, dia 25, diada de Nadal, a les cinc de la tarda, estrena de
ELS PASTORETS
i
PROGRESSIU ANIMAT
pels artistes.
Pastorets, cants, glòries meravelloses, naixement, gran sardana final

TEATRE NOU
Gran companyia de sarsuela, opereta i revistes de PEP VIGAS

Avui, dijous, vermut popular, mai vist: **La monteria** i l'eminent artista **Antoni Saludas** en **Los mosqueteros del rey.** — Dissabte, nit, debut de l'eminent PAUET GORGE amb la gran obra **EL GATO MONTES**

TEATRE POLIORAMA
Companyia de Comèdies

Avui, dijous, tarda, a les cinc, matinée de moda popular:
LA BARONESA
Nit, a les deu, moda selecta popular:
LA CASA DE SALUD

Pròximament, reposició:
Que no lo sepa Fernanda

Teatre Català Romea

Telèfon 3500 A.-4, 5 i 6 gener **Phèdre,** de Racine; **La course du Flambeaux,** d'Hervieux;; **Sapho,** d'Alphons Daudet. Pels eminentes artistes **Madeleine Roch** et **Jean Yonnel.** Societaires de la Comedie Française, secundats per notabilíssims artistes dels primers teatres de París. Fins al 28 els seran reservades les localitats als senyors que les posseïren en l'última actuació Robinne-Alexandre. Detalls per cartells i llistes.

Teatre Barcelona
Temporada de Tardor
Gran companyia de comèdia ALBA - BONAFÉ

Avui, dijous, tarda, a un quart de sis. L'extraordinàriament aplaudida joguina còmica en tres actes, d'Arnald i Bach, arreglada per Antoni F. Lepina i Enric Domínguez,
EL AGUA DEL LOZOYA
Nit, a un quart d'onze, l'aplaudida comèdia en tres actes, de Carles Arniches,
LOS CACIQUES

Demà, divendres, tarda, **Genio y figura.** Nit, gran moda, **El orgullo de Albacete.**

Dissabte, **benefici de IRENE ALBA.**

Gran Teatre del Bosc
Empresa Sindicat Musical

Grandiosa companyia de sarsuela. Direcció, **Pepet Fernàndez.** Diumenge, 23, a dos quarts de quatre. **Grandiós programa: La cara del ministro, El pájaro azul, La canción del olvido.** Superb repartiment: **Concepció i Pepeta Huertas, Pepet Fernàndez, Galetà Masanès,** tenor **Rosatti** baix baríton **Parera, Manuel Pradas** i altres notables elements. (Vegeu cartells.)

ELDORADO
Gran companyia de sarsuela de JOAN VILA

Avui, dijous, tarda, a les cinc. **Estrena** del pas de comèdia de Lluís Manzano, **Miss Mary Merino. Debut** de la formosa primera tiple **Eva López.** Representació extraordinària de la popular sarsuela en dos actes, de J. Ramos Martín, música del mestre Guerrero,
LA MONTERIA
per l'eminent baríton **Ricard Fusté, Eva López, Felisa Herrero, Francesc Gallego i Carles Rufart.** Nit, a les deu, **Miss Mary Merino,** L'opereta en un acte i tres quadros, de Mihura i González del Toro, música del mestre Penella,
LA NIÑA DE LOS BESOS
La sarsuela en un acte i cinc quadros d'Arniches i García Alvarez, música del mestre Lleó.
EL CUARTETO PONS

Demà, divendres, tarda i nit, extraordinaris programes.

—CINEMES—

Saló Catalunya
GRAN CINEMA DE MODA
Notables sextet i trio

Avui, dijous, tres estrenes: **Coincidències,** preciosa comèdia, per Colleen Moore. **Un escaiment amb sorpresa,** de molta broma. **Revista Pathé.** Darrer dia: **La porta del Broadway,** per Margarida Fisher. Demà, divendres, moda, estrena sensacional: **Amor que vens,** horrorosa catàstrofe ferroviària. Diumenge, nit, una altra estrena: **La duquesa Misteri,** per Respaix. Dimarts, gran estrena: **Ricardet reporter,** per Richard Talmadge. Avui: la gran creació de Raquel Meller.

Gran Teatre Comtal i Gran Cinema Bohèmia

Avui, dijous, tarda i nit, programes colossals. Cinc estrenes! Les películes còmiques **Mal procedir porta mala fi** i **Partida de golf;** l'interessant comèdia **Tomasset el bandy;** il·lustrada jornada de la pellicula historica **Isabel de Tudor,** i la grandiosa **El viatge,** per Maria Jacobini.

Diumenge, la cèlebre pellicula en cinc jornades **La dama de Maxim.**

Palace Cine
GRAN SALO DE MODA
PROGRAMES SELECTES

Avui, dijous, tarda i nit. Quatre estrenes! La pellicula còmica **Mal procedir porta mala fi;** la formosa comèdia **La partida de golf;** l'interessant i extraordinària **El viatge,** per Maria Jacobini, i **Coincidències,** de la marca "Metro".

Monumental - Pedró
Walkyria

Avui, dijous, estrenes: **El filibuster social,** IX i X, darrers; **Deblotes i xinxons,** per Mary Pickford; **El botxí de Saint-Marion; La perla de Broadway; Tomasset flequer.** Diumenge, nit, estrenes: **La torre de Nesle,** I jornada; **L'home que mai no va mentir.**

COLISEUM
Carte Catalanes, 595 al 599
Telèfon 3525 A

Avui, a un quart de cinc de la tarda, extraordinari dijous infantil.
SELECCIÓ GAIETE
Novetats Universal; les divertidíssimes películes còmiques **El plaer abans que els ofera; El que fa la fam i Pamplinos al Pol Nord,** totes de molta broma; estrena de la preciosa exclusiva Gaumont **Els herois del carrer,** pellicula de Nadal, interpretada per Wesley Barry, "el noi de les pigues"
PREUS:
Butaca preferència, UNA pesseta. Entrada general, 50 cèntims.
Nit, a un quart de deu:
SELECCIÓ MAJESTIC
Actualitats Universal i Gaumont; èxit imponderable de la grandiosa i originalíssima superproducció: **L'home i la bèstia,** creació genial de John Barrymore; la preciosa exclusiva **Els herois del carrer,** interpretació magistral de Wesley Barry, "el noi de les pigues".
PREUS:
Butaca preferència, 1'50 pessetes. Entrada general, 50 cèntims.

Diana-Argentina
Excelsior

Avui, dijous, segona **Isabel de Tudor, La tempesta a bord, El viatge, Mal procedir, porta mala fi, Partida de golf.**

Teatres Triomf i Marina i Cinema Nou

Avui, dijous, **Absent del port, El cas de la senyora Sands, La lleona, Atropellat per amor, Mals somnis i superstiicions.**

Cinema Princesa
Telèfon 1371 A.

Avui, dijous, tot estrenes. Grans èxits. **El mirall de la vida,** grandiós film dramàtic realista, essent una de les obres més discutides de la célebre artista Mary Mac Lean; **La contrasenya de bronze,** superb cine-drama verament grandiós, interpretat pel gran artista Frank Dushman; **La sirena,** grandiosa comèdia dramàtica de gran interès, interpretada pel gran artista Bert Litell; **Absent del seu lloc,** dues parts de broma; tercera **Arsenals britànics,** original cinta instructiva. — Diumenge, nit, estrena sensacional.

ARISTOCRATIC SALO — **KURSAAL** — TEMPLE DE LA CINEMATOGRAFIA
ORQUESTRINA SUNE ::: SALO DE REUNIÓ DE FAMÍLIES DISTINGIDES
Avui, dijous, magnífic i espléndid programa. Estrena de la divertidíssima cinta **L'heretat dels tres premisses,** de molta broma; **Actualitats Gaumont;** èxit sorollós de l'obra de tesi que ha commogut tot el món, **El triomf de la dona** (exclusiva d'aquesta Empresa), obra póstuma de l'finiquit tràgic i ilustre escriptor Severin Mars, sublim creació de la eminent actriu Jane Delcyme, assumpte vertaderament commovedor.
NOTA.—Malgrat el llarg metratge de la pellicula **El triomf de la dona,** per tal que no perdi interès l'assumpte es projectarà sencera. Tarda, a un quart de sis i nit a un quart d'onze.
Preus corrents: PREFERÈNCIA, 1 pta.; GENERAL, 0'50 cts.
Demà, divendres, de sis a vuit, es despatxaran butaques numerades per a la sessió especial de les sis de diumenge.
Avui: estrena de la grandiosa pellicula **Frou-Frou,** per la artista Gina Palermo.

ORQUESTRINA
GATZZ-HAARA. Contractes.
Reynés.—Tapineria, 35, primer.

:: CONCERTS ::

Palau Música Catalana

A les cinc de la tarda de la **Diada de Sant Esteve** Concert de **CANÇONS NADALENQUES** originals i populars catalanes i estrangeres, per **l'ORFEO CATALÀ**
Programes i localitats, magatzem de música de la Unió Musical Espanyola, 1-i 3, Portal de l'Angel. Condicions especials als senyors socis de l'Orfeó Català.

SALA ÆOLIAN
FILL DE PAUL IZABAL
35, PASSEIG DE GRACIA, 35

Demà, divendres, a dos quarts de sis.
(539 audició)
El crític musical de "La Tribuna", **EN RAFEL MORAGUES** dissertarà sobre l'"Humorisme i la música i els seus humoristes", amb ilustracions musicals a càrrec del director artístic d'aquesta sala, JANOS BARANYI, i el dissertant.
Invitacions com de costum.

Associació Íntima de Concerts
Sala Mozart, Canuda, 31

Diumenge, 23 de desembre, a dos quarts de sis de la tarda. Presentació de l'eminent violinista **Julien Villain.** Pianista **Alexandre Vilalta.** Inscripció: Sala Mozart

RESTAURANT
Pati Blau
El saló més higiènic de Barcelona
Concert nit
Grandiós èxit del Jazz-band VILA
Calefacció

Can CULLERETES
Quintana, 5 **Telèfon 280 A**
CASAMENTS
BATEIGS
DINARS DE CASA

Editorials de LA PUBLICITAT
Col·lecció triada
El sotasignat encarrega ____ exemplar ____ d'aquesta obra, al preu reduït de **2'50** *pessetes exemplar.*
Signatura de l'interessat.
Adreça: